

Årsredovisning 2006

Härnösands
kommun

Innehållsförteckning

		Sida
DEL 1	 Inledning	
	Kommentarer från kommledningen	2
	Vart går dina pengar?	3
	Fem år i siffror	4
DEL 2	 Förvaltningsberättelse	
	Omvärldsanalys	8
	God ekonomisk hushållning	11
	Finansiell analys av kommunen	13
	Medarbetare kommunen	19
	Finansiell analys av koncernen	23
	Medarbetare koncernen	25
Miljö	27	
DEL 3	 Verksamhetsberättelser	
	Kommunstyrelsen	30
	Stadsbyggnadsnämnden	33
	Fritid-Kultur och Ungdomsnämnden	36
	Barn och skolnämnden	39
	Utbildningsutskottet	41
	Individ- och familjeomsorgsnämnden	43
	Vård och Omsorgsnämnden	46
	Miljönämnden	50
	Härnösand Energi & Miljö AB	52
	AB Härnösandshus	55
DEL 4	 Finansiella rapporter	
	Driftsredovisning, kommunen	58
	Investeringsredovisning kommunen	58
	Resultaträkning kommunen	59
	Finansieringsanalys kommunen	59
	Balansräkning kommunen	60
	Noter kommunen	61
	Sammanställd redovisning	
	Resultaträkning sammanställd redovisning	64
	Finansieringsanalys sammanställd redovisning	64
	Balansräkning sammanställd redovisning	65
	Noter sammanställd redovisning	66
	Redovisningsprinciper	68
	Revisionsberättelse	69
	Organisationsschema	72
Ekonomisk ordlista	73	

Kommentarer från kommun- ledningen

Anders Gäfvert
Kommunstyrelsens
ordförande

Framtiden!

Under de senaste åren har kommunen arbetat mycket med att skapa en ekonomisk balans i organisationen. Vårt arbete under de närmaste åren kommer även att ha fokus på ekonomin. Genom att skapa en ekonomi i balans, som ger oss sunda finanser, skapar vi också ett fördelaktigt utgångsläge för alla våra olika verksamheter. En god ekonomi ger också ökade möjligheter för kommunen att skapa bra framtida förutsättningar för våra barn och barnbarn.

Med en balanserad ekonomi kan vi arbeta vidare med våra mål; skapa fler valmöjligheter inom barnomsorgen, utveckla skolan och satsa på vården/omsorgen. För oss är det viktigt att medborgarna känner sig säkra och trygga i att det finns vård att få och inte värdköer när sjukdom inträffar. Därför vill vi vara med och stimulera tillkomsten av ett "Lättlasarett" i Härnösands före detta sjukhus.

Andra viktiga insatser för kommunen är att främja företagsklimatet och stödja näringslivetableringar. Kommunen ska stimulera idéer och innovationer men även vidmakthålla och utveckla ett rikt fritids- och kulturliv. Det finns många arbetstillfällen att skapa inom dessa sektorer, så även inom besöksnäringen. Vår närhet till världsarvet Höga Kusten tillsammans med vår anrika historia och bebyggelse innebär att vi har stora möjligheter att utveckla nämnda näringar.

Med en ekonomi i balans har stifts-, residens- och universitetsstaden Härnösand, vid Höga Kusten, alla möjligheter att utvecklas och växa till en stad som sjunder av initiativkraft, framtidstro och stolthet. Härnösand ska vara en scen där invånare, företagare med flera ges möjlighet att spela viktiga roller.

Anders Gäfvert

J-O Friman
Kommunchef

Året som gått!

Härnösands kommun genomförde under året omfattande översyner av både den politiska nämndsorganisationen och förvaltningsorganisationen. Resultatet blev en förändring från sju nämnder till fyra och motsvarande antal förvaltningar. De nya nämnderna är Skol-, Social-, Samhälls- och Arbetslivsnämnden. Den nya nämndsorganisationen började gälla 1 januari 2007.

Översyn har också genomförts gällande organisationen av näringslivsfrågorna. Dessa har tidigare legat i ett separat bolag som till 51% ägts av näringslivet och till 49% av kommunen. Resultatet av översynen blev att kommunen övertog ansvaret för näringsutvecklingsfrågorna men näringsutvecklingsprojekt m.m. kommer även fortsättningsvis att drivas i bolagsform tillsammans med näringen.

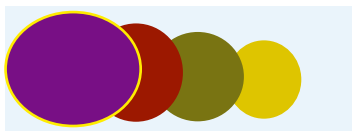
Totalt sett är nämnda organisationsförändringar de mest omfattande som Härnösands kommun genomfört sedan kommunsammanslagningarna 1968. Det är nu viktigt att dessa förändringar ges tid så att vi kan organisera, processa och se över hur arbetet skall utföras på bästa möjliga sätt. Att besluta om förändringar är betydligt enklare än att se till att de blir genomförda.

Med den nya organisationen har vi bättre förutsättningar att bli en mer kostnadseffektiv och smidig organisation som kan ge bättre service till våra medborgare.

I projektet Härnösand 2015 kommer vi att driva vårt utvecklingsarbete i framtiden. Projektet består av en framtidsvision, ett ekonomiskt balanspaket, investeringar i infrastruktur, satsningar på vår personal samt regionsamverkan. Vi arbetar för att det skall vara attraktivt att bo och verka i Härnösand.

J-O Friman

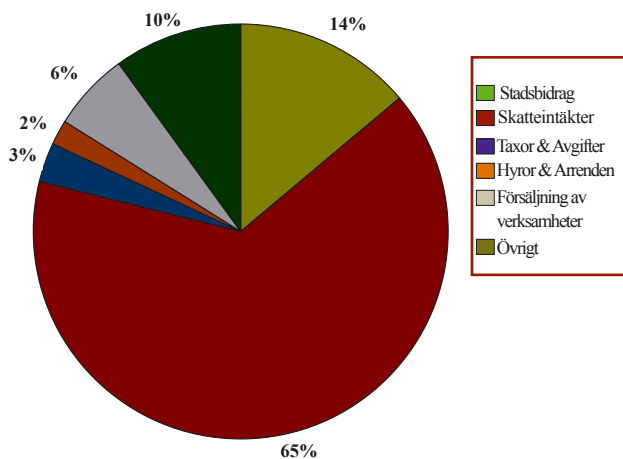
Var går dina pengar?

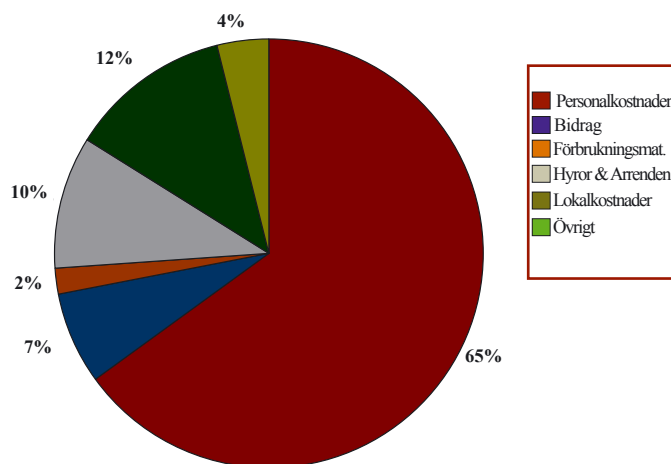
100 kronor i skatt till kommunen användes under 2006 så här....

- 21:82 kronor till grundskola
- 21:53 kronor till vård och omsorg om äldre
- 11:35 kronor till omsorg för funktionshindrade
- 9:30 kronor till gymnasieutbildning
- 8:12 kronor till barnomsorg
- 6:16 kronor till bibliotek, kultur och fritidsverksamhet
- 5:38 kronor till infrastruktur
- 3:33 kronor till sociala insatser för barn, ungdomar och vuxna med problem
- 2:35 kronor till särskolan
- 2:25 kronor till socialbidrag
- 2:15 kronor till övrig verksamhet
- 2:05 kronor till politisk verksamhet
- 1:86 kronor till räddningstjänst och skydd
- 1:08 kronor till vuxenutbildning
- 0:88 kronor till arbetsmarknadsåtgärder
- 0:39 kronor till miljö och hälsoskydd

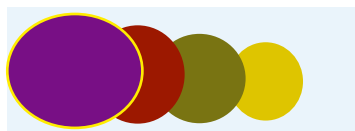
Kommunens intäkter

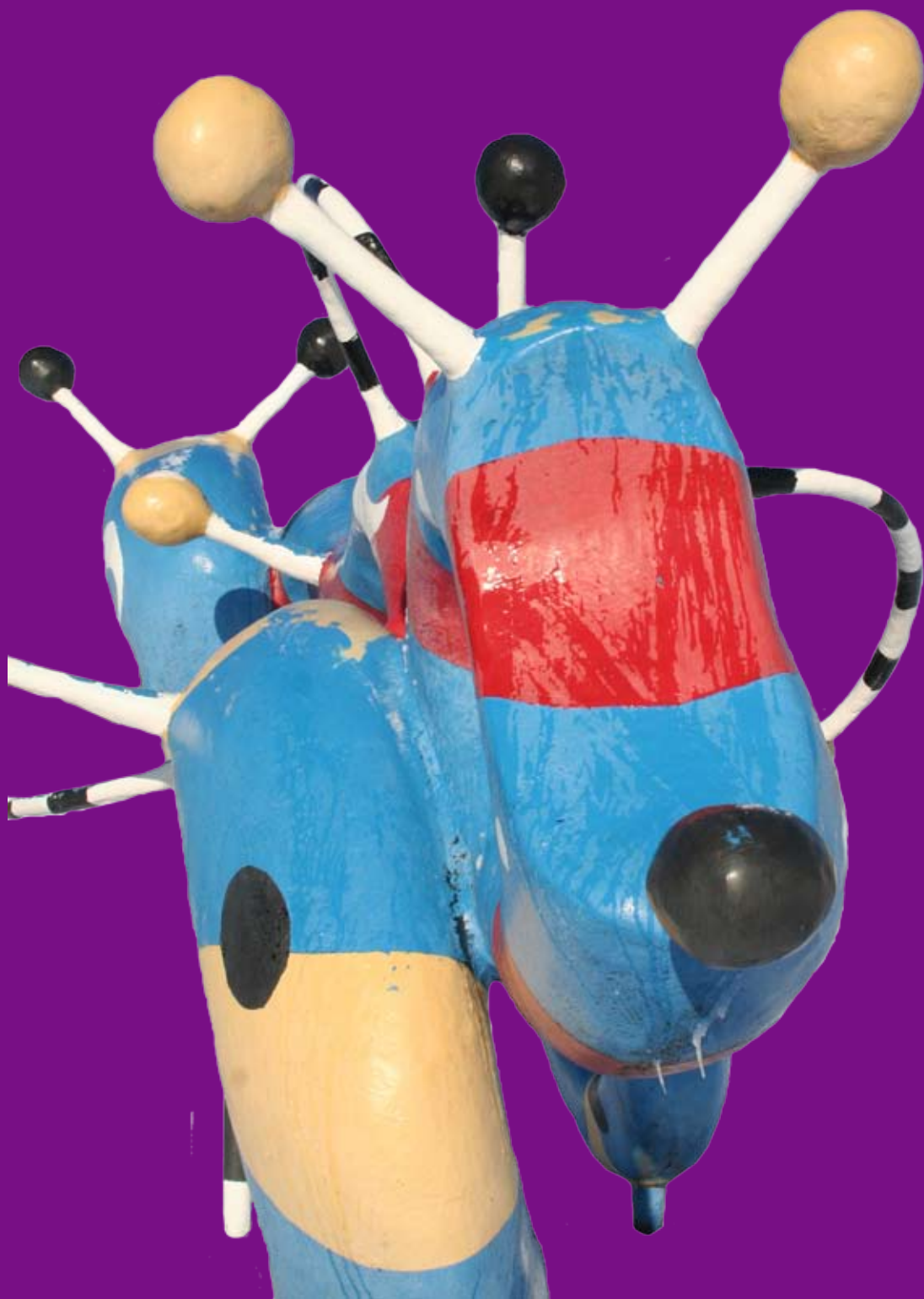
Kommunens kostnader

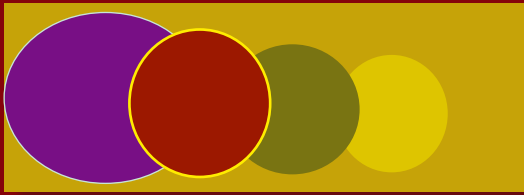
Fem år i siffror

	2002	2003	2004	2005	2006
Resultat, mkr					
Kommunen	8,7	-14,8	-0,7	33,4	-10,0
Koncernen	13,2	-5,2	14,5	49,1	0,5
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, kommunen %					
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag	94,6	97,0	96,0	93,8	100,2
Eget kapital, mkr					
Kommunen	-97,5	-112,3	-113,1	-79,7	-89,7
Koncernen	-37,7	-48,9	-35,7	14,3	15,6
Soliditet, % (eget kapital/totala tillgångar)					
Kommunen	-11	-12	-13	-9	-10
Koncernen	-2	-2	-3	1	1
Balanslikviditet, %					
Kommunen	69	72	52	60	67
Koncernen	75	76	66	66	68
Långfristiga skulder, mkr					
Kommunen	246	241	177	133	112
Koncernen	1 461	1 470	1 384	1 346	1 297
Personalredovisning, kommunen					
Antal tillsvidareanställda	2 272	2 065	2 025	1 973	1 955
Totalt antal anställda	3 093	2 827	2 771	2 714	2 733
Befolkning 31/12					
Antal invånare totalt	25 193	25 272	25 273	25 227	25 080
Skatteintäkter					
Utdebitering, kommunen	23,04	23,04	23,04	23,04	23,04
Utdebitering, totalt	33,04	33,04	33,64	33,64	33,64

Lekskulptur
Placering: Mellanholmen
Skulptör: Berndt Helleberg

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

-
-
- Omvärldsanalys - God ekonomisk hushållning
 - Finansiell ananlys av kommunen -
 - Medarbetare kommunen - Finansiell ananlys av koncernen - Medarbetare koncernen -
 - Miljö -
 - Framtid och Utveckling -

Omvärlds- analys

Internationell ekonomi

Den starka uppgången i världsekonomin fortsätter. Inte sedan början av 1970-talet har världsekonomin varit i en lika stark tillväxtfas. Den internationella ekonomiska utvecklingen väntas kulminera 2006 och långsamt bromsa in under 2007. Detta är det tredje året i rad som den globala ekonomin växer snabbare än den trendmässiga tillväxttakten. Tillväxten är särskilt hög i länder som tex Kina och Indien. I Asien förutses den ekonomiska aktiviteten bli fortsatt hög de närmaste åren, även om den japanska ekonomin väntas mattas av nästa år. I Europa bedöms tillväxten 2006 överträffa förväntningarna för att nästa år dämpas, bland annat till följd av en svagare internationell efterfrågan.

Utvecklingen på de internationella börserna har varit stark under 2006. Nedgången i början av sommaren orsakades till stor del av oro för att den amerikanska centralbanken skulle höja räntan mer än väntat. Under hösten har dock denna oro dämpats, vilket har bidragit till stigande börskurser. Centralbanken i USA har lämnat sin styrränta oförändrad på 5,25 procent sedan juni 2006. Den europeiska styrräntan har höjts från 2,25 procent vid föregående årsskifte till 3,50 procent i december 2006.

Svensk ekonomi

I Sverige beräknas tillväxttakten 2006 bli den högsta sedan år 2000, nästa år beräknas tillväxttakten dämpas men fortsätta att vara god. Trots kraftigt stigande elpriser har inflationen fortsatt att vara anmärkningsvärt låg. Inflationsförväntningarna på ett par års sikt ligger nära Riksbankens inflationsmål. Inflationsförväntningarna har legat runt 2,0 procent sedan sommaren 2006. Riksbanken har höjt reporäntan från 1,5 procent till 3,0 procent. Trots höjningarna är reporäntan fortfarande låg och ger stimulans till efterfrågan. Den starka utvecklingen innebär att sysselsättningen väntas öka med 2,0 procent under 2006 och 2,1 procent under 2007. Under andra halvåret 2007 bedöms resursutnyttjandet på arbetsmarknaden bli något ansträngt, vilket bidrar till att löneökningarna gradvis stiger och till att inflationen långsamt tar fart.

Kommunerna

Det har varit ett starkt år i överlag i kommunerna, det ekonomiska resultatet för kommunerna väntas för 2006 att bli nästan 14 miljarder kronor vilket är 5 miljarder

bättre än 2005 års resultat. Resultatet bygger dock till en väsentlig del på positiva engångseffekter. Resultatet förväntas dock redan 2010 närmat sig noll, vilket beror dels på att de generella statsbidragen blir oförändrade men även ökade pensionskostnader. Regleringen av 2005 års skatteintäkter ger en resultat effekt på 5 miljarder kronor. Tack vare högre timlöneökning blir det en relativt hög utveckling av skatteunderlaget framöver, runt 4,5 procent per år, trots att sysselsättningsökningen mattas av. De generella statsbidragen ökar också tack vare resurstillskott och överföringar av tidigare riktade bidrag. Befolkningsutvecklingen ger endast en marginell efterfrågeökning fram till 2010. Däremot ställer statliga reformer och nya arbetsmarknadspolitiska åtaganden krav på utökad verksamhet och därmed kostnadsökningar. Att kommunernas utbetalningar av försörjningsstöd kommer att bli högre från med 2007 till följd av ändringarna i arbetslöshetsförsäkringen är relativt säkert. Hur stor effekten blir är däremot mycket svårt att beräkna. Sammanfattningsvis kommer resultatet förbättras marginellt 2008, men försämras åter 2009 och ytterligare 2010. I stort sett hela försämringen förklaras av att statsbidragen inte räknas upp i takt med skatteunderlaget.

Befolkning

Den positiva befolkningsutvecklingen totalt för hela riket fortsätter. Under år 2006 ökade Sveriges befolkning med 65 505 personer, vilket gav en folkmängd på 9 113 257 personer den 31 december. Befolkningen ökade i länet under 2006 med 242 st. Det råder dock en stor skillnad mellan Sundsvall, Timrå och Örnsköldsvik, som ökade markant medan de tre Ådalskommunerna tillhör de kommuner i Sverige med den kraftigaste tillbakagången.

Folkmängden i Härnösands kommun uppgick 2006-12-31 till 25 080, vilket är en minskning under 2006 med 147 st. Födelsenettet är fortsatt negativt främst på grund av mycket lågt antal födda. Den positiva nettoinflyttning, som kommunen har haft de senaste åren, har nu förbytts till en minskning med 45 st. Detta beror i första hand på att inflyttningen har minskat markant under året.

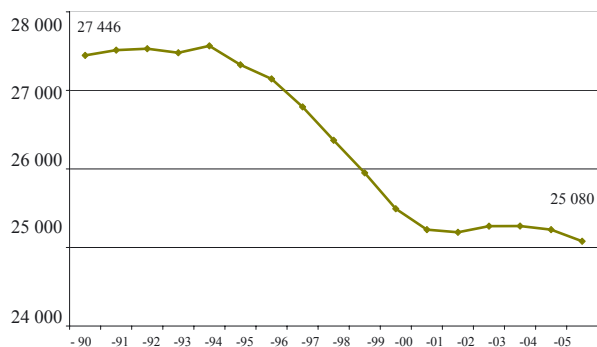
En anledning till den utvecklingen kan bero på minskat arbetsmarknadsutbud. Landstingets nedläggning av Härnösands sjukhus kan vara en bidragande orsak. Genomförda besparingsplaner vid Mittuniversitetet innebär både färre arbetstillfällen och minskat antal studerande än tidigare. Osäkerhet råder dessutom kring

hur många av de utländska medborgarna, som stannar en längre tid i Härnösand. Tidigare har det varit relativt många som flyttat vidare inom några år.

Sammanfattningsvis finns det en risk för att folkmängden i kommunen kommer att fortsätta att minska under 2007.

Befolkningsutveckling

Antalinvån.

Näringsliv

I Härnösand finns drygt 1000 privata företag med sammanlagt 5 800 anställda. Arbetsmarknaden inom offentlig sektor har 5 400 anställda. De privata arbetstillfällena har under perioden 2000-2004 ökat med 377 stycken, medan den offentliga sektorn minskat.

Under 2006 (2005) startade 100 (115) nya företag och 4 (2) nya externa företag etablerade sig i Härnösand. De största privatägda företagen är Comhem AB, Bravur bygg AB, Utansjö Bruk och Tidningen Ångermanland.

Härnösand blev under 2006 utsedd av Företagarnas Riksförbund och Upplysningscentralen till årets företagarkommun i länet. Bland Västernorrlands kommuner är det Härnösands företag som haft den starkaste tillväxten under 2005, vilket ger en 48:e plats i hela Sverige. Främst är det stark resultatutveckling som ligger bakom denna placering.

Härnösand är tillsammans med Kramfors, Timrå och Sundsvall Norrlands största arbetsmarknad, inom 45 minuters restid bor 140 000 människor. Kvalificerad arbetskraft och ett bra samarbete med Mittuniversitetet finns.

Samarbetet över kommungränserna ökar och regionens betydelse i ett globalt perspektiv blir allt viktigare. Härnösand ligger geografiskt bra med snabba kommunikationer med omvärlden. Flygplatsen Midlanda ligger 20 minuter söder om Härnösand, snabba tågförbindelser finns och E4 passerar staden.

Byggandet av Botnia- och Ådalsbanan kommer att innebära ytterligare förbättringar av kommunikationer-

na i regionen. För Härnösands del har byggnationerna och förbättringarna av Ådalsbanan påbörjats under 2006. Den nya dragningen kommer att innebära förändringar både på stadsbild via det nya Resecentraområdets utformning samt i landskapsbilden med framförallt byggandet av järnvägsbron över Ålandsfjärden. Stora entreprenader har ett hundratal anställda i arbete efter den nya sträckningen vilket ger möjligheter till många branscher inom servicesektorn i kommunen att profilera sig.

För 99 % av kommunens invånare finns bredband utbyggt och tillgängligt. Andra kommunikativa nätverk är väl utbyggda och anpassade till internationella förhållanden.

Området är också centrum för handel i en betydligt större region och som expanderar kraftigt, vilket skapar en hemmamarknad med stor potential. Handeln, som under de senaste åren haft en positiv utveckling i landet med den nya turistshoppingen, har fått betydelse även för Härnösand. Under 2006 påbörjades arbetet med att skapa ett större 3-årigt cityutvecklingsprojekt. Projektet kommer att drivas tillsammans med flera större fastighetsägare, lokala köpmän och andra intressenter. Syftet är att utveckla centrum i Härnösand och aktivt arbeta för tillväxt och exploateringsmöjligheter för både befintlig och nyetablerad handel i Härnösand.

Härnösand satsar på tillväxt inom arkiv, kontaktcenters, energi och miljö, samt nischföretag med spetskompetens. Det är områden där Härnösand har stor kompetens och erfarenhet och därmed goda förutsättningar till lönsam utveckling. Kommunen stödjer en förstudie till ett projekt inom etanoltillverkning i större skala och kommer att följa detta med stort intresse och engagemang. Det finns stora förutsättningar för att detta skall bli en industri som ger avtryck långt utanför länets gränser. Etableringarna 2006 har gett kommunen ytterligare ett 15-tal arbetstillfällen.

Genom ett gemensamt bolag med näringslivet, Härnösands Näringsliv AB, har befintliga och nyföretagare fått stöd. Externa etableringar bearbetas aktivt och flera näringslivsutvecklande projekt har pågått inom kommunen. Ett gemensamt beslut av bägge ägarna togs under 2006 om att avsluta verksamheten som bedrivits i bolaget sen 1998. Erfarenheterna från de olika projekten, och ett aktivt processarbete tillsammans med näringslivet, har bidragit till att kommunen fattat beslut om att från den 1 januari 2007 förlägga verksamheten i en nyinrättad utvecklingsenhet. Här kommer att finnas ett kraftfullt och brett engagemang och tillsammans med det lokala näringslivet arbetar vi för fler etableringar, fler nystartade företag och en större inflyttning.

”Härnösand blev under 2006 utsedd av Företagarnas Riksförbund och Upplysningscentralen till årets företagarkommun i länet.”

Arbetsmarknad

Efterfrågan på arbetskraft fortsätter att öka, varselalen sjunker och antalet nyanmälda arbetssökande minskar. Det är några av ljusglimtar på arbetsmarknaden vid årsskiftet 2006-2007.

Öppet arbetslösa liksom obalanstalet (öppet arbetslösa plus arbetssökande i åtgärdsprogram) har sjunkit från 5,5 respektive 8,3 procent i januari 2006 till 4,8 respektive 7,3 procent i januari 2007. Däremot fortsätter långtidsarbetslösheten att öka.

Arbetsmarknadssituationen i Härnösand vecka 1. åren 2004 – 2007

	2005	2006	2007
Arbetslösa 18-64 år	856	930	751
Arbetslösa 18-24 år	153	206	162
Arbetsmarknadsprogram 18 - 64 år	452	497	398
Arbetsmarknadsprogram 18 - 24 år	115	125	76

Vid jämförelse mellan januari 2006 respektive 2007 konstateras, att 2007 är antalet öppet arbetslösa betydligt färre, samtidigt som antalet arbetssökande i åtgärd är också är lägre än 2006. Obalanstalet (summan av öppet arbetslösa och arbetssökande i konjunkturåtgärd) har minskat med 278 personer från 1427 personer 2006 till 1149 personer 2007. Ungdomsgruppen bidrar kraftigt till denna utveckling. Som enskild grupp står ungdomarna för en minskning av obalanstalet med 243 personer.

Bland de hårdast drabbade grupperna arbetssökande är de flyktingar som introducerats i samhället vid integrationsenheten, liksom invandrargruppen som inte kommer i åtnjutande av något introduktionsprogram då de inte ingår i underlaget för generalschablonen för ersättning till kommuner med flyktingmottagande. Fortsatt integration ska förhoppningsvis leda till arbete men i dagens situation har de svårt att konkurrera med svenskfödda arbetssökande.

Om flykting- och invandrargrupperna inte får fotfäste på arbetsmarknaden kommer de att bli närmast helt beroende av försörjningsstöd då de i de flesta fall inte har någon upparbetad A-kasseersättning att tillgå. Brister i det svenska språket medför att arbetsförmedlingen gör bedömningen att de inte är matchningsbara mot ledigkunjorda tjänster. Många av dessa människor har genomgått mellan 1000 –1500 timmars SFI-undervisning. Under 2007 kommer arbetslivsförvaltningen att vidta åtgärder som stärker gruppens möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Mammut
Placering: Sambiblioteket
Skulptör: Körningskolans elever
våren 2006

God ekonomisk hushållning

I slutet av maj 2004 presenterade regeringen sin proposition om god ekonomisk hushållning (2003/2004:105), vilken senare antogs av riksdagen. Förändringar i kommunallagen avser bland annat återställningstiden för negativa resultat, vilket förlängs från två till tre år. Fullmäktiges budgetbeslut ändras, budgetbeslutet kan inte längre laglighetsprövas med hänvisning till reglerna om balanskravet. Finns synnerliga skäl kan den budgeterade resultaträkningen undantagsvis underbalanseras. Dessa regler kan i viss mån uppfattas som en uppmjukning av hittillsvarande strikta budgetregelverk.

Ökad vikt läggs på räkenskapernas utfall, vilket kommer till uttryck genom krav på framtagandet av särskilda åtgärdsplaner vid underskott. Kommuner ska även anta verksamhetsmål och finansiella mål, vilka ska följas upp och utvärderas kontinuerligt men främst i årsredovisningens förvaltningsberättelse. Revisionens roll förstärks, de ska uttala sig om efterlevnaden av denna lagstiftning. Delårsrapporten, som enligt lag ska behandlas av fullmäktige, ska också innehålla en avstämning av fastställda mål och av balanskravet. Dessa förändringar är en uppstramning jämfört med tidigare regelverk.

Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning och balanskravet lämnar inte utrymme för tolkningar. God ekonomisk hushållning ställer mycket högre krav på resultatet än vad balanskravet gör. Skillnaden är svår att kvantifiera, men att urholka tillgångar med inflation eller minskad investeringsnivå är inte god ekonomisk hushållning.

Verksamheternas mål och måluppfyllelse

Med anledning av regeringens antagna proposition god ekonomisk hushållning ska kommunen ange verksamhetsmål. Kommunstyrelsens mål består av två delar, kommunstyrelsen som övergripande ansvarig för kontroll och tillsyn samt för kommunstyrelsen som verksamhetsnämnd. Nämndernas mål och måluppfyllelse finns närmare beskrivna i nämndsberättelserna.

Graderingen avseende verksamhetsmålen uppfyllelse i bokslutet 2006 är följande; Målet är uppfyllt eller målet är inte uppfyllt. Några av målen har bedömts ej mätbara då de varit otydliga. Det är första året som kommunfullmäktige satt verksamhetsmål och det behövs mera rutin för att konstruera mätbara mål.

Kommunstyrelsens måluppfyllelse avseende kontroll och tillsyn:

Mål	Måluppfyllelse
Härnösands kommun skall uppnå minst 400 poäng i kommunkompassens utvärdering år 2007	- Ingen utvärdering har skett 2006. - Målet är inte uppfyllt
Samtliga nämnder skall hålla fastställd budget för år 2006, samt utforma tydliga och mätbara verksamhetsmål för det egna ansvarsområdet.	- Alla nämnder har inte hållit fastställd budget. - Målet är inte uppfyllt.
Kommunen skall under året investera minst fyra mkr i etableringen av ett nytt resecentrum	- Under året har 3,2 mkr investerats. - Målet är inte uppfyllt.
Frisknärvaron hos tillsvidareanställd personal i kommunen skall vara minst 60 % år 2006	- Frisknärvaron under året har varit 43,6 % - Målet är inte uppfyllt.
Minst en daglig snabbtågsförbindelse skall under hela 2006 finnas till och från Härnösand.	- Målet är uppfyllt.
Minst fem nya samarbeten om kommunala tjänster och administration skall under året påbörjas med närliggande kommuner	- Samarbeten diskuteras med Kramfors, Timrå, Sundsvall och Ånge. - Målet är inte uppfyllt.
Nettoinflyttningen i kommunen skall under året öka med minst 100 personer	- Nettoinflyttningen under året är negativ, - 45stycken. - Målet är inte uppfyllt.
Minst 100 nya arbetstillfällen skall under året etableras i kommunen	- 100 nya företag har startat samt 7 nyetableringar av företag med 15 nyanställda, därtill har även Comhem expanderat. - Målet är uppfyllt.

Nämndernas utfall avseende verksamheternas mål ser ut enligt följande:

	Målet är uppfyllt	Målet är inte uppfyllt	Ej mätbart mål	Antal mål per nämnd	Uppfyllda mål i %
Kommunstyrelsen	9	7		16	56 %
Individ- och fam.omsorgsnämnden	1	2		3	33 %
Vård- och omsorgsnämnden	2	2		4	50 %
Barn- och skolnämnden		1	1	2	0 %
Utbildningsutskottet			5	5	0 %
Fritid-, kultur och ungdomsnämnden		3		3	0 %
Stadsbyggnadsnämnden	2	2		4	50 %
Miljönämnden	1	2		3	33 %
Totalt	15	19	6	40	38 %

Utav de 40 antagna målen har 38 % (15 st) uppfyllts under året. 47 % (19 st) är inte uppfyllda under 2006 medan 15 % (6 st) av målen är formulerade så det ej går att mäta måluppfyllelsen på. I jämförelse med avstämningen som gjordes i delårsbokslutet så har måluppfyllelsen försämrats med 12 %.

Finansiell analys

kommunen

Finansiella mål för Härnösands kommun

Härnösands kommun antog Balanspaketet 2005/2010 i december 2003. Paketet innehåller nya ekonomiska mål för att få en ekonomi som kan ge en ekonomisk handlingsfrihet för att kunna bedriva kärnverksamheten i framtiden. Målen är att resultatet 2005 skulle vara positivt och minst 20 mkr år 2010. Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag exklusive finansnetto skulle vara maximalt 100 % 2005 och successivt minska till 97 % 2010. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse till pensioner ska vara positivt senast 2010. Skuldsättningen för hela koncernen ska minska till 1 200 mkr 2010. De helägda kommunala bolagen ska uppvisa goda långsiktiga vinster relativt risk och insatt kapital. De verksamhetsmässiga målen i kommunen ska överensstämma med de finansiella målen. Kommunstyrelsen har förändrat redovisningen vid upprättande av fjolårets bokslut, så att bokslutet bättre skall spegla den ekonomiska situation som Härnösands kommun befinner sig i, genom att lägga in ansvarsförbindelsen avseende pensioner i resultat- och balansräkningen.

RK-modellen

Härnösands kommun har från och med 2003 använt sig av den så kallade RK-modellen. Modellen bygger på fyra aspekter: Det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Dessa fyra aspekter, resultat – kapacitet och risk – kontroll, utgör hörnstenar i denna modell.

Det finansiella resultatet

I första aspekten kartläggs årets resultat och dess orsaker. En obalans, när kostnaderna överstiger intäkterna eller en rörelseriktning mot obalans är en varningssignal. Härvisas också investeringar och dess utveckling över tid.

Kapacitet

Aspekt nummer två benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Denna aspekt visar vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet desto mindre känslig är kommunen inför de återkommande lågkonjunkturerna.

Riskförhållande

Den tredje aspekten visar hur kommunen är finansiellt exponerad. Vid god ekonomisk hushållning behöver kommunen på kort och medellång sikt inte vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Som risk ingår även borgensåtaganden och kommunens samlade pensionsskuld.

Kontroll

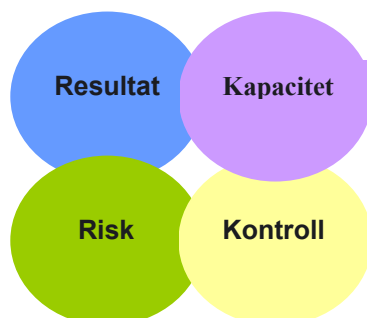
Aspekt nummer fyra benämns kontroll, där upprättade finansiella målsättningar och planer följs upp. God ekonomisk hushållning uppnås bland annat genom en god följsamhet mot budget. Risk och kontroll hänger samman genom att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Finansiella nyckeltal som hjälpmedel

För att belysa ställning och utveckling inom de kommenterade aspekterna används ett antal finansiella nyckeltal. Exempel på nyckeltal är driftskostnadsandel, årets resultat, likviditet samt soliditet.

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Resultat och kapacitet

Årets resultat	2004	2005	2006
Före extraordinära poster, mkr	-0,8	33,4	-10,0
Efter extraordinära poster, mkr	-0,8	33,4	-10,0
Procent av skatteintäkter och statsbidrag, %	-0,1	3,2	-0,9

Kommunens resultat uppgick till -10 mkr, vilket är en försämring med 43,4 mkr jämfört med 2005. Under året har diskonteringsräntan för pensioner ändrats och det har medfört ökade kostnader, likaså att kommunen öppet redovisar hela pensionsskulden som en avsättning. Hela ansvarsförbindelser för pensioner är inräknad i årets negativa resultat med en kostnad om 50,6 mkr. Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till -0,9 %.

Balanskravsutredning	2004	2005	2006
(Mkr)			
Kommunens resultat	-0,7	33,4	-10,0
Ansvarsförbindelse pensioner	13,1	5,4	50,6
Resultat enligt balanskravet	12,4	38,8	40,6

Balanskravet, att intäkterna täcker kostnaderna, ska ses som ett krav på en lägsta godtagbara nivå på resultatet. För att dessutom leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning ska resultatet över tiden överstiga denna miniminivå. Kommunens egen målsättning enligt balanspaketet är att resultatet 2005 skulle vara positivt och minst 20 mkr år 2010 inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner. Kommunen har därmed en högre målsättning än vad den lagstadgade balanskravet.

Vid avstämning av balanskravet har kommunen valt att ansvarsförbindelsen avseende pensioner skall borträknas från resultatet. Kommunens negativa resultat på 10 mkr blir efter justeringen +40,6 mkr och kommunen klarar därmed balanskravet 2006. Dock klarar vi inte vårt eget krav ett resultat på 20 mkr inklusive kostnaden för ansvarsförbindelsen.

Intäkts- och kostnadsutveckling	2004	2005	2006
(Förändring i procent)			
Verksamhetens intäkter	12,1 %	-13,9 %	3,4 %
Verksamhetens bruttokostnader	1,6 %	1,3 %	4,5 %
Skatteintäkter & statsbidrag	1,2 %	9,9 %	3,5 %
Verksamhetens nettokostnad	0,2 %	6,7 %	7,8 %

Verksamhetens intäkter har under 2006 ökat med 3,4 % jämfört med 2005. Intäkterna var 261 mkr år 2005 och 269 mkr år 2006, en ökning med 8 mkr.

Verksamhetens bruttokostnader har ökat med 4,5 % jämfört med 2005. Bruttokostnaderna var 1 240 mkr år 2005 och 1 296 mkr i år, en ökning med 58 mkr. Skatteintäkterna och statsbidragen ökade med 3,3 % under 2006. År 2005 var summan skatteintäkter och statsbidrag 1 055 mkr och år 2006 var summan 1 089,5, en ökning med 34,5 mkr. I skatteintäkterna ingår en positiv slutavräkning för åren 2005 och 2006 med 2,2 mkr. Härnösands kommun uppvisar en nettokostnadsutveckling, inklusive avskrivningar på 7,8 %. I det ingår jämförelsestörande kostnader om 46,7 mkr. Av dessa avser 1,3 mkr och 1,7 mkr underskottstäckning AB Härnösands Näringsfastigheter och 43,7 mkr avser ökade pensionskostnader med anledning av ändrad kalkylränta. Nettokostnadsförändringen blir 3,5 % om man bortser de jämförelsestörande kostnaderna. Nettokostnaden för 2006 hamnar då på 1 044,9 jämfört med 2005 års nettokostnader på 998,6 mkr.

Kostnadskomponenter	2004	2005	2006
(Mkr)			
Personalkostnad	798	770	863
Lokalkostnader	141	138	141
Bidrag och transfereringar	77	103	95
Entreprenader	116	131	128
Förbrukningsmaterial	30	30	30
Övrigt	103	104	104
SUMMA	1 265	1 276	1 361

Kommunens personalkostnader ökade under 2006, en stor del av denna ökning beror på ökade pensionskostnader. Lönekostnaderna ökade med 5,7 %, en förklaring till detta är att man anställt många plusjobbare under året. Kommunen bedriver 10 % av sin verksamhet på entreprenad. Den största delen är den som bedrivs inom det tekniska området. Huvuddelen av de mjuka verksamheterna bedrivs i egen regi. Inom skolområdet finns det inom barnomsorg föräldrakooperativ och dessutom finns det en mindre friskola i kommunen. Den redovisade kostnaden för entreprenad har minskat det senaste året.

Nettokostnadsandel av skatteintäkter och statsbidrag	2004	2005	2006
(Procent)			
Nettokostnadsandel före finansnetto, %	96,0	93,8	98,5
Avskrivningarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag, %	2,8	2,1	1,7
Nettokostnadsandel före finansnetto, %	98,8	95,9	100,2
Finansnettots andel av skatteintäkter och statsbidrag, %	1,3	0,9	0,7
Nettokostnadsandel inkl. finansnetto, %	100,1	96,8	100,9

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomiskushållning krävs en balans mellan intäkter och kostnader. Denna balans kan mätas genom nettokostnadsandelen som innebär att samtliga löpande kostnader, både exklusive och inklusive finansnetto relateras till kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. En nettokostnad under 100 procent innebär en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter.

Verksamhetens nettokostnad i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag före finansnettot uppgår till 100,2 % för år 2006. Målet är att nettokostnadsandelen före finansnetto skulle vara maximalt 100 % 2005 och maximalt 97 % år 2010, delmålet för 2006 är 99,4 %. Årets nettokostnadsandel är en försämring relativt föregående år. I kommunens mål för nettokostnadernas andel ingår inte finansnettot.

Sammanfattningsvis förklaras årets resultat med att nettokostnaderna ökat med anledning av kommunen nu redovisar hela pensionsskulden, s k fullkostnadsmodell. Bruttokostnaderna ökade med 4,6 %. De verksamheter som framför allt ökade sina bruttokostnader 2006 var Individ- och familjeomsorgsnämnden som ökade med 5,8 mkr, främst inom försörjningsstödet. Vård- och omsorgsnämnden ökade sina kostnader med 15,2 mkr.

Investeringar	2004	2005	2006
Nettoinvesteringar, mkr	15	17	23
Avskrivningar, mkr	27	23	18
Nettoinvestering/ avskrivning, %	52	73	130
Självfinansieringsgraden av året investeringar, %	174	337	34
Investering relativt verksamhetens bruttokostnad, %	1,2	1,3	1,8

Investeringarna i kommunen har ökat och ligger 2006 på 23,4 mkr. De budgeterade, inklusive ombudgeterade medel, investeringarna uppgick till 43 mkr. Merparten av årets investeringar har gjorts inom Statsbyggnadsnämnden avseende gator och vägar samt Resecentrum. Investeringsdifferensen mot budget på beror på att Stadsbyggnadsnämnden inte kommit igång fullt ut med att exploatera området Södra Sundet samt ej använda investeringsmedel gata.

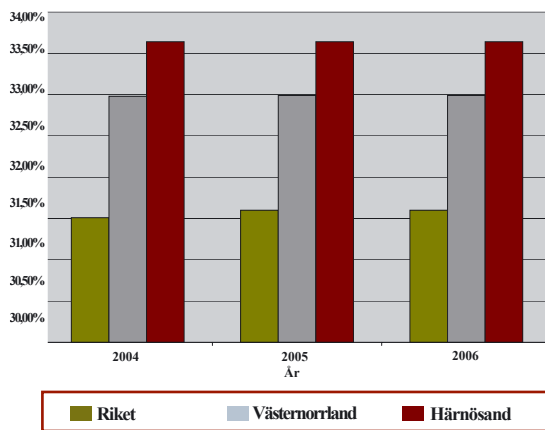
Investeringsutvecklingen 2004-2006 visar på att investeringsvolymen har ökat 2006. Nettoinvesteringarna relaterat till årets avskrivningar ligger över 100% och investeringarna relativt verksamhetens bruttokostnader har ökat. Investeringarna har de senaste åren finansierats genom egna genererade medel, det vill säga självfinansieringsgraden av investeringarna ligger över 100 %. I år ligger självfinansieringsgraden på 34 % på grund av det negativa resultatet. Investeringarna ligger på oförändrat nivå 2007.

Soliditet

(Procent)	2004	2005	2006
Soliditet	-13 %	-9 %	-10 %

Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som är finansierade med egna medel, det vill säga kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Ju högre soliditet, desto starkare finansiell handlingsberedskap har kommunen. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutveckling och tillgångarnas förändring. Härnösands kommun uppvisar en soliditet på -10 %. Det egna kapitalet uppgår på balansdagen till -90 mkr. Kommunfullmäktige har satt som mål att det justerade egna kapitalet med hänsyn till ansvarsförbindelsen för pensioner ska vara positiv senast 2010. I det ingår ett nedbrutet delmål år 2006 om -10,4 %. Det betyder att soliditetsutvecklingen ligger i fas med den beräknade positiva soliditeten för år 2010.

Kommunalskatt

Den totala kommunalskatten i Härnösand var 2006 33,64 % av den kommunalt beskattningsbara förvärvsinkomsten. Härnösand ligger 2,04 procentenheter högre än riket och 0,65 procentenheter mer än genomsnittet i Västernorrland. Detta genererar en extrainkomst relativt rikets skattesats på 72 mkr, för vilket Härnösand kan bedriva verksamhet för. För 2006 har Härnösand den sjätte högsta skattesatsen i riket. Det krävs en skattesänkning på 10 öre, vilket motsvarar ett intäktsbortfall på 3,6 mkr, för att Härnösand inte ska vara bland de tio kommunerna med högst skatt.

Risk och kontroll

Likviditet

	2004	2005	2006
Balanslikviditet, %	52	60	67
Rörelsekapital, mkr	-93	-103	-81
varav semesterlöneskuld	60	57	58
Anläggningskapital, mkr	-20	23	-9

Balanslikviditeten 2006 är 67 %. Likviditeten har i snitt under året varit 41 mkr. Kommunens kassa på balansdagen uppgår till 22 mkr.

Rörelsekapitalet är negativt. En förklaring till detta är att kommunen har mer kortfristiga skulder än fordringar samt att semesterlöneskulden inklusive inestående övertid är en kortfristig skuld. Semesterlöneskulden och övertiden omsätts dock inte i någon större omfattning de närmaste åren. Kommunens egna kapital, som uppgår till -90 mkr, är uppdelat på rörelsekapital -81 mkr och anläggningskapital -9 mkr.

Låneskuld			
	2004	2005	2006
Låneskuld, mkr	177	133	112
- Bindningstid < 1 år, i procent	59 %	15 %	38 %
- Bindningstid 1-5 år, i procent	41 %	85 %	62 %
Andel lån som förfallet till betalning			
- inom ett år, i procent	59 %	15 %	38 %
- inom 5 år, i procent	41 %	85 %	62 %
- längre än 5 år, i procent	0 %	0 %	0 %

Under 2006 har kommunen amorterat 20,6 mkr. Låneskulden uppgår 2006 till 112 mkr, med en genomsnittlig, kvarvarande räntebindningstid på 1,7 år. I finanspolicyn finns antaget att räntebindningstiden ska vara mellan 2-3 år. Den genomsnittliga kvarvarande förfallotiden för lånen uppgår till 1,7 år, vilket är lägre än minimikravet på 2,5 år som är fastslaget i finanspolicyn. Vid 2006 års slut är 62 % av kommunens skulder långfristiga. Högst 25 % av lånestocken bör förfalla till betalning inom en rullande 12-månaders period enligt finanspolicyn, andelen som förfaller inom ett år är 38 %, det betyder att kommunen nästa år kommer att ha stora amorteringar på sina lån. Enligt det antagna balanspaketet måste det ackumulerade resultatet de närmaste åren uppgå till minst 90 mkr, vilket kommer att generera ett likvidöverskott som kan användas för att amortera befintliga lån och självfinansiera investeringar som överstiger avskrivningarna.

Borgensåtagande			
	2004	2005	2006
Borgen, mkr	1284	1310	1285
varav - kommunala bolag	1 234	1 261	1238
- egna hem	7	5	5
Borgen per invånare, tkr	51	52	51

Kommunens borgensåtagande uppgår till 1 285 mkr, vilket är en minskning med 25 mkr jämfört med 2005. Minskningen beror på amortering. Huvuddelen av åtagandet, 96 %, beror på borgen som har tecknats för lån tagna i de helägda kommunala bolagen. Borgensåtagande utanför koncernen uppgår till 46 mkr, varav 5 mkr är att hänföra till borgensåtaganden för egna hem.

Kommunen borgar för huvuddelen av de kommunala bolagens lån. Från och med 2005 infördes borgens-tak för de helägda kommunala bolagen samt även för Folkhögskolan i Härnösand. När det gäller infriande av borgensåtaganden för egna hem varierar detta år från år, men i snitt förekommer ett ärende om året. Det brukar generera ett borgensutfall på cirka 0,1 mkr styck. Ingen kostnad för detta har uppkommit 2006.

Pensionsåtaganden			
(Mkr, inklusive löneskatt)	2004	2005	2006
Avsättning	596	605	660
Totalt pensionsskuld	596	605	660
Pensionskostnad	67	60	113

Härnösand redovisar från och med 2005 hela sin pensionsskuld i balansräkningen. Det medför att ingen ansvarförbindelse avseende pensioner finns upptagen. Detta ger en mer rättvisande bild av kommunens ekonomiska ställning. Pensionsskulden ökar årligen. Under året har nya beräkningar gjorts med anledning av ändrade antaganden angående kalkylräntan. Den sammanlagda förändringen avseende ändrad kalkylränta uppgår till 43,7 mkr inklusive löneskatt och redovisas som en jämförelsestörande post i resultaträkningen. Totala pensionskostnader uppgår under 2006 till 113 mkr, en ökning med 88 % jämfört med 2005.

Visstidspensioner

Kommunen har för närvarande 10 avtal om visstidspensioner vilka utbetalas fram till 65 år. Visstidspensioner samordnas med inkomst av tjänst. Åtaganden gäller 1 kommunalråd, 3 förtroendevalda samt 6 tjänstemän. Under året har 1 028 tkr betalats ut fördelat på 6 åtaganden.

För kommunalråd och förtroendevalda gäller reglemente PRF-KL § 10, pensionsreglemente för heltids-sysselsatta förtroendevalda. Pensionen ska minskas med inkomst från anställning, till den del inkomsten överstiger ett belopp som för månad räknat motsvarar en tolfedel av basbeloppet vid inkomstens början enligt PRF-KL §10 mom 4.

För tjänstemän gäller särskilt visstidsförordnande enligt PA-KL § 10. Visstidspension utges till arbetstagare anställd på särskilt visstidsförordnande, som avgår antingen på grund av ett förlängt förordnande inte erhålls eller - om arbetstagaren innehaft särskilt visstidsförordnande sammanhängande i minst tolv år - på egen begäran.

Visstidspension utges under tiden för avgången och längst till pensionsåldern, pensioneringsperiodens övre gräns eller den tidigare tidpunkt då ålderspension enligt PA-KL utges.

Övriga förbindelser

Härnösands kommun har förbundit sig att delta i ett antal EU-projekt. Kommunens redovisade värden för främst mål 1-projekt (södra skogslänsregionen) uppgår till 4,6 mkr år 2006. I dagsläget finns 9,9 mkr i förbindelser om medfinansiering för 2007-2008.

Budgetföljsamhet per helår

(Mkr)	2004	2005	2006
Kommunfullmäktige	0,8	0,4	0,4
Kommunstyrelsen	29,8	20,5	-24,2
Stadsbyggnadsnämnden	0,2	1,2	0,2
Fritid- kultur och ungdoms- nämnden	0,0	0,0	0,1
Barn- och skolnämnden	-7,7	-17,1	-6,4
Utbildningsutskottet	-12,8	-20,3	-5,7
Individ- och famil- jeomsorgsnämnden	2,7	2,2	-5,5
Vård- och omsorgsnämnden	-6,6	6,2	5,5
Miljönämnden	0,3	0,5	0,1
Avskrivningar	2,2	2,8	5,0
Avvikelse nämnder	8,9	-8,1	-30,5

Budgetföljsamheten visar hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till att en god ekonomisk hushållning. En god budgetföljsamhet bidrar till att kommunen lättare kan korrigera eventuella svackor i ekonomin. I tabellen ovan visas avvikelser mot budget, åren 2004-2006. Ett negativt värde innebär att nämnden/styrelsen eller finansieringen blivit sämre än budgeterat. Kommunstyrelsen uppvisar det största underskottet med 24,2 mkr. Det beror främst på ändrad modell för pensionsskuldbräkning där framförallt pensionsskulden inklusive löneskatt har ökat med 43,7 mkr.

Budgetföljsamhet 2006

(Prognos 1-4 samt utfall mkr)	Jan	Mars	Juni	Sept	Utfall
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Kommunstyrelsen	1,7	7,1	11,1	-26,7	-24,2
Stadsbyggnads- nämnden	0,9	0,8	-0,4	-0,2	0,2
Fritid- kultur och ungdomsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Barn- och skol- nämnden	-24,0	-24,7	-23,7	-18,6	-6,4
Utbildningsutskottet	-6,4	-11,8	-11,8	-12,0	-5,7
Individ- och famil- jeomsorgsnämnden	-5,1	-3,0	-3,9	-4,4	-5,5
Vård- och omsorgs- nämnden	5,2	1,5	2,5	4,1	5,5
Miljönämnden	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1
Avvikelse nämnder	-27,4	-29,9	-26,0	-57,7	-35,5

Tabellen visar prognoser per kvartal och utfallet för 2006, exklusive avskrivningar och finansiering, men inklusive medtagna över- respektive underskott från tidigare år. I utfallet per helår visar nämnderna ett underskott på 35,5 mkr. De nämnder som avviker väsentligt från septemberprognosen är barn- och skolnämnden och utbildningsutskottet.

För barn- och skolnämnden och utbildningsutskottet är den sammanlagda differensen mot budget minus 12,1 mkr. Septemberprognosen uppvisar emellertid ett underskott på 57,7 mkr, en förbättring om 22,2 mkr uppvisas i bokslutet gentemot septemberprognosen. Förklaringar till detta är väl försiktiga genomförda prognoser samt återhållsamhet med inköp under slutet av 2006. Utbildningsutskottets utfall på -5,7 mkr inkluderar det balanserade underskottet på 7,8 mkr. I barn- och skolnämndens underskott på 6,4 mkr ingår ett balanserat resultat på drygt 10 mkr. Sammanfattningsvis är skolan på väg mot bättre resultat än vad de redovisat tidigare år, det finns dock en hel del arbete kvar att göra.

Intern kontroll

Under det gångna året har brister redovisats i Barn- och skolnämndens interna kontroll. Kommunstyrelsen ges nu en möjlighet till ökad styrning genom en ny styrningspolicy, enligt kommunfullmäktiges beslut är nya regler för ekonomistyrning antagna.

Känslighetsanalys

(Mkr)	2004	2005	2006
Skatteförändring, 1 kr	34,0	35,4	38,0
Löneökning, 1 %	7,9	7,9	8,6
Prisförändring varor och tjänster 1 %	4,2	4,4	4,4
Ränteförändring 1 %, långsiktiga lån	1,8	1,3	1,1
Lösen av borgen, 10 %	12,8	13,1	12,2

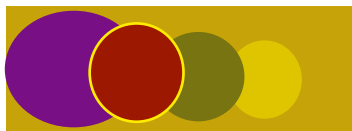
Kommunen påverkas av händelser utanför dess kontroll. Ett sätt för att visa och göra det tydligt hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation är att upprätta en känslighetsanalys. Tabellen ovan visar hur ett antal faktorer påverkar kommunens finansiella resultat. En skattechöjning/sänkning med 1 kr 2006 skulle innebära en resultatpåverkan på 38 mkr. I tabellen framgår också att en procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på 8,6 mkr. Vidare visas att en procents ökning av bruttokostnaderna medför en resultatpåverkan på 4,4 mkr. Ränteförändring påverkar också kommunens finansiella situation, en ökning med en procent innebär 1,1 mkr på lång sikt. Att lösa tio procent av lån som kommunen borgat för innebär en kostnad på 12,2 mkr.

God ekonomisk hushållning, finansiella mål

Härnösands kommun når endast delvis upp till de i balanspaketet uppsatta finansiella målen. Målet att uppnå ett positivt resultat uppfylls inte med ett resultat på -10 mkr. Soliditeten på -10 % har försämrats sedan 2005 och men ligger i fas med en utveckling till en positiv soliditet år 2010. Nettokostnadernas andel av skatteintäkter har ökat under året med anledning av den ändrade kalkylräntan. Nivån ligger på 100,2 %, för att vara i fas med målet att det ska minskas till 97 % 2010 skulle andelen ligga på 99,6 % för året. Kommunen har under året minskat sin låneskuld och amorterat 20 mkr och är i linje med balanspaketet att år 2010 skall skuldsättningen för hela koncernen vara 1 200 mkr. Målet att de helägda kommunala bolagen skall uppvisa goda långsiktiga vinster uppfylls under 2006 för Hemabs del som uppvisar ett resultat på 18 mkr före skatt. Härnösandshus resultat är också positivt, 0,6 mkr.

Ludvig Nordström monumentet
Placering: Teknikhus
Skulptör: Berndt Helleberg

Medarbetare kommunen

Personalförsörjning

Antalet tillsvidareanställda uppgår per 31 december 2006 till 1955 varav 1516 kvinnor och 439 män. Av antalet anställda är 78 % kvinnor. Antalet tillsvidareanställda har under 2006 minskat med 18 personer, vilket motsvarar 1 % sedan december 2005.

Antalet kvinnor har minskat med 25, medan antalet män har ökat med 7.

	2004		2005		2006	
	Antal	Män	Antal	Män	Antal	Män
Tillsvidareanst.	2025	22 %	1973	22 %	1995	22 %
Visstidsanst.	231	29 %	251	25 %	261	26 %
Timanst.	515	27 %	510	27 %	517	24 %
Totalt	2771	24 %	2 734	23 %	2773	23 %

Såväl visstidsanställda som timanställda har ökat i antal sedan december 2005. Antalet timanställda är ett genomsnitt av de personer som erhållit timlön under året.

Antal tillsvidareans. per nämnd (Antal)	2004	2005	2006
Kommunstyrelsen	163	129	124
Stadsbyggnadsnämnden	23	20	17
Fritid-, kultur-, och ungdomsnämnden	57	57	55
Barn- och skolnämnden	728	725	710
Utbildningsutskottet	140	129	137
Vård- och omsorgsnämnden	843	838	827
Individ- och familjeomsorgsnämnden	70	71	83
Miljönämnden	8	8	7
Totalt	2 032	1 977	1 960

Sett till antalet tillsvidareanställda syns en ökning inom Utbildningsutskottet och Individ- och familjeomsorgsnämnden. Inom alla andra nämnder har antalet minskat.

Antal tillsvidareanställda uppdelat per nämnd är 1 960 (jfr med 1 955 i tabellen Antal anställda per anställningsform). Skillnaden består av att samma person kan ha tillsvidareanställning i mer än en nämnd.

Lönekostnaderna utgör en stor del av kommunens totala kostnad. Andelen lönekostnad i förhållande till total kostnad är oförändrat och uppgår även detta år till 56 procent (56).

Lönekostnader (mkr)	2005	2006
Löner	524,6	559,2
Lagstadg arbetsgivaravgift	170	177,9
Avtalsförsäkringar	14	15,8
Sjuklönekostnad	6,4	6,1
Särsk sjukförs avgift	2,5	1,8
Totalt	717,5	760,8

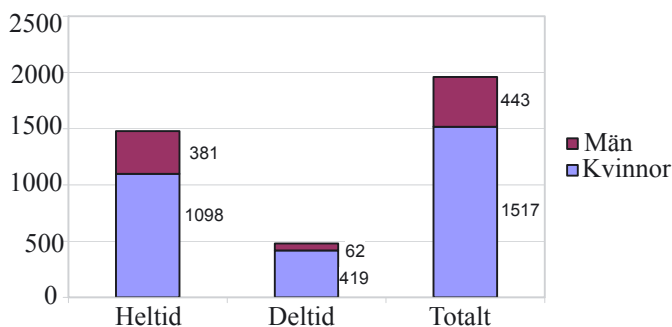
Antal årsarbetare per nämnd (Antal)	2004		2005		2006	
	Tillsv.	Totalt	Tillsv.	Totalt	Tillsv.	Totalt
Kommunst.	141	174	109	137	102	134
Stadsbyggnadsnämnd.	23	23	19	20	16	18
Fritid-, kultur-, och ungdomsn.	51	59	51	59	51	58
Barn- och skolnämnd.	565	676	573	679	569	679
Utbildningsutskottet	121	150	114	137	112	133
Vård- och omsorgsnäm.	589	874	567	859	560	866
Individ- och familjeomsorgsnämnd.	62	89	59	91	63	92
Miljönämnd.	6	9	7	8	7	9
Totalt	1 558	2 054	1 499	1 990	1 480	1 989

För att ge en tydlig bild av resursanvändningen i Härnösands kommun visas i tabellen ovan antalet årsarbetare per nämnd. Årsarbetare definieras som ackumulerade arbetade timmar dividerat med en schabloniserad arbetstid på

1 700 timmar. Den vänstra kolumnen under respektive år visar årsarbetare för tillsvidareanställda medan den högra avser all arbetad tid oavsett anställningsform.

Antalet årsarbetare har totalt sett minskat de två senaste åren. Från 2054 årsarbetare under år 2004, till 1 989 årsarbetare under år 2006, vilket motsvarar 3,1 %. Inom Barn- och skolnämnden och Vård- och omsorgsnämnden har årsarbetstiden för tillsvidareanställda minskat, medan årsarbetstiden totalt är konstant eller har ökat.

Diagram: Fördelning heltids- och deltidsanställda för tillsvidareanställd, antal, 2006

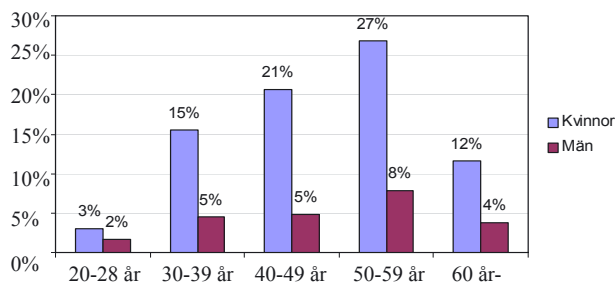
Andelen heltidsanställda har ökat något sedan 2005. Av totalt antal anställda har 75 procent (73) en sysselsättningsgrad på 100 procent. 72 procent (70) av kvinnorna och 86 procent (85) av männen arbetar heltid.

Även medelsysselsättningsgraden har ökat något. För tillsvidareanställda uppgår den till 94 procent (93,2). För kvinnor är sysselsättningsgraden 93 procent (92,4) och för män 97 procent (96).

Åldersfördelning för tillsvidareanställda

(Procent)	2004	2005	2006
20-29	4,5 %	5,2 %	4,6 %
30-39	19,0 %	19,6 %	20,0 %
40-49	25,4 %	25,8 %	25,5 %
50-59	35,5 %	35,4 %	34,6 %
60-	15,6 %	14,0 %	15,3 %
Totalt	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Diagram: Åldersfördelning uppdelat på kön, 2006

Antalet tillsvidareanställda i åldersgruppen 60 år och uppåt har ökat, medan det är oförändrat eller har minskat i övriga åldersgrupper. Skillnaderna är dock för små för att kunna fastställa någon trend.

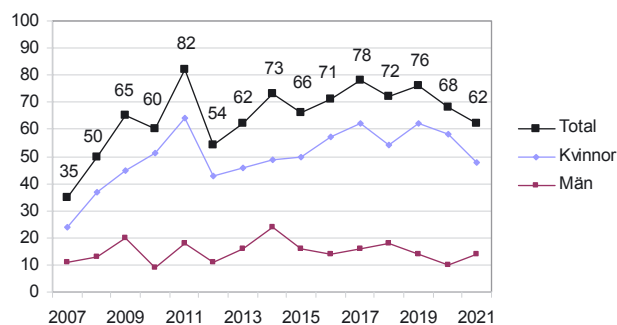
De tillsvidareanställdas medelålder i december 2006 uppgår till 48,8. Medelåldern är i stort sett lika för män och kvinnor. För kvinnorna är medelåldern 48,8 och för männen 48,6.

Pensionsavgångar

	Antal pensionsavgångar	Procent av antalet tillsvidareanställda 2006-12-31
2007-2011	292	15
2007-2016	618	32
2007-2021	974	50

Under år 2006 har 45 av de tillsvidareanställda gått i pension. I prognosen för pensionsavgångar nedan framgår att under kommande tioårsperiod kommer 618 av de 1 955 tillsvidareanställda att bli 65 år, vilket innebär 32 % av de tillsvidareanställda 2006-12-31. Beräkningarna är gjorda utifrån en pensionsålder på 65 år.

Diagram: Antal beräknade pensionsavgångar 2007-2021

”Förvaltningen har på olika sätt stimulerat arbetsplatserna att satsa på frisknärvaro genom att utveckla och bibehålla goda hälso- och livsstilsvanor.”

Arbetsmiljö

Sjukfrånvaromålet på 8,5 % till utgången av 2007 är redan uppnått! Detta bland annat tack vare ett målmedvetet arbete inom kring hälsofrågor inom kommunens samtliga nämnder. Systematiskt arbetsmiljöarbete finns som stående punkt i samverkan och på personalmöten. Störst minskning av sjukfrånvarotimmar har skett inom vård- och omsorgsnämnden samt barn- och skolnämnden.

Inom vård- och omsorgsnämnden har man under året arbetat fram en långsiktig hälsostrategi som består av tre nivåer: Främjande, Förebyggande, Efterhjälpande.

På olika sätt har arbetsplatserna stimulerats att satsa på frisknärvaro genom att utveckla och bibehålla goda hälso- och livsstilsvanor. Nämnden har tilldelats 600 000 kronor från kommunstyrelsens utskott 2 som har använts till olika friskvårdsprojekt för chefer och medarbetare med huvudmålet att stärka lagutveckling och bygga upp resurser för hälsa och rehabilitering. 15 friskvårdsprojekt har valts ut bland ett fyrtiotal ansökningar. Flera av projekten innefattar gemensamma friskvårdsaktiviteter med brukare och personal.

Det har även utsetts hälsoinspiratörer på arbetsplatser som sprider information om friskvård och entusiasmerar medarbetare. För att mäta hälsa har hälso- och livsstilsfrågor införts vid rekrytering och medarbetarsamtal.

Inom Barn- och skolnämnden har det arbetats med förebyggande åtgärder i grupp och projektet ”Tidig rehab”, i samarbete med företagshälsovården, för att upptäcka tidiga signaler på ohälsa. Syftet har varit att fånga upp sjukfallen så tidigt som möjligt för att i möjligaste mån förhindra långtidssjukskrivningar.

Erfarenhetsutbyte om hur man skapar friska arbetsplatser sker i ledningsgruppen, där goda exempel redovisas.

Procent	2005	2006
Kommunstyrelsen	5,5	4,6
Stadsbyggnadsnämnden	9,3	11,6
Fritid-, kultur-, och ungdomsnämnden	4,2	1,3
Barn- och skolnämnden	10,0	8,7
Utbildningsutskottet	6,0	4,6
Vård- och omsorgsnämnden	11,5	9,7
Individ- och familjeomsorgsnämnden	7,1	6,8
Miljönämnden	0,8	1,1
Totalt	9,77	8,34

- Total sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid är 8,34 (9,77) %.

- Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro är 75,9 (79,3) %.

- Summa sjukfrånvaro för kvinnor av sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor är 9,7 (11,2) %.

- Summa sjukfrånvaro för män av sammanlagd ordinarie arbetstid för män är 4,1 (5,5) %.

- Summa sjukfrånvaro i åldersgruppen 29 år eller yngre av sammanlagd ordinarie arbetstid är 3,8 (4,2) %.

- Summa sjukfrånvaro i åldersgruppen 30-49 år av sammanlagd ordinarie arbetstid är 7,9 (10,4) %.

- Summa sjukfrånvaro i åldersgruppen 50 år och äldre av sammanlagd ordinarie arbetstid är 9,9 (11,9) %.

Kompetensutveckling

En kontinuerlig kompetensförsörjning är en förutsättning för kommunens fortsatta utveckling. Inom de närmsta åren kommer pensionsavgångarna att öka, varför kommunen behöver se över sitt framtida kompetensbehov.

Fokus för personalkontorets kompetensarbete är att erbjuda cheferna utbildning inom de viktigaste områdena, arbetsmiljö, personal och ekonomi. Under maj månad var alla nya tillsvidareanställda inbjudna till en informationsdag om kommunens organisation m.m.

Inom barn- och skolnämnden har man under året avslutat satsningen med MOK (Mål och kravnivåer inom grundskola och förskola). Syftet har varit att åskådliggöra och exemplifiera de kravnivåer som finns i de nationella styrdokumenterna, vilket ska generera en rättvisare kunskapsbedömning. Under läsåret 2006-2007 startades Lärarakademin, där fem erfarna lågstadielärare fortbildar sina kollegor i läs- och skrivutveckling. De har även enskild handledning för ett antal yngre lärare.

Regeringens satsning på kompetensutveckling den sk Kompetensstegen har präglat årets händelser inom detta område. Kompetensstegen har möjliggjort att 60 personer inom vård- och omsorgsnämnden har validerat förvärvade omvårdnads-kunskaper på Komvux. Vidare har en omfattande utbildnings-satsning inom kostom-rådet påbörjats under hösten. Ett 40- tal personer har utbildats till kostinformatörer, vilka i sin tur ska utbilda de olika arbetslagen under 2007.

Stadsbyggnadsnämnden har beviljats EU- bidrag till projektet Växtkraft. Syftet är att stärka sammanhållningen i personalgruppen genom övningar i gruppdynamik och kommunikation.

Jämställdhet

Nytt för år 2006 är att inkludera jämställdhetsperspektivet i årsredovisningen. Det är viktigt att Härnösands kommun följer upp hur jämställdhetsarbetet fungerar i kommunen. Vikten av att medvetet arbeta med jämställdhet som arbetsgivare handlar främst om att de anställda ska trivas på sina arbetsplatser och att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare. Framförallt handlar det dock om demokrati och att kvinnor och män har samma värde. Jämställdhetslagen syftar i första hand till att förbättra villkoren för kvinnorna inom arbetslivet. Lagen ska underlätta för kvinnor och män då det gäller lika rätt för arbete, anställnings- och arbetsvillkor och utvecklingsmöjligheter på arbetsplatsen.

Enligt denna lag är arbetsgivaren skyldig att upprätta en plan för sitt jämställdhetsarbete där även en strategi för att uppnå jämställda löner skall finnas med. Varje år ska kommunen således kartlägga och analysera ifall det förekommer löneskillnader mellan kvinnor och män som utför ett arbete som kan betraktas som lika eller likvärdigt.

Under 2006 gjordes för första gången en lönekartläggning i kommunen. Syftet är att upptäcka, förhindra och åtgärda osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor. Lönekartläggningen visade att det fanns osakliga löneskillnader i gymnasielärargruppen. En handlingsplan ska upprättas för hur detta ska justeras.

Inom stadsbyggnadsnämnden, fritid,- kultur,- och ungdomsnämnden samt miljönämnden har en arbetsgrupp bildats för att ta fram

En förvaltningsövergripande jämställdhetsplan är under året fastlagd i Barn- och skolnämnden. Ute på skolor och förskolor har arbetet påbörjats med att omvandla jämställdhetsplanen till lokala planer.

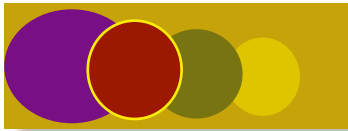
Inom vård- och omsorgsnämnden ingår jämställdhetsarbetet som en integrerad del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Personalstrategen har utbildats för att ge stöd i det praktiska jämställdhetsarbetet. Vid den årliga

sommarintroduktionen för vikarier har jämställdhetsplanen presenterats och delats ut. Varje chef ansvarar för att planen finns lättåtkomlig för personal på respektive arbetsplats. Genom att ge personalen möjlighet till egna val angående sin arbetstid har nämnden underlättat kombinationen arbetsliv och föräldraskap. En så kallad hel- och deltidmodell har införts, vilket innebär att samtliga tillsvidareanställd omvårdnadspersonal med oregelbundna arbetstider har möjlighet att själv välja tjänstgöringsgrad.

Sammanfattande kommentarer

Härnösands kommun har under året minskat tillsvidareanställd personal men visstids- och timanställda har ökat. De yngre åldersgrupperna har minskat och den äldsta, 60 år eller äldre, har ökat. Medelåldern har ökat ytterligare. Vid årets slut är målet om 8,5 procent sjukfrånvaro redan uppnått.

”En kontinuerlig kompetensförsörjning är en förutsättning för kommunens fortsatta utveckling. Inom de närmsta åren kommer pensionsavgångarna att öka, varför kommunen behöver se över sitt framtida kompetensbehov.”

Finansiell analys

koncernen

Kommunkoncernens verksamhet

Huvuddelen av de hårda verksamheterna såsom fastighets-, vatten- och avlopps- samt gatuverksamhet bedrivs i bolagsform i de två helägda kommunala koncernerna AB Härnösandshus samt Härnösand Energi och Miljö AB, HEMAB. De mjuka verksamheterna såsom skola, vård och omsorg finns framförallt i kommunen. I den sammanställda redovisningen ingår stiftelsen Länsmuseum i Västernorrland med 30 % med anledning av det finansieringslöfte som finns upprättat mellan Härnösands kommun och Landstinget Västernorrland. Vidare äger kommunen 49 % av Härnösands näringsliv AB, 33 % av Kommunbränsle i Ådalen AB, Invest i Härnösand AB till 100 % samt 33 % Räddningstjänsten Höga kusten - Ådalen.

Resultat och kapacitet

Årets resultat	2004	2005	2006
Före extraordinära poster, mkr	18,8	54,3	4,4
Efter extraordinära poster, mkr	14,5	49,1	0,5

Koncernen visar ett överskott med 0,5 mkr. Före elimineringar och konsolidering uppvisar bolagen följande resultat; Härnösands Energi och Miljö AB 15,3 (15,0) mkr, AB Härnösandshus 0,6 (0,2) mkr, Länsmuseum i Västernorrland 0,5 (0) mkr, Räddningstjänsten Höga kusten - Ådalen -2,2 (1,9) mkr och Kommunbränsle i Ådalen AB -0,5 (-0,6) mkr. AB Invest i Härnösand samt Härnösands Näringsliv AB resultat uppgår till 0 (0) mkr.

Resultat och avkastning på eget kapital i respektive helägt bolag i koncernen	2004	2005	2006
AB Härnösandshus, mkr	0,1	0,2	0,6
AB Härnösandshus, % av eget kapital	0,0 %	0,0 %	0,4%
HEMAB, mkr	14,1	15,0	15,3
HEMAB, % av eget kapital	13,4 %	14,2 %	13,1%

AB Härnösandshus har under jämförelseperioden legat nära ett nollresultat. Resultatet har under perioden förbättrats för Härnösands Energi och Miljö AB, och uppgick 2006 till 15,3 (15,0) mkr.

Förändring av intäkter och kostnader (Procent)	2004	2005	2006
Intäkter	-5,9%	-2,1 %	3,8 %
Kostnader	-3,1 %	3,1 %	8,5 %

Förändringarna av verksamhetens intäkter och kostnader visar att intäkterna och kostnaderna 2006 har ökat. Intäkterna ökade med 23 mkr och AB Härnösandshus intäkter ökade med 14% till följd av ökad uthyrning. Kostnadsökningen beror främst på kommunens pensionsåtaganden som ökade med 55 mkr.

Investeringar	2004	2005	2006
Nettoinvesteringar, mkr	93	112	90
Avskrivningar, mkr	89	87	94
Nettoinv./avskrivning	104 %	129 %	95 %
Självfinansieringsgraden av årets investeringar	112 %	122%	106 %

Investeringarna har under jämförelseperioden minskat, samtidigt som koncernen försöker anpassa sig till god redovisningssed vad det gäller avskrivningstider. Årets investeringar, 90 mkr, motsvarar 95 % av avskrivningar. Självfinansieringsgraden av årets investeringar ligger på 106 %, vilket innebär att årets resultat (exklusive avskrivningar) bär kostnaden för investeringen.

Huvuddelen av investeringarna ligger i de två helägda bolagen. AB Härnösandshus innehar fastigheter medan HEMAB:s anläggningstillgångar främst består av el, vatten, fiber- och fjärrvärmeanläggningar. Kommunen har främst gator och hamn.

Soliditet

(Procent)	2004	2005	2006
Soliditet	-2 %	1 %	1 %

Koncernens långsiktiga betalningsberedskap, soliditeten, uppgår 2006 till 1 %. Det låga talet beror på tidigare års stora negativa resultat. Koncernens egna kapital uppgår till 15,6 mkr.

Risk och kontroll

Låneskuld

	2004	2005	2006
Låneskuld, mkr	1 399	1 344	1304
Andel lån som förfallet till betalning, %			
- inom ett år	28%	17 %	56 %
- inom 5 år	57 %	67 %	31 %
- längre än 5 år	15 %	10 %	13 %

Låneskulden i koncernen har minskat mellan 2005 och 2006 och uppgår till 1 297 mkr 2006. Minskningen beror till största del på att kommunen amorterat 20 mkr. AB Härnösandshus står för 76 % av den totala låneskulden. Det finns ingen gemensam policy i koncernen för upplåning. I ägardirektiven för Härnösand Energi och miljö AB framgår att bolaget skall följa kommunen finanspolicy samt ett förbud mot att pantsätta tillgångar för att ta upp lån. Nya ägardirektiv för AB Härnösandshus håller på att tas fram i en process med bolaget. Under 2005 har också borgenstak införts i de helägda kommunala koncernerna samt Härnösands Folkhögskola.

Den höga skuldsättningen gör koncernen känslig för förändringar på finansmarknaden. En mycket viktig faktor i detta fall är givetvis räntekostnaderna på gamla lån, men också möjligheten till att skaffa nya medel till bra ränta. Kommunfullmäktige har, i balanspaketet, antagit ett mål att de långsiktiga skulderna ska minskas till 1 200 mkr 2010.

Likviditet

	2004	2005	2006
Balanslikviditet, %	66%	66%	68%
Rörelsekapital, mkr	-106	-134	-118
Anläggningskapital, mkr	70	148	133

Totalt uppgår kassa och bank till 131 mkr i koncernen, vilket är en ökning med 2 mkr sedan föregående år. Balanslikviditeten i koncernen uppgår till 68 %, vilket ska jämföras med 66 % år 2005. Rörelsekapitalet, koncernens betalningsförmåga på kort sikt, har under perioden förbättras något men är fortfarande negativt, vilket beror på att de korta skulderna ökat mer än omsättningstillgångarna. Anläggningskapitalet har under jämförelseperioden minskat, främst beroende på minskade långfristiga skulder.

Pensionsåtaganden

(Mkr, inkl. löneskatt)	2004	2005	2006
Pensionsåtagande	627	633	687
Totalt	627	633	687

Genom att kommunen under 2005 övergått till fullkostnadsmodellen av pensioner ligger nu hela pensionsåtagandet för koncernen i balansräkningen. Huvuddelen 609 mkr ligger i kommunen och av återstående 24 mkr står HEMAB för den största delen. Jämfört med 2005 har de totala beloppen för pensionskulden ökat med 54 mkr, vilket beror på den ändrade kalkylräntan.

Känslighetsanalys

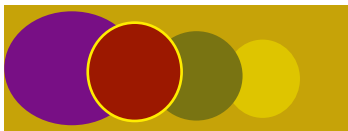
(Mkr)	2004	2005	2006
Intäktsförändring, 1 %	6,2	6,0	6,3
Löneökning, 1 %	8,5	8,5	9,2
Ränteförändring 1 %	14,0	13,4	13,0

1) För kommunen har förändring i verksamhetens intäkter beräknats.

Ovan visas hur olika intäkt- och kostnadsförändringar påverkar koncernen ekonomiskt. En intäktsförändring med en procentenhet ger +/- 6,3 mkr. En löneökning på en procent ger en kostnadsökning på 9,2 mkr. En stor del lån i koncernen innebär en risk i att räntorna höjs. En procent förändring på långsiktiga lån ger +/- 13 mkr, vilket är en minskning jämfört med 2005.

Sammanfattande finansiell analys av koncernen

Koncernens resultat 2006 är sämre än tidigare år. Investeringarna är stora i de kommunala koncernerna. Rent allmänt i koncernen orkar inte resultatet att bära de investeringar som har gjorts, utan skuldsättningen har ökat de senaste åren med undantag från i år. Det måste till en ordentlig resultatförbättring i koncernen för att klara investeringarna i framtiden då koncernen står inför en stor investeringsfas. Soliditeten ligger oförändrad sedan föregående år, dock inte i önskvärd utsträckning, då pensionskulden ökar.

Medarbetare koncernen

Personalförsörjning

Antalet anställda i koncernen uppgår till totalt 3120, en ökning med 1 procent. Antal tillsvidareanställda har minskat med 28 personer. Av de tillsvidareanställda utgör 29 procent män och 71 procent kvinnor.

Antal anställda per anställningsform	2004		2005		2006	
	Antal	Män	Antal	Män	Antal	Män
Tillsvidareanst.	2 257	27 %	2 289	29 %	2 261	29 %
Visstidsanst.	262	31 %	265	33 %	327	35 %
Timanst.	539	27 %	536	30 %	532	24 %
Totalt	3 058	22 %	3 090	29 %	3120	28 %

Medelssysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i koncernen uppgår till 94 procent, för kvinnor, 92 och för män, 99. I koncernen arbetar totalt 77 procent heltid, varav 72 procent av kvinnorna och 91 procent av männen.

De senaste åren har visat på en minskning av andelen tillsvidareanställda i de yngre åldersklasserna och en ökning i de äldre, med undantag för år 2005. Andelen tillsvidareanställda i åldersgruppen 60 år och äldre har under år 2006 ökat med 0,9 procentenheter jämfört med föregående år. Medelåldern har ökat jämfört med föregående år och uppgår nu till 48,8 (47,7) år.

Åldersfördelning för tillsvidareanställda (Procent)	2004	2005	2006
20-29	4,5 %	5,1 %	4,6 %
30-39	19,0 %	19,4 %	20,0 %
40-49	25,2 %	25,6 %	25,4 %
50-59	35,9 %	35,8 %	35,0 %
60-	15,4 %	14,1 %	15,0 %
Totalt	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Bolagen lika som kommunen står inför stora pensionsavgångar. Inom Härnösandshus är 45 procent av de anställda mellan 50-59 år och de kommer att rekrytera successivt för att bibehålla hög kompetens. Pensionsavgångar de närmsta åren medför dock inte några större problem med personalförsörjningen inom bolagen. Via samordning, rationaliseringar, bättre rutiner och kompetenshöjande åtgärder kommer en del av kompetensbortfallet att begränsas.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet har hög prioritet inom hela koncernen. Utveckling har skett när det gäller arbete med friskvård och hälsoprofilsbedömning. Inom de större bolagen genomgår personalen kontinuerligt en hälso- och arbetsmiljöprofil med individuella samtal angående bland annat psykosociala frågor, stress och trivsel på arbetsplatsen. Satsningar på förebyggande friskvårdsarbete har gett goda resultat i form av förbättrad kondition och minskad stress.

Arbetsmiljöarbetet har hög prioritet inom hela koncernen. Utveckling har skett när det gäller arbete med friskvård och hälsoprofilsbedömning.

Sjukfrånvaron inom koncernen har minskat signifikant jämfört med föregående år. I redovisningen nedan visas sjukfrånvaro för samtliga anställda i koncernen. Föregående års siffra är i parentes.

- Total sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid är 7,9 (10,4) %.

- Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro är 74,6 (76,4) %.

- Summa sjukfrånvaro för kvinnor av sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor är 9,1 (11,8) %.

- Summa sjukfrånvaro för män av sammanlagd ordinarie arbetstid för män är 4,7 (7,7) %.

- Summa sjukfrånvaro i åldersgruppen 29 år eller yngre av sammanlagd ordinarie arbetstid är 3,6 (4,0) %.

- Summa sjukfrånvaro i åldersgruppen 30-49 år av sammanlagd ordinarie arbetstid är 7,6 (9,5) %.

- Summa sjukfrånvaro i åldersgruppen 50 år och äldre av sammanlagd ordinarie arbetstid är 9,3 (12,8) %.

Kompetensutveckling

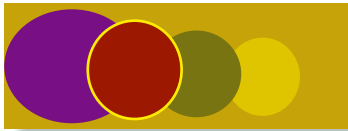
Arbete med kompetensutveckling sker kontinuerligt inom koncernen vilket bland annat syftar till att ge kunder bra service med god kvalitet. Individuella kompetensplaner och genomgång i samband med medarbetarsamtal är en viktig del i bibehållande av högre kompetens. Utbildningar har skett under året i exempelvis ekonomi, arbetsmiljö, miljö och kvalitet. Under året har det pågått ett arbete med uppgift att utveckla läns museets identitet där tre kärnvärden: kvalitet, kommunikation och mod, som ska känneteckna arbete och verksamhet.

Sammanfattning av koncernens personalredovisning

Koncernen uppvisar en viss ökning av antalet tillsvidareanställda. Åldersfördelningen bland tillsvidareanställda visar på samma resultat som i kommunen, att andelen äldre tillsvidareanställda under år 2005 ökar medan andelen minskar de yngre åldersgrupperna. Stora pensionsavgångar väntar men medför de närmsta åren inte några större problem när det gäller kompetensförsörjning. Sjukfrånvaron har minskat och arbetsmiljöarbetet inom koncernen fortskrider och visar på goda resultat.

Trofé
Placering: Sambiblioteket
Skulptör: Anna Lena Sondell

Lokala miljömål

Under året har arbetet fortsatt med att formulera lokala miljömål. Ett förslag till Miljömålsprogram har funnits klart för antagande sedan juni 2006. Programmet ska behandlas i ledningsgruppen för Vision 2015 innan det antas av kommunfullmäktige. Under hösten 2006 har arbetsgruppen utarbetat förslag till ett handlingsprogram med delmål, nyckeltal och konkreta åtgärder.

Energiplan

En energiplan med ett handlingsprogram har tagits fram för Härnösands kommun. Energirådgivaren har varit ansvarig för arbetet och energiplanen med handlingsprogram fastställdes av kommunfullmäktige i början av 2007.

Ekokommun-Ekolän

Västernorrland är Sveriges första Ekolän vilket innebär att länets kommuner är medlemmar i Svergies ekokommuners förening. Samtliga kommuner som är medlemmar rapporterar årligen in vissa nyckeltal som tagits fram av föreningen.

”Västernorrland är Sveriges första Ekolän vilket innebär att länets kommuner är medlemmar i Svergies ekokommuners förening.”

Sjökalkning

Kalkning av sjöar med stöd av statligt bidrag har pågått sedan 1985 och fortsätter 2007.

Skrotbilskampanj

Under 2005-2006 har miljökontoret bedrivit en skrotbilskampanj i samarbete med Håll Sverige Rent och Folksam som inneburit att 230 skrotbilar har samlats in.

Radonkampanj

En radonkampanj för att mäta radonhalten i skolor och förskolor har genomförts under 2006. Radonkampanjen ingår i ett nationellt projekt som initierats av Socialstyrelsen. Projektet fortsätter även 2007.

Cesium Miljökontoret har fortsatt att mäta cesiumhalten (bequerell/kg) i vilt, fisk, bär och svamp.

Ådalsbanan

Under hösten 2006 fastställdes järnvägsplanen för Ådalsbanan, vilket innebär att arbetet med Ådalsbanan kunde påbörjas. Inom Härnösand byggs en ny bansträckning mellan Härnösand-Veda. Miljökontoret handlägger och har tillsyn i miljöärenden bl a upplag, krossar, bullerfrågor och är remissinstans till länsstyrelsen i tillståndsfrågor angående vattenverksamhet.

Energirådgivning

Energirådgivningen har märkt en fortsatt ökad besöksfrekvens under 2006, mycket på grund av att energikostnaden blir en allt större del av hushållens kostnader.

Naturvårdsprogram

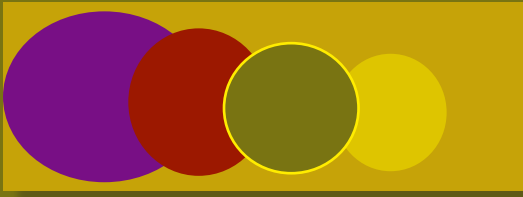
Arbetet med att ta fram ett naturvårdsprogram har pågått under 2006 och kommer att slutföras under 2007. Området kring Lövudden har utvecklats som strövområde med nya rastplatser samt informationsskyltar.

Skolornas miljöarbete

Skolorna arbetar kontinuerligt med miljöfrågor och inom flera skolämnen sker koppling till miljöfrågor. Hälledas skola och Gerestaskolan har kompostanläggningar som fungerar och genererar ”kompostjord”, det sker även källsortering på skolorna.

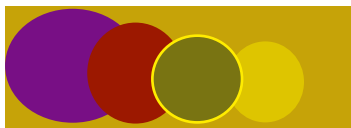
Gerestaskolan har av Skolverket certifierats som en skola för ”Hållbar utveckling”, vilket förutom miljöfrågor även omfattar sociala frågor. Ålandsbro skola har arbetat med ett kretsloppsprojekt med arbetsnamnet ”Play with water” som syftar till att få föräldrar och elever medvetna om det naturliga samspelet mellan resurser och hållbar utveckling. Skolans exempel på kretslopp består av ett akvarium med fiskar som göder en växtbädd med bl a kryddväxter. Projektet är ett EU-projekt med deltagare från Norge, Schweiz mfl.

För att minska förekomsten av kemikalier startade ett arbete med att inventera kemikalier i slöjdsalar och ta bort de kemikalier som inte behövs. Målet är att ta bort alla hälsovådliga kemikalier.

VERKSAMHETS BERÄTTELSE

-
- Kommunstyrelsen - Stadsbyggnadsnämnden -
 - Fritid-kultur- och ungdomsnämnden -
 - Barn och skolnämnden - Utbildningsutskottet - Individ och familje- omsorgsnämnden - Miljönämnden - Vård och omsorgsnämnden
 - AB Härnösandshus -
 - Härnösands Energi och miljö AB -
 - Utbildningsutskottet -

Kommunstyrelsen

Verksamheten

Kommunstyrelsens överordnade uppgift är att vara kommunens ledande politiska förvaltningsorgan, med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Utöver traditionella uppgifter för kommunledningskontoret ansvarar dessutom kommunstyrelsen för verksamheterna hamnen, kostheten och arbetsmarknadsenheten.

Mål och måluppfyllelse

Kommunstyrelsens uppsatta mål består av två delar, kommunstyrelsen som övergripande ansvarig för kontroll (se förvaltningsberättelse, Verksamhetsmål och måluppfyllelse) och tillsyn samt för kommunstyrelsen som verksamhetsnämnd. Kommunstyrelsens verksamhetsmål och måluppfyllelse:

Mål	Måluppfyllelse
Att statliga medel för vuxenutbildning nyttjas till 100 %	- Målet är uppfyllt.
Att antalet ungdomar som passivt uppbär försörjningsstöd halveras och antalet ungdomar som återupptar sina studier eller erhåller arbete skall öka	- Samarbetet med IFO med stöd av extra resurser från Kommunstyrelsen ger tydliga resultat. - Målet är inte uppfyllt.
Att kostenheten skall tillhandahålla vällagad och näringsriktig mat, bra kostkomponenter och god matservice, varvid kunden till 95 % skall få rätt matportion ända ner på individnivå	- Avvikelser har noterats på sammanlagt 1 % av kostenhetens totala portioner. - Målet är uppfyllt.
Att kostnadseffektiviteten skall vara hög, varvid portionspriset skall öka med högst 75 % av procentuella årliga löneökningen inom kostenheten avseende prisets personalkostnads-andel	- Priserna har justerats i enlighet med fastställd målsättning med endast 75 % av kostnadsutvecklingen. Prisökningen blev då 2 %. - Målet är uppfyllt.
Att tillgängligheten för data- och teletjänster skall vara 99 % räknat på årsbasis, alla dagar på året och dygnet runt	- Tillgängligheten på system ligger på 99,85 %. - Målet är uppfyllt.
Att tillgängligheten för prioriterade tjänster inte får vid ett tillfälle vara felande i längre tid än 24 timmar i sträck	- Inget system har varit stängt längre än 24 timmar under 2006. - Målet är uppfyllt.
Att 100 % av granskningarna av årsräkningarna inom överförmyndarnämnden skall vara klara 30 september 2006	- Årsräkningarna var granskade till 2006-06-30. - Målet är uppfyllt.
Att handläggningstiden efter ansökan att utse god man skall vara maximalt 2 månader	- Målet är uppfyllt.

Året som gått

Kommunledningskontoret

Arbetet med den organisationsförändring som trädde ikraft 2007 har tagit mycket tid i anspråk för kommunledningskontoret. Förberedelser har pågått hela året inför den centralisering, samt nämndssammanslagning som skedde vid årsskiftet 2006/2007. I förberedelserna ingick även planeringen för den nya arbetslivsnämnden. Avsikten med förändringarna är att få en organisation som blir tydligare och lättare att styra.

Kansliet

Som ett led i rekrytering av ny personal när kommunen nu står inför stora pensionsavgångar bland 40-talistern har kansliet under året anställts två personer som trainee.

IT

IT-enheten har under 2006 satsat på konsolidering av servrar som tillhandahåller tjänster för kommunens verksamheter. Driften av servrar har nu blivit tillförlitligare och mer flexibla än tidigare.

Hamnen

I hamnen har antalet fartygsanlöp minskat under året beroende på en nedgång i utskeppningen av sågade trävaror. Godsomsättningen ökade totalt med anledning av ökad utlastning av pellets samt pappersmassa via järnväg. Hamnen har under det gångna året också uppfört ett nytt godsmagasin.

Kostenheten

Inom kostenheten har arbetet med effektivisering av verksamheten påskyndats genom bland annat införande av en ny enhetsorganisation innebärande att antalet förstalinjechefer minskat från tre till två. En annan viktig effektivisering som påbörjats 2006 är en successiv övergång från manuell till webbaserad matbeställning. Kostenheten har köpt in en modul av kostprogrammet Aivo för nyttjande av Navets ca 70 kunder inom förskola, skola, hemtjänst och äldreomsorg. En utbildningsinsats bland kunderna har påbörjats samtidigt som kompletterande inköp gjorts av kunddatorer.

Arbetsmarknadsenheten

Den största satsningen som arbetsmarknadsenheten gjort under året är att anställa 55 plusmedarbetare i den kommunala förvaltningen. Skaran utökades med 23 ungdomar som fått anställning till utgången av 2007. Som ett komplement till plusmedarbetare anställs eller praktiserar arbetssökande inom de s.k arbetsarenor som är under uppbyggnad. De arenor som finns är vedgruppen, bygggruppen, service- och lager, textilvård, naturvård samt föreningsstöd.

Överförmyndarenheten

Hos överförmyndarenheten har många nya ärenden tillkommit under året, det är framförallt godmanskap för äldre sjuka och ålderssvaga personer som ökat kraftigt. Under hösten har det även tillkommit nya ärenden avseende godmanskap för ensamkommande barn som anlänt till kommunens nyrättade asylenhet.

Personalkontoret

Personalkontoret har under året avslutat projektet "Personalförsörjning" som huvudsakligen syftat till att

förebygga ohälsa, samt påbörjat projektet "Deltidsfriska" som vänder sig till långtidssjukskrivna medarbetare som är på väg tillbaka till arbetslivet. För att ytterligare befästa den hälsofrämjande inriktningen fastställdes vid upphandling av ny företagshälsovård att tonvikten ska vara förebyggande insatser. Vidare har personalkontoret kartlagt samtliga medarbetares löner för att fastställa eventuella osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Under året har fortsatta effektiviseringar av PA-systemet genomförts, bl. a. Rapportera och Medvind.

Nyckeltal	2006	2005	2004
Kostenheten, portioner tusental	1 245	1311	1335
- varav sjukhus	4	28	60
Huvudmän Överförmyndarnämnden	1028	891	809
Förvaltare/gode män/förmyndare	1166	942	815
Varor tusentals ton, Hamnen	121	192	150
Antal anlöp	43	63	69

Ekonomisk analys

Miljoner kr	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	168	159	185
Verksamhetens kostnader	-281	-217	-241
Verksamhetens nettokost.	-114	-58	-36
Budget	90	78	65
Resultat	-24	-20	30
Verksamheter, nettokostn.			
Politisk ledning	-11	-4	-4
Kommunledningskontor	-89	-44	-22
Överförmyndarenheten	-3	-3	-3
Hamnen	-2	-3	-3
Kostenheten	-1	0	1
Arbetsmarknadsenheten	-8	-4	-5
Summa	-114	-58	-36
Nettoinvestering	5	1	3

Kommunstyrelsen uppvisar ett resultat på totalt minus 24 mkr i jämförelse med budget. Det stora underskottet som kommunledningskontoret uppvisar beror främst på ändrad modell för pensionsskuldberäkning där framförallt pensionsskulden inklusive löneskatt har ökat med 43,7 mkr. Detta med anledning av att diskonteringsräntan har ökat med 0,5 % för att undvika att pensionsskulden skulle bli för lågt värderad vid årsskiftet 2006/2007, vilket är en engångseffekt.

Ekonomikontoret visar ett positivt resultat på 1,5 mkr vilket dels beror på att planerade åtgärder inte blivit genomförda under året med anledning av vakanta tjänster. Arbetsmarknadsenheten uppvisar ett underskott med 1,3 mkr där de främsta anledningarna är att ungdomsprogrammen inte genererat de intäkter som budgeterats samt att resursgruppen haft mer kostnader än väntat för materiel och förhyrningar.

Inom kommunkansliet redovisas ett överskott med 1,2 mkr vilket beror i huvudsak på personalbesparande åtgärder men även genom kostnadsbegränsningar för främst lokalhyror, inventarier, kontorsmaterial och konsulttjänster.

Kollektivtrafiken uppvisar ett överskott med 1,2 mkr, orsaken är främst minskad trafikvolym i tätorts-trafiken. Vidare att länstrafikens upphandling av trafik resulterade i en förmånlig prisbild samt att statsbidraget till Ådalsbanan blev högre än budgeterat.

Framtiden

Från 2007 kommer organisationen att omstruktureras. Personal från förvaltningarna kommer att flytta in till kommunledningskontoret i början på det nya året. De anställningar som berörs är bland annat löne- och personaladministratörer vars tjänster kommer att centraliseras till personalkontoret. IT- personal på förvaltningarna kommer att centraliseras till IT-enheten och förvaltningsekonomer kommer från årsskiftet 2006/2007 att tillhöra ekonomikontoret.

En ny trafikenhet har bildats, och därtill även en utvecklingsenhet. Arbetet med att organisera den nya utvecklingsenheten kommer att fortgå under året, även arbetet med införandet av balanserad styrning kommer att kräva extra insatser. Arbetet med att skapa tydligare rollfördelningar mellan politiker och tjänstemän, samt mellan kommunledning och förvaltningar kommer också att kräva extra arbetsinsatser under 2007.

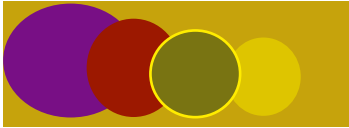
Guldkorn

Härnösand – vinnare i "Årets företagarkommun i Västernorrland". Bland Västernorrlands kommuner är det Härnösandsföretag som haft den starkaste tillväxten under 2006. Främst är det stark resultatutveckling som ligger bakom placeringen.

"Mumintrollets mamma"
Placering: Sambiblioteket
Konstnär: Körningskolans elever

Stadsbyggnadsnämnden

Verksamheten

Här arbetar vi med uppdrag som rör kommunens fysiska planering, det vill säga hur det skall se ut i Härnösands kommun i framtiden, samt var och hur vi skall bygga och utveckla våra områden. Alla bygglovfrågor, plan, mark- och skogsfrågor, naturvård, samt mättnings- och karthantering tillhör också Stadsbyggnadsnämndens uppgifter. Vi arbetar också med fastighetsbildning, fastighets- och byggnadsregistrering samt bidrag till bostadsanpassning för dig som behöver bygga om bostaden på grund av något handikapp. Vi är också ansvariga för kommunens gator och vägar, parker och lekplatser där drift och underhåll sköts av entreprenörer. Torghandel, lokala trafikföreskrifter, parkeringsfrågor samt handikapptillstånd ligger också på Stadsbyggnadsnämnden. Vi handlägger även tillstånd att nyttja allmän platsmark inom kommunen. Stadsbyggnadsnämnden utgör även trafiknämnd.

Året som gått

Den 1 juni 2006 började en ny entreprenadperiod då det gäller gatu- och parkunderhåll. Inom gatuunderhåll skedde ett byte till Vägverket Produktion. Inom parksidan så fick Svensk Markservice förnyat kontrakt. Entreprenaderna gäller i fem år med en möjlig förlängning på två år.

Stadsbyggnadsnämnden har fått högre anslag inom drift och investeringar av gator och vägar. Detta innebär att vi under en femårsperiod skall utföra underhållsbeläggning för 5 mkr samt investering av gatorna med 16 mkr per år. Detta innebär att kommunens gator kommer att få en betydligt högre standard de kommande åren.

Tillsammans med Vägverket har en pendlarparkering och en rast- och informations-plats byggts i Mörtsal strax söder om Höga kustenbron.

Mål	Måluppfyllelse
En kommun som är tillgänglig för alla 2015	<ul style="list-style-type: none">- Stadsbyggnadskontoret kommer att påbörja arbetet under 2006 med en inventering utifrån den plan som finns upprättad.- Målet bedöms bli uppfyllt.
Kvalitetssäkrade gång- och cykelvägar inklusive skolvägar senast 2015	<ul style="list-style-type: none">- Enligt den planering som finns för 2006 kommer 300 meter gång- och cykelvägar att byggas eller förbättras under året.- Målet bedöms bli uppfyllt.
Antalet inaktuella detaljplaner skall minska med 4 stycken under 2006	<ul style="list-style-type: none">- Det är nu ca 20 planer som är inaktuella och som nu skall revideras, målet är att dessa skall vara klara 2010.- Eftersom alla resurser inom Stadsbyggnadskontoret tagits till Saltvik, Torsvik och Resecentrum kommer inte detta hinnas med under 2006.- Målet bedöms inte bli uppfyllt.
Kommunen skall ha 20 småhustomter lediga och 10 hektar industrimark tillgänglig	<ul style="list-style-type: none">- Eftersom Saltviksanstalten tog så mycket mark under 2006 har inte tid funnits att ta fram ny industrimark under 2006. Idag finns ca 7 hektar tillgänglig industrimark, på sikt skall det finnas 10 hektar igen.- Målet bedöms inte bli uppfyllt.

En ny väg till det nya villaområdet vid Södra Sundet kommer att byggas i början av 2007. Planeringen är att byggandet av villor kan komma igång under 2007. Arbetet med den fortsatta planeringen kring större utvecklingsprojekt som ett nytt Resecentrum, Torsviks-området, Ådalsbanan, Bondsjöleden och Kusthöjden (KA 5) fortgår. Vidare har arbetet med att ta fram ett kulturmiljöprogram för Härnösand påbörjats.

En viktig insats under året var att kartlägga förutbyggnaden av Saltviksanstalten, där även mätning och projektering för flyttning av hamnleden har genomförts. Bygget av det nya fängelset beräknas påbörjas under våren 2007.

Under året har en tillgänglighetsplan för trafiknät tagits fram och fastställts av kommunen där man ska arbeta med enkelt avhjälpta hinder. Arbetet med genomförandet av gång och cykel-planen har fortsatt under 2006.

Bättre belysning i Stadsparken har påbörjats och som innebär att träden och statyn i övre parken nu är belysta. Tanken är att gångvägen genom Stadsparken också ska få bättre belysning.

Arbetet med att ta fram ett naturvårdsprogram kommer att slutföras under 2007.

Nyckeltal	2006	2005	2004
Antal bygglov och byggnämnan	250	370	360
Bostadsanpassningsärenden	310	347	312
Kostnad för bostadsanpassning (mkr)	5,0	2,9	3,0
Nyckeltal gator	2006	2005	2004
Underhållsbeläggning på gator (kr/m)	21,46	13,34	12,53
Investeringar i gator som ingår i gatuentr. (mkr)	9,5	5,7	5,6

Guldkorn

Det har påbörjats en utredning om en Etanol fabrik. Om detta blir verklighet kommer det att skapas många nya arbetstillfällen i Härnösand.

Ekonomisk analys

Miljoner kronor	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	6	7	5
Verksamhetens kostnader	-60	-55	-54
Verksamhetens nettokost.	-54	-48	-49
Budget	54	49	49
Resultat	0	1	0
Verksamheter, nettokostnad			
Fysisk planering	-10	-10	-10
Gator och vägar	-34	-31	-31
Parker och lekplatser	-5	-4	-4
Bostadsanpassning	-5	-3	-3
Bostvht. och särsk.ers.	-1	-1	-1
Summa	-54	-48	-49
Nettoinvestering	17	14	9

Stadsbyggnadsnämnden har ett överskott inom driftbudgeten på 182 tkr för 2006. Vi har haft stora kostnader för bostadsanpassning under året som inte fanns budgeterade. Under året har en ny gatu- och parkentreprenad påbörjats och för gatudelen så innebär det en kostnadsminskning. En av anledningarna till överskottet är också att vi har haft mer intäkter än budgeterat främst inom bygglov och mätningsuppdrag. En annan orsak till resultatet är att vi klarat oss ifrån oförutsedda skador på gator och vägar.

Bland större investeringar kan nämnas nya Resecentrum/bussterminalen 6,6 mkr (bruttoinvestering), kajen vid gamla taxi 2,5 mkr, ombyggnad av Ängsvägen 1,4 mkr, Hellzégatan 0,8 mkr, Norra Ringvägen 3,3 mkr samt Brunnsbusgatan GC-väg 1,2 mkr

Framtiden

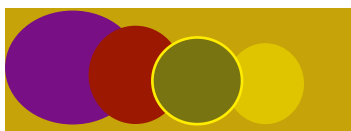
Eftersom Stadsbyggnadskontoret från och med 2007 kommer att ingå i den nya Samhällsförvaltningen så är förväntningarna att personalen får en bra organisation, bra verktyg i arbetet och ändamålsenliga lokaler, både för arbetet och besökare. Även under 2007 kommer den nya Samhällsförvaltningen att medverka i några mycket viktiga ställningstaganden för kommunen, nämligen frågan om de framtida Torsviks- och Kronholmsområdena i en fördjupad översiktsplan. Även Bondsjöleden ingår i detta arbete. Frågorna är många och ett stort intresse kan förväntas från medborgarna.

Det kommer också att arbetas med att ta fram nya industriområden som är en stor brist efter etableringen av det nya fängelset. Det saknas även småhustomter på både fastlandet och Härnön förutom Södra Sundet.

”Äpplet”
Konstnär: Tomas Skimutis
Placering: Sambiblioteket

Fritid- Kultur och Ungdomsnämnden

36

Verksamheten

Nämnden har till uppgift att stödja, främja och samordna fritids-, kultur- och ungdomsverksamheten i kommunen samt följa utvecklingen i dessa frågor. I ansvaret ingår att kommunen svarar för att själv bedriva vissa verksamheter och främst i samarbete med föreningar, organisationer och studieförbund, anordna aktiviteter och sysselsätta kommunmedborgarna. Dessutom ska nämnden verka för jämställdhet

mellan könen när det gäller möjligheterna att utöva sport, idrott och fritidsaktiviteter.

Året som gått

Etableringen av Lärcentrum Origo i Sambibliotekets lokaler fortskrider. Under året har ett antal läsecirklar startat på bibliotekets initiativ, programverksamheten har lockat stor publik och årets poesifestival var välbesökt. Möjligheten för biblioteksbesökare att låna konst har påbörjats i samarbete med konstnären Carina Kågström. Det har breddat bibliotekets service och förstärkt bibliotekets uppgift som en viktig mötesplats för kommunens innevånare.

Konsthallen har under året visat utställningar från hela landet, men sommarens utställning "Angeläget" med 21 konstnärer från Härnösand blev den stora publiksuccén.

Härnösands Teater har under år 2006 haft nöjet att servera ett brett utbud med föreställningar. Bland annat har Riksteatern varit här med föreställningen "Rikard den 111", där huvudrollen spelades av Rikard Wolf.

Anna-Lotta Larsson och Ronny Eriksson har varit här med föreställningen "Kärleksånger", även banden Eskeufeurat och Boppers spelade under hösten. Alla dessa föreställningar drog fulla hus. Lars T. Johansson har haft ett flertal framträdande med "Grottmannen".

Simhallen är en mötesplats för alla åldrar med ett stort folkhälsomässigt värde. Två stora simtävlingar har genomförts under 2006, Härnösims samt den nationella stortävlingen för ungdomar Sum-sim. På försök har även simhoppning startats upp.

Guldkorn

Den framtagna visionen för utvecklingen av Högslätten och Vårdkasområdet är betydelsefull både för föreningslivet, som aktivt deltagit i arbetet, och kommunen som verksamhetsansvarig.

Mål

Måluppfyllelse

Att intäktsfinansieringsgraden för simhallarna Härnösand/Hälledal skall ligga på 67 %	<ul style="list-style-type: none">- En värmepump gick sönder på simhallen i Härnösand under december 2005. Problem uppstod i samband med inmonteringen och temperaturen höll en för låg temperatur vilket lockade färre badgäster.- Intäktsfinansieringsgraden 2006 var 56 %. <p>- Målet bedöms inte bli uppfyllt.</p>
Idrottshallarna i Härnösand skall uppnå en intäktsfinansieringsgrad på 33 %	<ul style="list-style-type: none">- Priset för att hyra en lokal har inte höjts med anledning av att inte öka föreningarnas redan ansträngda ekonomi. Däremot har lönekostnaderna ökat för den personal som sköter hallarna.- Intäktsfinansieringsgraden 2006 var 29 %. <p>- Målet bedöms inte bli uppfyllt.</p>
Att kostnaden per besök på Konsthallen inte överstiger 156 kr.	<ul style="list-style-type: none">- I budgetarbetet för 2006 räknades det med att Konsthallen skulle minska sin lokalyta men så har det inte blivit.- Kostnaden per besök 2006 är 174 kr. <p>- Målet bedöms inte bli uppfyllt.</p>

Löparbanorna på Högslätten är färdigställda och besiktade. Isbanan på Högslätten är klar och arbetet med nya tennisbanor pågår. Underhållsavtal har tecknats med Kommunfastigheter för Högslätten och simhallen Härnösand för 2006 och förlängs även för 2007.

Snökanonanläggningen på Vårdkasområdet är färdigställd, den ingår som en del i ett EU-projekt ”utveckling Vårdkasberget”. En handikappanpassad led till Klubbsjön håller på att färdigställas, samt damernas duschrum och bastu i Västanå har renoverats under året.

En framtidsverkstad genomfördes under våren 2006 där problemområdet var hur situationen ser ut för unga i Härnösands kommun som på olika sätt har hamnat utanför. I samband med denna framtidsverkstad framstod betydelsen att kartlägga ungas livssituation som viktig då kunskap kring hur unga upplever att bo i Härnösand fattades. Av den anledningen togs ett politiskt beslut att genomföra en LUPP-undersökning, lokal uppföljning av ungdomspolitik, en enkätundersökning framtagen av Ungdomsstyrelsen.

Enkätundersökningen genomfördes hösten 2006 där samtliga elever vid kommunens högstadieskolor och Härnösands gymnasium deltog. I åldersgruppen 19-25 år genomfördes denna bland ungdomar som fanns inskrivna via arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsenheten. Totalt beräknas enkäten nå 2 700 ungdomar i åldern 13 till 25 år. På Ungdomens hus ”Kåken” har det under året funnits en fritidsledare anställd som direkt arbetat med ungdomar från Kristinaskolan.

Under året har det påbörjats ett arbete med en fast inspelningsstudie som också kan användas som TV-studio.

Ekonomisk analys

Miljoner kronor	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	10	9	9
Verksamhetens kostnader	-67	-65	-65
Verksamhetens nettokost.	-57	-56	-56
Budget	57	56	56
Resultat	0	0	0
Verksamheter, nettokostn.			
Fritidsverksamhet	-6	-6	-6
Allmän kulturverksamhet	-14	-13	-13
Bibliotek	-16	-16	-16
Idrotts- o fritidsanläggning	-19	-18	-18
Ungdomsverksamhet	-3	-3	-3
Summa	-57	-56	-56
Nettoinvestering	1	1	1

Överskott på fritidsverksamhet med 1,5 kkr förklaras av en budgeterad reserv samt att kostnaden för förvaltningschefen fördelats på 3 förvaltningar. Bibliotekets överskott beror på ökade intäkter och minskade kostnader för data och telefoni.

Överskridande på verksamhet idrotts- och fritidsanläggningar med -1,7 kkr förklaras av inköp av 2 snökanoner, samt byggandet av nya tennisbanor på Högslätten som belastat driftbudgeten istället för investeringsbudgeten.

Under samma verksamhet redovisas simhallen Härnösand vars underskott främst beror på intäktsbortfall, ökade kostnader för rensning av ventilationstrummor samt byte av värmepump.

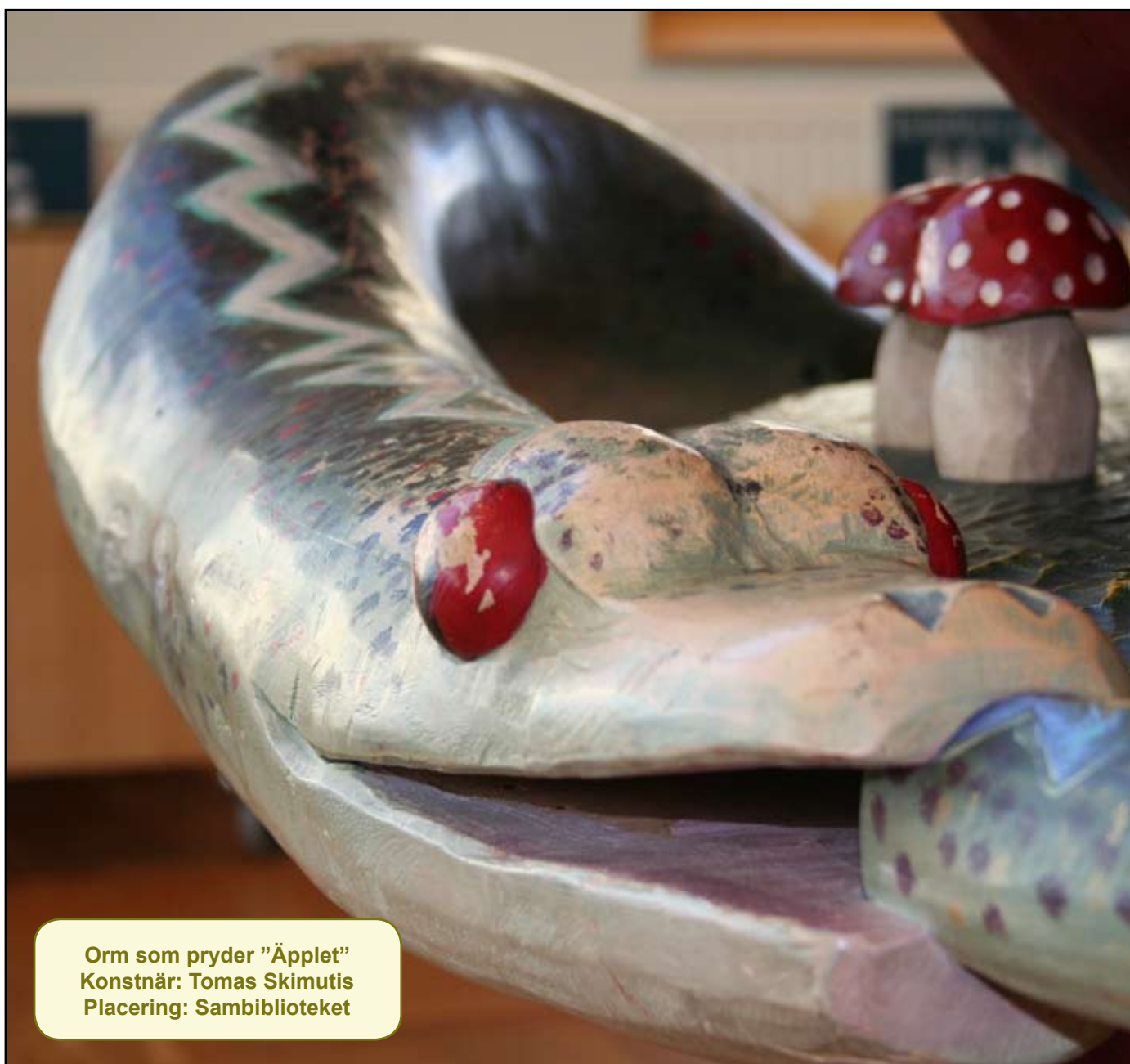
För ungdomsverksamheten är det främst ungdomsfestivalen Showground som står för överskridandet då den 2006 inte lockade lika många besökare som tidigare år.

Nyckeltal	2006	2005	2004
Sambiblioteket, besök	320 956	349 705	360 019
Antal besökare/dag	1 063	1 158	1 286
Antal lån/innevånare	8,6	8,5	7,4
Kostnad/besökare, kr	45	42	39
Konsthallen, besök	9 023	9 373	9 897
Kostnad/besök, kr	174	164	160
Antal visningar	39	53	61
Besök Simhallen o Hälledalshallen	263 000	265 000	265 000
Kostnad/besök, kr	16	12	11
Ungdomens Hus Kåken, besök	15 500	16 000	15 300
Bidrag till kulturföreningar, kr	527 500	512 000	525 000
Antal föreningar	28	28	26
Aktivitets-, hyres- o utbildningsbidrag i kr	820 572	883 253	876 365
Fördelade på antal föreningar	52	53	69
Bidrag, samlingslokaler, kr	711 000	683 500	717 150
Fördelade på antal lokaler	10	11	13

Framtiden

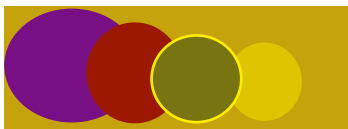
Arbetet med att försöka finna andra lokaler för konstverksamheten fortsätter samt att utveckla sambiblioteket till en mötesplats för fler kulturaktiviteter. Behovet att kunna renovera plaskbassängen på simhallen Härnösand kvarstår men nämnden har inte egna ekonomiska resurser. Att utveckla Högslätten anläggningen med konstgräsplan och flera omklädningsrum enligt den framtagna visionen kommer att öka intresset att förlägga lägerverksamhet, cuper, tävlingar och andra arrangemang i Härnösand.

"Numera kan biblioteksbesökare låna konst i biblioteket. Projektet görs i samarbete med konstnären Carina Kågström."

Orm som pryder "Äpplet"
Konstnär: Tomas Skimutis
Placering: Sambiblioteket

Barn- och Skolnämnden

Verksamheten

Barn- och skolnämnden i Härnösand ansvarar för förskoleverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, skolbarnsomsorg, fritidsklubb för särskolebarn över 12 år samt Musik och Kulturskolan. Förskolan/skolan styrs av de nationella mål som finns angivna i gemensamma styrdokument i form av läroplaner, lag och förordningar. Kommunen

har till uppgift att tillskapa resurser samt organisera verksamheten så att målen kan nås.

Året som gått

Under året har ett kommunövergripande arbete med att beskriva och förtydliga de mål och kravnivåer som gäller för att uppnå grundskolans kunskapsmål avslutats. Detta för att konkretisera och förklara de kunskapsmål som finns uttryckta i de nationella styrdokumenterna för skolår 5 och 9. De gemensamt formulerade kunskapskraven skapar goda förutsättningar för en rättvis kunskapsbedömning och är ett viktigt verktyg i elevers, föräldrars och pedagogers samtal om bedömning.

2006 har till stor del kommit att präglas av arbetet med att ta fram förslag till ny grundskoleorganisation både vad gäller lokaler, områdesindelning och ledningsor-

ganisation. Syftet är att skapa en kostnadseffektiv organisation som anpassas efter ett prognostiserat minskat elevunderlag.

Guldkorn

Förvaltningen tog ett nytt kliv i arbetet med att utveckla barns språk när de invigde Språkoteket. På Språkoteket ges pedagogiskt stöd till personalen i deras arbete med barns språkutveckling. På sikt ska verksamheten utvecklas så att det även finns möjlighet att ge direkt stöd till föräldrar.

För att upprätthålla den gedigna kunskap i läs- och skrivfrågor som finns hos framförallt äldre lågstadielärare behöver vi hitta system för kompetensöverföring till yngre lärare men också till lärare som undervisar äldre elever.

För att klara denna kompetensöverföring har förvaltningen med stöd från personalutskottet inrättat en så kallad Lärarakademi där erfarna lärare under en dag i veckan stöder och handleder yngre och mindre erfarna kollegor.

Den 1 april 2006 trädde en ny lag i kraft, Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. För att uppfylla kravet på den likabehandlingsplan som lagen kräver har en övergripande plan för nämndens alla verksamhetsområden upprättats. Denna handlingsplan omfattar arbetet med att motverka alla former av kränkande behandling och omfattas av alla i förskolan, grundskolan, gymnasieskolan, särskolan samt Musik- och kulturskolan.

Mål	Måluppfyllelse
Antal barn i barnomsorgsskö skall vara 0	- Alla barn erhåller plats inom 4 månader vilket är ett krav från staten. Vid utgången av 2006 hade alla blivit erbjuden plats inom barnomsorgen. - Målet är uppfyllt.
Antal olycksfall/tillbud skall vara så lågt som möjligt.	- Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att sammanställa, identifiera och åtgärda de brister som leder till olycksfall/tillbud. Det verktyg som används är OSIS. - Då målet ej är mätbart kan det ej bedömas uppfyllt eller ej.

Nyckeltal	2006	2005	2004
Antal elever			
Grundskola	2 594	2 696	2 818
Förskoleklass	233	259	238
Obligatoriska särskolan	60	57	68
Gymnasiesärskolan	*0	*0	59
Särvux	**0	**0	31
* Har flyttats över till gymnasiet			
** Har flyttats över till KomVux			
Antal platser barnomsorgen			
Förskoleverksamhet	894	864	848
Familjedaghem	50	57	55
Alternativa driftformer	117	106	101

Ekonomisk analys

Miljoner kronor	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	38	36	53
Verksamhetens kostnader	-384	-385	-381
Verksamhetens nettokostnader	-346	-349	-327
Budget	340	332	319
Resultat	-6	-17	-8
Verksamheter, nettokosn.			
Nämnden	-1	-2	-1
Gemensam administration	-13	-20	-17
Musik- och Kulturskolan	-7	-7	-7
Barnomsorgen	-83	-85	-80
Skolbarnomsorgen	-29	-30	-29
Särskolan	-19	-14	-17
Grundskolan	-194	-191	-176
Summa	-346	-349	-327

Nettoreultatet för 2006 blev ett underskott med 6,2 mkr. Detta resultat har dock påverkats av att ett stort projekt inom skolhälsovården har försenats markant och därmed medfört en positiv effekt på 2006 års resultat med drygt 1,6mkr. Eftersom 2006 års budget är baserad på 2005 års utfall är analysen svår mellan olika verksamheter. Det kan dock konstateras att kostnadsutvecklingen inom nämndens verksamhetsområde har bromsats även om det kommer att krävas ytterligare för att klara skolans ekonomi de närmsta åren. Underskottets storlek 2006 medför dock att skolenämnden kan återbetala något på de tidigare årens underskott, skolans balanserade underskott 2006 var drygt 10mkr.

Framtiden

Från och med 2007 kommer nämndens budgetfördelning att styras av en så kallad skolpeng. Där budgeten delas ut utifrån antalet barn i respektive rektorsområde.

Elevhälsans har fått ett delvis nytt uppdrag och dess organisation måste struktureras om för att passa de krav som ställs på denna funktion.

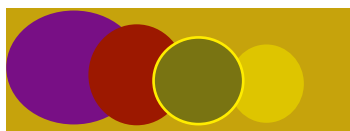
Flykting/invandrarelever finns idag inom flera skolområden. För att utveckla detta mottagande samt för att göra mottagandet mer kostnadseffektivt behöver frågan utredas om hur mottagandet ska organiseras samt vilka enheter som ska hantera dessa frågor.

Förvaltningen har ett stort deltagande i Mittuniversitetets lärarutbildning genom att vi tar emot och handleder ett stort antal lärarstuderande varje år. Organisationen för denna verksamhetsförlagda del av lärarutbildningen måste utvecklas under kommande år.

”En skola för alla” – vilken kvalitet skall skolan i Härnösand ha och vad innebär det för kostnader? Utifrån det statliga uppdrag som skolan har, där rätten som elev att få stöd och hjälp för att lyckas uppnå de nationella målen är oinskränkt, måste budgetprocessen inom förvaltningen förändras så att alla förutsättningar och krav synliggörs. Den anpassning som därefter måste göras utifrån tilldelad budgetram skall konsekvensbeskrivas och ett politiskt beslut kring vilken kvalitet skolan skall ha måste tas.

Delar av konstverket
 ”Form för kunskap”
 Konstnär: Olof Hellström
 Placering: Rådhuset

Verksamheten

Utbildningsnämnden i Härnösand ansvarar för Härnösands gymnasium och Komvuxenheten. Gymnasieskolan har som en huvuduppgift att hos eleverna utveckla nya kunskaper och färdigheter och att överföra de normer och värden som ligger till grund för vår demokrati samt att i samarbete med hemmen främja deras utveckling till ansvars-kännande människor och medborgare. Komvux arbetar med livslångt lärande som ett samlat begrepp för människors strävan att genom utbildning förbättra sin ställning på arbetsmarknaden, öka sitt inflytande över det egna arbetet och vidga perspektiven i den personliga utvecklingen.

Året som gått

Gymnasiet

Ett nytt program, Lärlingsutbildning, startade höstterminen 2006 vid gymnasieskolan. Programmet, som än så länge är ett specialutformat program, skall ge möjlighet för praktiskt intresserade elever att finna ett alternativ till nuvarande yrkesutbildningar. Åtta elever går nu vid programmet och kommande år planeras en utökning mot fler branscher med ett intag med ca 12 elever/år.

Under 2006 fick Härnösands gymnasium besked om ett

beviljat riksintag för Sjöfartsprogrammet. Detta innebär ett erkännande för att vår utbildning hållit hög kvalitet. Vi kommer utifrån detta beslut att bli enda riksrekryterande gymnasiala utbildningsorten inom sjöfart i Norrland. Utbildningen startar hösten 2007 och utbildningsplats skall beredas för 30 elever/år.

Mycket arbete, tid, fokus hade lagts ner på förberedelser inför GY 07 för att möta denna reform. När reformen revs upp i höstas så var ändå det positiva att vi fick möjlighet att bli beviljade riksintag vid sjöfartsprogram, samt att vi fick starta upp en lärlingsutbildning.

Guldkorn

Vår gemensamma kulturdag "Vårkalaset" blev en väldigt lyckad dag. Vårkalaset skapade ett positivt möte mellan åk 1 och 2-elever på ett lättstämmt och nytt sätt.

Komvux

Våra lärare har förutom sedvanliga arbetsuppgifter också genomfört två kostinformatörskurser för socialförvaltningens personal. En 70-veckors undersköterskekurs har avslutats och en ny börjat. Validering via omvårdnadsprogrammet har också genomförts kontinuerligt. På uppdrag av Arbetsförmedlingen tillsammans med KomTek har vi genomfört en kurs för ca femton arbetslösa unga. Vi har även arbetat med förberedelser för starten av ett Lärcentrum.

Mål	Måloppfyllelse
Lönekostnadsutveckling	- Då målet ej är mätbart kan det ej bedömas uppfyllt eller ej.
Andelen elever som fullföljer sina studier på gymnasiet	- 959 elever fullföljer för närvarande sina studier vid gymnasiet. - Då målet ej är mätbart kan det ej bedömas uppfyllt eller ej.
Andelen elever med avbrutna studier i Härnösand	- Elever som påbörjat utbildning samt slutat vid skolan under hösten 2006 är 9 st. Av dessa har två gjort studieavbrott, sex interkommunala elever har flyttat hem, samt ett avbrott. - Då målet ej är mätbart kan det ej bedömas uppfyllt eller ej.
Andelen elever med reducerade program	- 33 elever vid gymnasiet har reducerat program. - Då målet ej är mätbart kan det ej bedömas uppfyllt eller ej.
Andelen elever med avbrutna studier i andra kommuner	- Fyra elever har gjort avbrott för studier i Härnösand samt en elev i Sundsvall har slutat skolan. - Då målet ej är mätbart kan det ej bedömas uppfyllt eller ej.

Nyckeltal	2006	2005	2004
Gymnasiet			
Antal elever	1010	910	900
- varav specialkurs	0	0	0
- varav från andra kommuner	116	130	132
Antal elever hos andra utb.	284	255	238
Antal program	10	10	10
Antal grenar	16	16	16
KomVux			
GRUV elevantal	89	84	67
- varav heltid	36	72	47
GYVUX	485	896	550
- varav heltid	313	322	215
SFI elevantal	63	30	33
ÅSKHÖST	312	297	108

Ekonomisk analys

Gymnasiet	2006	2005	2004
Miljoner kr			
Verksamhetens intäkter	22	24	16
Verksamhetens kostnader	-122	-116	-103
Verksamhetens nettokost.	-100	-92	-87
Budget	94	72	75
Resultat	-6	-20	-12
Verksamheter, nettokostnad			
Gymnasiet	-94	-88	-87
GymnasieSär	-6	-4	0
Summa	-100	-92	-87
KomVux			
Miljoner kr	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	8	10	13
Verksamhetens kostnader	-22	-24	-26
Verksamhetens nettokost.	-14	-14	-13
Budget	14	14	13
Resultat	0	0	0
Verksamheter, nettokostnad			
KomVux och KY-utbildn.	14	14	13
SärVux	0	0	0
Summa	14	14	13

Kommunstyrelsens utbildningsutskotts verksamhet har under 2006 gått med ett underskott om 5,7 mkr. Detta inkluderar det balanserade underskottet om 7,8 mkr, vilket innebär att en del av skulden har "betalats" tillbaka. Verksamheten har påbörjat sin anpassning till den ram som erhållits av kommunfullmäktige men det återstår mycket arbete innan dess att verksamheten ligger på nivå med det ekonomiska utrymmet under de närmaste åren.

Framtiden

Olika modeller för att komma till rätta med nämndens underskott skall presenteras i början av vårterminen 2007. Även en lokalutredning skall presenteras där Landgrensskolans verksamhet skall rymmas i gymnasiet lokaler.

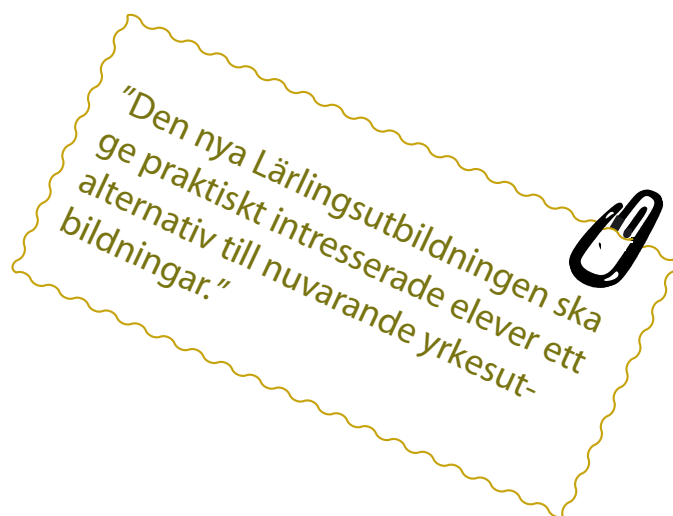
Under 2007 kommer mycket fokus att läggas mot att förankra lärlingsprogrammet mot nya branscher samt att starta upp Sjöfartsprogrammet. Till sjöfartsprogrammet kommer bland annat en ny båt att köpas in. Arbetet med att avyttra Ebba Victor fortsätter under våren.

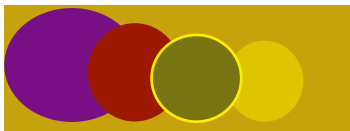
En förbättring mellan interkommunala kostnader och intäkter har skett under året. För att säkerställa att denna positiva trend fortsätter diskuteras olika åtgärder bland annat kommer en marknadsplan att framarbetas.

Året kommer att präglats av de förändringar som sker vid årsskiftet 2006/2007 med uppkomsten av en ny nämnd. Dessutom startar Lärcentrum i samarbete med Mittuniversitetet.

Under 2007 kommer det pågå ett internt förändringsarbete som skall resultera i en ändamålsenlig organisation och verksamhetsplan för Komvux. Denna organisation och verksamhetsplan skall också synkroniseras med innehållet i den nya förvaltningens arbete.

"Den nya Lärlingsutbildningen ska ge praktiskt intresserade elever ett alternativ till nuvarande yrkesutbildningar."

Individ- och familjeomsorgs nämnden

Verksamheten

Individ- och familjeomsorgens uppgift är att bistå kommuninvånare i behov av stöd av sociala, psykosociala eller ekonomiska skäl. Förutom bedömning, beslut och verkställighet av biståndsinsatser ansvarar individ- och familjeomsorgen även för familjerådgivning samt tillsyn och myndighetsutövning när det gäller utskänkning av alkohol.

Individ- och familjeomsorgens verksamhet är indelad i följande områden: Ekonomi- och Vuxenenhet, Barn-

och Familjeenhet, Resursenhet, Integrationsenhet samt Alkoholhandläggning och Familjerådgivning.

Individ- och familjeomsorgen ska inom ramen för gällande lagstiftning och tillgängliga resurser erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring. Målsättningen är att stärka kommuninvånarnas möjligheter att leva ett självständigt liv. I möjligaste mån ska arbetet ske på frivillig grund men där beslut fattas mot den enskildes vilja ska besluten vara rättsäkra och tydliga.

Mål	Måluppfyllelse												
Att minska antalet personer som är långvarigt beroende av försörjningsstöd. Långvarigt beroende definieras bistånd mer än 9 mån i följd.	<p>- Under perioden 051001-060930 var 92 personer beroende av försörjningsstöd i 10-12 månader. Under perioden 041001-050930 var motsvarande antal 78 personer. Detta innebär en ökning med 14 personer eller 18 %.</p> <p>- Anledningen till att målet ej är uppfyllt är ett starkt avhängigt arbetsmarknadsläge vilket socialtjänsten har mycket begränsade möjligheter att påverka.</p> <p>- Målet är ej uppfyllt.</p>												
Utarbeta en modell för hur resultatuppföljning ska ske av gjorda insatser inom ekonomi- och vuxenenheten.	<p>- Enhetschef har tillsammans med studerande på socionomprogrammet vid Umeå universitet arbetat med en uppföljningsmodell. Modellen behöver utvecklas ytterligare vilket kommer att ske i samarbete med Resursenhetens eftervårdsprogram.</p> <p>- Målet är uppfyllt.</p>												
Integrationsarbetet ska leda till att flyktingar blir självförsörjande inom en treårsperiod från ankomsten till kommunen.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Mottagn.år</th> <th>Antal mott. vuxna</th> <th>Antal självförsörjande sept 2006</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2003</td> <td>64</td> <td>32 (50%)</td> </tr> <tr> <td>2004</td> <td>96</td> <td>37 (38%)</td> </tr> <tr> <td>2005</td> <td>79</td> <td>19 (24%)</td> </tr> </tbody> </table> <p>- Målet är inte uppfyllt</p>	Mottagn.år	Antal mott. vuxna	Antal självförsörjande sept 2006	2003	64	32 (50%)	2004	96	37 (38%)	2005	79	19 (24%)
Mottagn.år	Antal mott. vuxna	Antal självförsörjande sept 2006											
2003	64	32 (50%)											
2004	96	37 (38%)											
2005	79	19 (24%)											

Nyckeltal

	2006	2005	2004
Försörjningsstöd			
Antal bidragshushåll	795	773	741
Antal bidragsmånader	3 283	2800	2645
Utbetalt försörjningsstöd netto, kkr	18 989	14 190	12 012
Genomsnittligt bistånd/hushåll/år, kr netto	23 886	18 357	16 210

HVB-placeringar, barn o ungdomar

Antal placerade barn och ungdomar	12	14	11
Antal vård dygn	1 911	1 614	1 747
Total kostnad netto, kkr	6 693	4 153	3 408
Genomsnittlig vårdtid/ b o u, antal dygn	159	159	115
Genomsnittlig kostnad/vård dygn, kr	3 502	2 573	1 951

SOL-placeringar, vuxna

Antal placerade personer	30	46	31
Antal vård dygn	3 020	4 022	1 693
Total kostnad netto, kkr	3 545	3 512	1 279
Genomsnittlig vårdtid/person, antal dygn	101	87	55
Genomsnittlig kostnad/vård dygn, kr netto	1 174	873	755

LVM-placeringar

Antal placerade personer	5	7	5
Antal vård dygn	269	364	93
Total kostnad netto, kkr	1 008	914	242
Genomsnittlig vårdtid/person, antal dygn	54	52	19
Genomsnittlig kostnad/vård dygn, kr	2 511	2 602	

Familjehem

Antal placerade barn o ungdomar	46	45	33
Total kostnad netto, kkr	5 711	5 325	3 519
Genomsnittlig kostnad/ b o u och år, kr	124 159	118 325	106 636

Kontaktfamilj o kontaktperson

Antal barn/ungdomar som har kontaktfamilj/person	58	47	112
Total kostnad netto, kkr	1 516	1 399	1 757
Genomsnittlig kostnad/ b o u och år, kr	26 145	29 770	15 685

Året som gått

Förvaltningsledningen har under året lagt stor vikt vid att arbeta fram rutiner för tydligare ledning och styrning. Verksamhetsplanen och den omarbetade delegationsordningen har under året förankrats ute i verksamheterna. Arbetet med att tydliggöra enhetschefernas roll har lett till att en utbildningsplan har tagits fram och som ska genomföras under 2007. Stora satsningar har gjorts för att öka frisknärvaron inom förvaltningen. Året avslutades med "Socialtjänstens dag" där socialförvaltningen visade upp sina verksamheter för allmänheten på temat "Tjänster genom hela livet"

Resursenheten startade upp i början av 2006 och omfattar individ- och familjeomsorgens öppenvårdsinsatser för vuxna och verksamhet riktad mot barn och ungdomar såsom familjeterapeuter, familjebehandlare och fältassistenter.

Även Bogården, Asylboendet och Grupphemmet Semret ingår i Resursenheten.

Ekonomisk analys

Miljoner kronor	2006	2005	2004
Verksamhetens int.	52	55	45
Verksamhetens kostn.	-107	-102	-89
Nettokostnader	-55	-46	-45
Budget	50	49	47
Resultat	-6	-2	3
Verksamheter, nettokostnader			
Ledning och gemensamt	-7	-6	-7
Barn- och familjeenheten	-21	-18	-15
Ekonom- och vuxenenh.	-28	-26	-21
Resursenheten	-4	0	0
Grupphemmet Semret	3	5	1
Bogården	1	2	-1
Asylenheten	0	0	0
Integrationsenheten	0	-3	-1
Summa	-56	-46	-44

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott år 2006 med 5,6 mkr.

Individ- och familjeomsorgsnämnden(IN)

Nämnden redovisar ett överskott på 0,2 mkr vilket beror på att man under 2006 haft färre sammanträden än vad som budgeterats för.

Barn- och familjeenheten

Enheten redovisar totalt ett underskott på 3 mkr vid årets slut. Underskottet är att hänföra dels till placeringar på HVB-institutioner samt till kostnader för familjehemsplaceringar. Kostnaden för placeringar på HVB-institutioner överskrider budget med 2 mkr. Antalet personer som varit placerade är relativt oförändrat jämfört med föregående år men antal vårddygn har ökat. Kostnaden per vårddygn har också ökat markant. Ca 2 mkr av kostnaderna avser interna placeringar på Bogården. Barn- och familjeenheten har vid dessa placeringar debiterats samma taxa som andra kommuner. Kostnaderna för familjehemsplaceringar överskrider budget med ca 1,6 mkr. Delvis vakanta tjänster under året har genererat ett överskott på 0,6 mkr.

Ekonomi- och vuxenenheten

Enheten redovisar totalt ett underskott på 8,4 mkr varav 6,2 mkr är hänförligt till försörjningsstödet. Enheten har, i enlighet med beslut av IN, erhållit 1,6 mkr vilket motsvarar Integrationsenhetens överskott 2006 som en kompensation för de extra kostnader som kommit att belasta ekonomi- och vuxenenheten i form av försörjningsstöd i och med att Integrationsenheten sänkte sin ansvarstid till 2 år. Detta innebär att underskottet för försörjningsstöd uppgår netto till 4,6 mkr och att enhetens nettounderskott uppgår till knappt 6,9 mkr. Resterande del av underskottet är i huvudsak hänförligt till placeringar på HVB-institutioner där man kan se att den genomsnittliga kostnaden per vårddygn har ökat jämfört med föregående år, samt till en ej budgeterad tjänst. Tjänsten var en åtgärd som beslutats av IN.

Resursenheten

Enheten redovisar ett överskott på 0,2 mkr som beror på att man inte bedrivit sin verksamhet fullt ut under hela året i och med att enheten startade upp under början av 2006.

Grupphemmet Semret

Grupphemmet, som är ett grupphem för ensamkommande flyktingbarn, redovisar ett överskott 2006 på 3,1 mkr. Grupphemmet har haft en bra beläggning under året och har även sålt plats till annan kommun.

Bogården

Bogården, som är ett hem för barn och familjer, redovisar ett överskott på 0,5 mkr. Beläggningen har varit god under året, ett flertal placeringar har varit från den egna kommunen.

Asylenheten

Asylenheten är ett boende för asylsökande ungdomar som startade upp i september 2006. Hemmet har 10 platser. Enligt avtal med Migrationsverket erhåller man ersättning per plats.

Under hösten har man verkat i provisoriska lokaler eftersom de rätta lokalerna varit under ombyggnad. Detta har bl.a. inneburit att man haft lägre hyreskostnader än budgeterat och även lägre kostnader för att utrusta boendet. Enheten redovisar därför ett överskott på 0,2 mkr vid årets slut.

Integrationsenheten

Integrationsenheten redovisar vid årets slut ett överskott på 1,6 mkr, ett överskott som enligt IN's beslut överförts till ekonomi- och vuxenenheten. Överskottet beror på att enheten sänkt sin ansvarstid till 2 år fr.o.m. april 2006. Enheten har även erhållit tillfälligt statligt stöd för flyktingmottagande som inneburit att enheten erhållit ett särskilt bidrag om 20 000 kr för varje mottagen flykting under 2006.

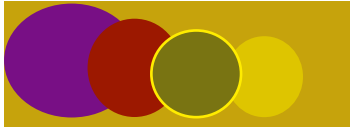
Framtiden

Stor vikt kommer att läggas på att utveckla ett gott samarbete med den nya Socialnämnden. Utbildning för nämnden kommer att ske under februari månad. Samarbetsformer med de verksamheter som centraliseras ska utformas för att på bästa sätt tillgodose förvaltningens behov av stöd.

Fortsatt fokus på att utveckla det förebyggande arbetet, samordna befintliga insatser och hitta former för utveckling av nya hjälpinsatser är den mest angelägna uppgiften för individ- och familjeomsorgen under det kommande året.

Vård o Omsorgs- nämnden

46

Verksamheten

Vård- och omsorgsnämnden skall verka för en god vård och omsorg för äldre och funktionshindrade samt bedriva verksamhet som på olika sätt ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra.

Mål	Måluppfyllelse
Alla som kommer i kontakt med nämndens verksamhet skall bemötas med respekt	<ul style="list-style-type: none">- Inom programområdet Äldreomsorg är enkätundersökningen genomförd. Redovisning av sammanställning och analys har presenterats för Vård och omsorgsnämnden i augusti.- Enkätundersökning inom programområdet Omsorg om funktionshindrade har påbörjats. Redovisning och analys kommer att presenteras till Vård och omsorgsnämnden i december..- Bedömning av måluppfyllelse beräknas kunna ske under första kvartalet 2007. <p>- Målet bedöms inte bli uppfyllt.</p>
Stöd och råd skall erbjudas de närstående	<ul style="list-style-type: none">- Uppföljning och utvärdering av Anhörigcenter är genomförd och presenterad till Vård och omsorgsnämnden under maj 2006. Inom båda programområdena genomförs anhörigträffar kontinuerligt.- Anhörigråd, dvs utsedda representanter för anhöriga och representation från intresseföreningarna skall arbetet formaliseras med start under hösten 2006 för äldreomsorgen. <p>- Målet är uppfyllt.</p>
Verksamheten skall vara bemannad med personal som har kompetens för de arbetsuppgifter som skall utföras	<ul style="list-style-type: none">- Inventering av omvårdnads- personalens kompetensnivå påbörjas under oktober. Resultatet av inventeringen beräknas vara klart under första halvåret 2007. <p>- Målet bedöms inte bli uppfyllt. Graden av måluppfyllelse kan inte bedömas förrän den pågående inventeringen är klar.</p>
Kvalitetsutvecklingsystem skall finnas och vara dokumenterat	<ul style="list-style-type: none">- Arbetet med uppdatering av befintliga kvalitetsystem pågår och skall vara färdigställt under 2006. <p>- Målet bedöms bli uppfyllt under verksamhetsperioden 2006-2007.</p>

Året som gått

Förvaltningsledningen har under året lagt stor vikt vid att ta fram rutiner för tydligare ledning och styrning. Verksamhetsplan och gemensam delegationsordning har under året förankrats ute i verksamheterna. En utbildningsplan har tagits fram för att tydliggöra enhetschefernas roll. Stora satsningar har även gjorts för att öka frisknärvaron inom förvaltningen. Året avslutades med "Socialtjänstens dag" där socialförvaltningen visade upp sina verksamheter för allmänheten på temat "Tjänster genom hela livet"

Hjälpsamme Sam

Under våren 2006 startade ett projekt "Hjälpsamme Sam" i samarbete med Samhall och Arbetsmarknadsenheten. Projektet vänder sig till personer som är 65 år och äldre och syftar till att förebygga fallolyckor. Projektet innebär att en person vid Samhall utan kostnad hjälper personer i ordinärt boende med att t.ex sätta upp tavlor, byta gardiner, lampor med mera.

Enkätundersökning

Vård- och omsorgsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att under innevarande år göra en enkätundersökning till våra brukare. Enkätundersökningen skulle ha sin tonvikt på bemötande. Undersökningen genomfördes under försommaren. Frågorna byggde på de av Vård- och omsorgsnämndens beslutade kvalitetsgarantier. Totalt skickades det ut 300 enkäter, 200 inom hemtjänsten och 100 inom de särskilda boendena. Svarsfrekvensen uppgick till 69 % inom hemtjänsten och 49 % inom de särskilda boendena. Sammantaget kan sägas att en stor del av våra brukare är nöjda med det bemötande och de insatser de får i mötet med äldreomsorgen.

Stimulansmedel

Socialstyrelsen har under året fått regeringens uppdrag att förmedla stimulansmedel till kommuner för insatser inom vård och omsorg om de mest sjuka äldre. Socialstyrelsen har beslutat att tilldela Härnösands kommuns äldreomsorg stimulansmedel motsvarande 1 358 tkr. Dessa pengar ska användas till två projekt som skall pågå under 14 månader med början 2007. Projekten ska syfta till att förebygga fallskador och utveckla handhavandet kring kost och nutrition

Tillskott av platser

Under hösten har Ädelhems korttids boende flyttat till sjukhusets lokaler och bytt namn till Södergården. Detta innebär att ett fullvärdigt boende tillskapats för de personer som vistas på Södergården. De behöver inte längre dela rum med någon annan. När Södergården flyttade tillskapades det 16 nya platser för äldre på Ädelhem.

Statliga medel till den så kallade kompetensstegen och utbildningsvikariat, har tillförts nämnden och möjliggjort kompetenshöjning inom fram för allt äldreomsorgen.

Under det första projektåret, av två, inom området socialpsykiatri har riktlinjer arbetats fram för bl.a.

insatsen boendestöd/individstöd. Under 2006 påbörjades samarbetet mellan Omsorg om funktionshindrade och SAMHALL. Arbetet består i att sortera papper och arkivmaterial och på sikt kan 25-30 personer få systerställning i verksamheten.

Ekonomisk analys

Miljoner kr	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	83	79	80
Verksamhetens kostnader	-413	-398	-398
Verksamhetens Nettokost.	-330	-319	-318
Budget	335	325	311
Resultat	5	6	-7
Ledning och gemensamt	37	37	37
Äldreomsorg	216	203	202
Omsorg om funktionshindrade	77	79	79
Summa	330	319	318
Nettoinvestering	0	0	0

Vård- och omsorgsnämnden ger för andra året i rad ett överskott efter många tuffa år med stora besparingar, vilket bland annat inneburit nedläggning av ett antal platser inom gruppboende för äldre. För 2006 är överskottet ca 5,3 mkr, vilket innebär är att nämnden har förbrukat hela budgetanslaget för 2006, eftersom 2005 års överskott överförts som en resursförstärkning.

Ledning och gemensamt

I budget för 2006 har vård- och omsorgsnämnden avsatt en resurs på 4,8 mkr som en buffert till nämndens förfogande. 1,3 mkr har använts för att finansiera 16 nya platser inom äldreomsorgen från och med november. I övrigt har resursen inte använts då nämnden kunnat använda de medel som överförts från förra årets överskott för tillfälliga volymförändringar.

Äldreomsorg

Programområdet redovisar ett totalt underskott på 5,3 mkr och består av såväl över- som underskott inom de olika verksamheterna. Kostnaderna för utskrivningsklara har ökat markant under året på grund av brist på platser i särskilt boende. Kostnaderna överstiger budget med ca 2 mkr trots att 1,4 mkr erhålls i intäkter genom försäljning av två platser till Landstinget. Underskottet uppgår totalt till 3,2 mkr varav 2,2 mkr avser Ugglands äldreboende där förhandling pågår med Arbetsmiljöverket angående personalminskning och där boendet dessutom haft bemanning dygnet runt för en brukare under ett par månader. I övrigt redovisar Ädelhem, Högsjögården och Södergården underskott avseende personal- förbruknings- och matkostnader samt i vissa fall även minskade intäkter, medan Härnögården, Koltrasten och Brunnegården redovisar överskott inom respektive verksamhete

Omsorg om funktionshindrade

Programområdet redovisar totalt ett nollresultat 2006, verksamheterna redovisar dock sinsemellan både över- och underskott.

Elevhemmen redovisar totalt ett överskott på 1,2 mkr varav ca 1,0 mkr är att hänföra till Gullvivans korttidsboende. Korttidsboendet har ökat sina intäkter genom att man kunnat sälja plats till annan kommun. Lönekostnaderna är också avsevärt lägre än budgeterat delvis beroende på att man sålt tjänst till annan verksamhet inom kommunen.

Socialpsykiatri redovisar ett underskott på knappt 0,6 mkr. Detta beror på att vissa verksamheter behövt förstärka med personal under del av året både nattetid och dagtid p.g.a. särskilt stora omvårdnadsbehov.

Personlig assistans har ett överskott på 0,4 mkr vid årets slut. Merparten av överskottet är att hänföra till personlig assistans enligt LASS. Flera brukare har under året beviljats förhöjd timersättning under året vilket till viss del bidragit till överskottet.

Framtiden

Sort vikt kommer att läggas på att utveckla ett gott samarbete med den nya Socialnämnden. Utbildning för nämnden kommer att ske under februari månad. Samarbetsformer med de verksamheter som centraliseras ska

utföras för att på bästa sätt tillgodose förvaltningens behov av stöd. Arbetet med att stärka frisknärvaron kommer att fortsätta.

Inom programområdet Omsorg om funktionshindrade finns för den kommande perioden behov av boendeplatser. Det är främst yngre personer med utvecklingsstörning som behöver grupp- eller servicebostad.

Under 2006 presenterades behovet av de boenden som personer med olika funktionshinder fått beviljat efter prövning. Kommunstyrelsen beviljade medel för utökning av ett boende enligt LSS från halvårsskiftet 2007.

Området dagligverksamhet inom LSS och sysselsättning inom socialpsykiatri enligt SoL har också tillskjutits medel från Kommunstyrelsen för utökning av verksamheten från och med 2007. Planeringen inför dessa utökningar har pågått under stora delar av 2006.

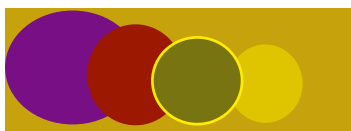
Den redan noterade trenden att färre ungdomar från andra kommuner söker Särsgymnasiets utbildning i Härnösand håller i sig. Alla elevplatser är bokade för läsåret 2006-2007 men om trenden håller i sig kan underlaget för elevboende svikta vid höstintagningen 2007 och kan medföra att något elevboende måste avvecklas.

Guldkorn

Ängecenter ett av de bästa äldreboendena i Sverige. Under hösten utsågs Ängecenter av Sveriges Pensionärs Riksförbund till ett av Sveriges bästa äldreboenden. Vid en ceremoni med både personal, boende och andra intressenter samlade utdelades priset till enhetschefen.

Nyckeltal (belopp tkr)

		2006	2005	2004
Äldreomsorg				
Hemtjänst	Antal hushåll	532	528	534
	Kostnad per hushåll	182	163	158
Särskilt boende	Antal lägenheter	239	223	215
	Kostnad per lägenhet	511	508	568
Korttidsboende	Antal platser	32	32	32
	Kostnad per plats	550	578	596
Färdtjänst	Antal färdtjänstagare	1 367	1 371	1 390
	Antal resor	32 109	35 392	32 723
	Kostnad per resa (kr)	113	99	98
Omsorg om funktionshindrade				
Elevhem	Antal platser	21	25	30
	Antal nyttjade platser	18	22	28
	Kostnad/nyttjad plats	479	385	318
Korttidsboende, Gullvivan	Antal platser	10	10	10
	Kostnad per plats	444	486	459
Gruppboende vuxna	Antal platser	65	65	63
	Antal nyttjade platser	63	64	61
	Kostnad/nyttjad plats	592	564	573
Serviceboende vuxna	Antal platser	24	26	17
	Antal nyttjade platser	24	26	17
	Kostnad/nyttjad plats	207	177	192
Daglig verksamhet	Antal inskrivna	132	119	116
	Kostnad per inskriven	98	100	107
Socialpsykiatri	Antal lägenheter	10	10	10
	Kostnad per lägenhet	557	500	480
Personliga assistenter	Antal brukare	30	32	43
	- varav enl LSS	2	2	6
	-varav enl LASS	28	30	37

Miljö- nämnden

Verksamheten

Miljönämndens uppgift är att utöva en effektiv, rättssäker och oberoende myndighetsutövning inom verksamhetsområdet miljö-, hälso- och djurskydd. I myndighetsutövningen ingår förutom tillsyn att ge råd och information till företag och allmänhet inom verksamhetsområdet. Målet är även att främja en ekologisk hållbar utveckling genom att arbeta med tillsyns och planeringsfrågor samt lokala miljömål.

Året som gått

Miljökontoret deltar i kommunens arbete med att formulera lokala miljömål.

Ett förslag till Miljömålsprogram har funnits klart för antagande sedan juni. Programmet ska behandlas i ledningsgruppen för Vision 2015 innan det antas av kommunfullmäktige. Under hösten 2006 har arbetsgruppen utarbetat förslag till delmål, nyckeltal och konkreta åtgärder.

Miljökontoret har deltagit i följande läns- och rikspojekt;

Länsprojektet "God Livsmedelskvalité i Västernorrland" som syftar till att hjälpa restauranger att upprätta kontrollprogram för en säkrare livsmedelshandling,

detta är i sitt slutskede och avslutas 31/1 2007.

Västernorrland är Sveriges första Ekolän. Samtliga kommuner som är medlemmar rapporterar årligen in vissa nyckeltal som tagits fram av föreningen.

Kalkning av sjöar med stöd av statligt bidrag har pågått sedan 1985 och fortsätter 2007.

Under 2005-2006 har miljökontoret bedrivit en **skrotbils-kampanj** i samarbete med Håll Sverige Rent och Folksam som inneburit att 230 skrotbilar har samlats in.

Radonkampanjen från 2005 har fortsatt även under 2006. Radoninsatsen har under 2006 riktat sig till skolor och förskolor och då med hjälp av Socialstyrelsens tillsynsprojekt "radon i skolor och förskolor". Projektet fortsätter även 2007. Miljökontoret har fortsatt att mäta becquerelhalten i vilt, fisk, bär och svamp.

Energirådgivningen har märkt en fortsatt ökad besöksfrekvens under 2006, mycket på grund av att energikostnaden blir en allt större del av hushållens kostnader.

Guldkorn

En energiplan har tagits fram för Härnösands kommun där energirådgivaren vid miljönämnden har varit projektledare för framtagandet.

Mål	Måluppfyllelse
Att intäktfinansieringen skall överstiga 35 % av lönekostnaderna	- Intäktfinansieringen för 2006 blev 28 %. - Målet bedöms inte bli uppfyllt.
Att 75 % av tillsynsobjekten inom livsmedelsområdet skall inspekteras varje år och under en 2-års period skall alla objekt vara inspekterade	- Arbetet har fokuserats på godkännande och registrering av anläggningar enligt den nya lagstiftningen istället för planerade inspektioner. - 55 objekt besökta av ca 150 under 2006, det innebär ca 34 %. - Målet bedöms inte bli uppfyllt.
Att minst 50 djurskyddsinspektioner genomförs varje år. Varje känt objekt med fast årlig avgift skall inspekteras minst en gång per 3-års intervall	- Målet om att genomföra 50 inspektioner har uppfyllts. Det saknas 4 objekt från att målet att besöka varje objekt med fast avgift minst en gång per 3-års intervall. - Målet bedöms bli uppfyllt.

Nyckeltal	2006	2005	2004
Anmälningar, cisterner	28	13	52
Anmälningar, installation av värmepumpar	75	66	51
Anmälningar, sanering skadedjur	0	0	3
Anmälningar och ansökningar, enskilda avlopp	37	31	33
Besök/kontakter hos energirådgivaren	420		300
Bostadsärenden	20	10	15
Cesiumanalyser	195	268	251
Dispensansökningar, renhållningsordningen	15	8	10
Djurskyddsinspektioner	66	50	70
Kalkningsverksamheten, kalkmängd, kostnad, antal sjöar	1362 ton 1,4 mkr 51 sjöar	1500 ton 1,9 mkr 49 sjöar	1200 ton 1,2 mkr 50 sjöar
Köldmedierapporter	68	67	72
Klagomål vedeldning	2	1	5
Livsmedelsinspektioner/besök	62	132	101
Livsmedelsprover	74	84	110
Radoninformation	70	110	33

Ekonomisk analys

Miljoner kronor	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	3	3	3
Verksamhetens kostnader	-6	-7	-6
Verksamhetens nettokostnad	-4	-4	-4
Budget	4	4	4
Resultat	0	0	0

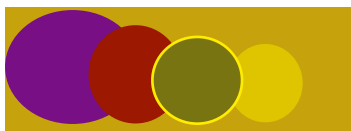
Resultatet för miljönämnden är positivt med ett överskott på 112 kkr. Budgetöverskottet kan förklaras av förändringar i förvaltningsledning och ett överskott från 2005.

Framtiden

Myndighetsutövning och tillsyn är även i framtiden den dominerande arbetsuppgiften. Från centrala myndigheter signaleras att tillsyn och myndighetsutövning i högre grad ska bära sina egna kostnader. Några exempel på kommande arbetsuppgifter är miljöärenden i samband med bygget av Ådalsbanan och förändringar i livsmedelslagstiftning. From 1/1 2007 ska livsmedelskontrollen vara riskbaserad. Vilken typ av livsmedel som hanteras och verksamhetens omfattning kommer då att avgöra hur stor avgiften blir. För att kunna klara den nya livsmedelskontrollen måste personalstyrkan utökas. Förvaltningen kommer att ha full kostnadstäckning för kontrollen.

"Energirådgivningen fortsätter att öka sin besöksfrekvens under 2006."

Härnösand Energi & Miljö AB

52

Verksamheten

Moderbolag Härnösand Energi & Miljö AB, HEMAB
Dotterbolag Härnösand Elnät AB, HEAB
Antal årsarbetare: 134 stycken varav 20 kvinnor.

Årets resultat

Koncernens omsättning uppgick till 274,3 Mkr (280,5) och resultatet efter finansiella intäkter och kostnader (före dispositioner och skatt) blev 19,1 Mkr (20,5).

Investeringar

Investeringarna har uppgått till 34,9 Mkr (70,1) och bestod till största delen av fjärrvärmeanläggningar (12,3), moderniseringar i elnät (9,6), vatten/avlopp (5,1) samt optofiber (3,9).

Viktiga händelser 2006

Inga förändringar av HEMABs verksamhetsstruktur har skett. Verksamheten är fortfarande indelad i fem affärsområden; fjärrvärme, renhållning, vatten (huvudman), stadsnät samt elnät (HEAB). HEMAB har på samma sätt som tidigare också varit ägarens ombud för gator/vägar där en ny entreprenör tagit över skötseln under året. Arbetet i projekt Verksamhetsutveckling med mål att införa verksamhetsledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö har fortsatt under året. Projektet har fått förstärkning genom en projektresurs. Inom administrationen har ett internt IT-projekt drivits med syfte att bland annat förbättra datasupporten till medarbetarna och strukturen i den interna dataverksamheten.

Affärsområde Fjärrvärme - Fjärrvärmen i Härnösand är miljövänlig och prisvärd. Marknadens intresse för att installera fjärrvärme var stort även 2006. Totalt vid årets slut har vi nu drygt 1400 fjärrvärmekunder (158 nya kunder 2006, varav 28 "konverteringskunder" från direktel). Större nybyggnadsprojekt inom distribution genomfördes i Gånsvik där konvertering från direktverkande el till vattenburen värme behövdes för kunderna som ville installera. Ledningsnätets längd ökade med 5 km. Trots konkurrensen från luftvärmepumpar och ett vikande elpris fram emot slutet av året verkar det finnas gott om utrymme för fjärrvärme på marknaden. Trogligtvis kommer vi att få lika många nya kunder 2007.

Försäljningsintäkten av el översteg prognosen kraftigt på grund av ett högt elpris, medan elproduktionen låg i nivå med året innan, 49,8 GWh (50,5). Värmeförsäljningen uppgick till 149,9 GWh, vilket var något mindre än 2005 (151,8). En varm december månad är främsta orsaken till att värmeförsäljningen inte nådde budgeterad nivå. Enligt SMHI var december 2006 en av de varmaste december månaderna någonsin.

Värmeproduktionen har varit lägre än beräknat p.g.a. det varma året (91 % av normalår). Tillgängligheten för värmeproduktionen var hög med kraftvärmeverket (KVV) som bas i systemet. Två haverier, luftförvärmningen på våren och rökgasåterföringsfläkten under hösten, orsakade längre driftstopp för KVV. Under stopptiderna fick den gamla fastbränslepannan köras. Elproduktionen i vindkraftverket motsvarade förväntningarna i budgeten. Inga driftstörningar av betydelse ur miljösynpunkt inträffade under året och reningsanläggningarna har uppfyllt vad som föreskrivits. Andelen förnyelsebar energi i fjärrvärmeproduktionen är hög. Träbränsle, pellets, spillvärme, rökgasåtervinning och deponigas svarade för 82,4 % av energianvändningen. Torv svarade för 17,1 % och el/olja endast 0,5 %. Tillgängligheten för fjärrvärmekunder har varit 100 % om man bortser från planerade stopp i samband med inkoppling av nya fjärrvärmekunder. Större underhållsåtgärder som utfördes på kraftvärmeverket under året var renovering av tippfickan och reparationer i mellanlagret för fastbränsle. På distributionssystemet har förbättringsarbeten ur teknisk och arbetsmiljömässig synpunkt utförts.

Affärsområde Renhållning – Det sexåriga avtalet med REKO Sundsvall AB om förbränning av avfall var en viktig händelse. Avtalet (ca 12000 ton/år) ger oss möjligheter att arbeta på ett flexibla sätt med olika avfallsslag. Totalt får vi enligt avtalet lämna 12000 ton avfall per år till förbränning. En slamsugningsbil kompletterades med släp samtidigt som den byggdes om till att bli en så kallad lastbärare. Nu klarar bilen olika uppdrag (slam, flak, dragbil) och resultatet blev en flexibla bil med fler användningsområden. Tillsökningsansökningar lämnades in för fortsatt drift av soptippen/deponin i Ålandsbro samt Återvinningsanläggningen med Miljöcentral vid Jaktstigen. Båda anläggningarna är viktiga serviceinrättningar för kunderna för sortering och omhändertagande av avfallet. Miljöcentralen fortsätter att öka i popularitet i samma takt som återvinningen ökar. Vår kundundersökning under året

visade att 99 % av kunderna som varit i kontakt med vår personal vid dessa anläggningar upplever hjälpsamhet. Den deponerade mängden avfall ökade med 2 % jämfört med 2005, ökningen beror till stor del på att en mindre mängd aska har kunnat återanvändas. Under de senaste tio åren har deponeringen minskat med 83 %. Under 2006 förbrändes 7298 ton Härnösandsavfall i Umeå (+ 4% jämfört med 2005). Ett prov med strängkompostering av latrin utfördes under året utan framgång. Under 2007 kan det bli aktuellt att skicka latrin långväga för ett fungerande omhändertagande.

Affärsområde Vatten och gator/vägar – HEMAB ansvarar för den allmänna VA-försörjningen i kommunen. Upphandling och installation av en anläggning för UV-behandling/rening av dricksvattnet vid det stora vattenverket på Tallvägen har genomförts och intrimning har skett under 2006. I Starreds vattenverk har en reningsanläggning för arsenikreduktion installerats med gott resultat. I Häggdånger upptäcktes under hösten rester av bekämpningsmedel i dricksvattnet. En provisorisk reningsanläggning har visat sig ge goda resultat och en permanent lösning planeras för 2007. Inför år 2006 höjdes va-taxan med ca 4% enligt beslut i kommunfullmäktige. Detta har gett verksamheten bättre förutsättningar att hålla en god kvalitet samt möjlighet att förnya befintliga anläggningar. Förnyelser i ledningsnätet har fortsatt vid exempelvis Hagagatan, Brunnsbusgatan, Nässlandsvägen, Kiörningsgatan och Fredriksvägen i Ålandsbro. Upphandling har gjorts avseende ny entreprenad inom del av va-verksamheten, samordnat med gata/väg. Under sommaren 2005 inträffade en omfattande översvämning i Ålandsbroområdet i samband med ett kraftigt regnväder. Ett 15-tal fastigheter drabbades. Under 2006 har ett antal åtgärder genomförts för att undvika framtida problem. Åtgärderna har genomförts av HEMAB, Vägverket och Härnösands kommun i samarbete. Antalet driftstörningar på valedningsnätet har successivt minskat sett över en längre tidsperiod. Denna trend har hållit i sig även under 2006. De störningar som förekommer är främst vattenläckor och avloppsstopp.

Den operativa verksamheten inom gator/vägar har legat inom ramen för den upphandlade driftentreprenaden som löpt från 1 juni 1999 – 31 maj 2006. HEMABs har varit kommunens beställare och ombud. Under början av året har en ny entreprenadperiod fram till 2011 handlats upp. HEMAB deltog aktivt i upphandlingen som slutfördes under våren med resultatet att en ny entreprenör (Vägverket Produktion) tog över från 1 juni. Fram till 31 maj 2006 har NCC varit entreprenör. Den nya driftentreprenaden omfattar utökade beläggningsarbeten och gatuombyggnader jämfört med den föregående, vilket medför utökade kontrollinsatser från HEMABs sida. Vid några tillfällen förekom stora snöfall med åtföljande problem, men generellt har snöröjningen minskat i omfattning under senare år. I gengäld har halkbekämpningen ökat.

Affärsområde Stadsnät - 2006 har präglats av hårdnande konkurrens. Första året med "Treårsplan Stadsnät 2006 – 2008" har passerat. Verksamheten har styrts efter de mål som sattes upp i planen. Några mål är redan nådda medan det fortfarande är en bit kvar till andra. Vår strävan att vara det självklara valet för Härnösandsborna finns med oss. Några viktiga steg mot

en formalisering av samarbetena med de närliggande stadsnäten och Norrskan är tagna och en gemensam tjänsteportal kommer så småningom. Målet att nå svarta siffror i verksamheten har uppnåtts under 2006. Anslutningen av nya kunder och utvidgningen av stadsnätet har fortsatt, bland annat genom samförläggning av optofiber med fjärrvärme i Gånsviksdalen. Samarbetet kring transmission och tjänster med andra stadsnät och med Norrskan har utvecklats. Landstinget Västernorrland har förlängt sitt avtal med "Stadsnätsalliansen" i Västernorrland fram till 2008-12-31. Avtalet innebär att HEMAB och våra motsvarigheter i Sundsvall, Övik, Kramfors och Sollefteå tillsammans tillhandahåller och driftar Landstingets nät för data och telefoni.

Affärsområde Elnät – Detta var året då bytena av alla kunders elmätare påbörjades. Projektet som omsluter ca 21 Mkr kommer att pågå fram till 2009-06-30. Först ut att få sina elmätare utbytta var de kunder som har en säkringsstorlek överstigande 63 ampere. De kunderna har fått nya elmätare som visar förbrukningen av el timme för timme. Bland de mindre kunderna kommer elmätarbytena att påbörjas bland boende på landsbygden, vars elmätare ska klara månadsvis avläsning. Strategin med driftsäker teknik fortsätter med målet att uppfylla myndigheternas krav på leveranssäkra elnät 2011-01-01. Samtidigt förbättrar vi leveranssäkerheten generellt genom utökade omkopplingsmöjligheter i elnätet. Anslutning av tillfällig el till Ådalsbanan har fortsatt under året och en ny elkabel har byggts till SCA:s pelletfabrik på grund av ökat effektbehov. Energimarknadsinspektionen utövar tillsyn av elnätföretagens prissättning. Precis som för 2004 har elnät blivit uttagen för tillsyn av 2005 års elnätpriser. Beträffande 2004 års tillsynsarende har ännu inget nytt framkommit. Drift och underhåll av Kommunens och Vägverkets vägbelysningsanläggningar har utförts i normal omfattning.

Balansräkning

(mkr)	2006	2005
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar	4450,5	445,1
Omsättningstillgångar	107,4	107,0
Summa tillgångar	557,9	552,1
EGET KAPITAL		
Aktiekapital	40,1	40,1
Reservfond	10,0	10,0
Bundna reserver	93,6	96,3
Fritt Eget Kapital	-22,3	-14,0
Summa eget kapital	121,3	132,4
SKULDER		
Långfristiga skulder	327,6	314,9
Kortfristiga skulder	109,0	104,8
Summa Skulder	436,6	419,7
Summa eget kapital och skulder	557,9	552,1

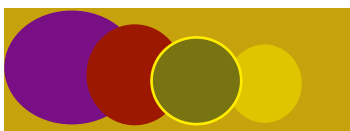
Resultaträkning

(mkr)

	2006	2005
Rörelsens intäkter		
Nettoomsättning	258,9	265,0
Aktiverat arbete	2,1	1,9
Övriga rörelseintäkter	13,3	13,6
	274,3	280,5
Rörelsens kostnader		
Råvaror / förnödenheter	-55,0	-48,8
Övriga externa kostn.	-89,7	-96,7
Personalkostnader	-64,4	-65,6
Avskrivningar	-37,9	-37,3
Nedskrivning anl. tillgångar	0,0	-1,2
	-247,0	-249,7
Rörelseresultat	27,3	30,9
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	1,1	1,0
Räntekostnader och liknande resultatposter	-10,3	-11,0
Resultat från andelar i intresseföretag	1,0	0,0
	-8,2	-10,4
Resultat efter finansiella poster	19,1	20,5
Skatt på årets resultat	-3,8	-5,3
Årets resultat	15,3	15,2

"Vår kundundersökning under året visade att 99 % av kunderna som varit i kontakt med vår personal vid våra miljöcentraler upplever hjälpsamhet."

Verksamhetsområden

AB Härnösandshus koncern består av AB Härnösandshus med dotterbolag AB Härnösands kommunfastigheter, AB Härnösands Näringsfastigheter KB Spiran (vilande)

AB Härnösandshus är ett av kommunen helägt bostadsföretag. Bolaget har genom förvärv och byggande på entreprenad skapat ett fastighetsbestånd av i huvudsak bostäder men där även ett begränsat antal kommersiella lokaler ingår.

AB Härnösands kommunfastigheter äger sedan 1997-12-30 lokaler för i huvudsak kommunal verksamhet. Här finns skolfastigheter, vård- och omsorgsfastigheter, räddningstjänstens byggnad, kultur- och förvaltningsfastigheter samt fritidsanläggningar. I beståndet ingår även några kommersiella fastigheter med externa hyresgäster.

AB Härnösands Näringsfastigheter äger fastigheterna Kattastrand 3:2 (Muttern), Parkaden 19, Furan 9 och 10 (vid Härnö Dans o Konferens), Magasinet 2, Torsvik 5 (Vägverket) samt Sjöbodarna vid Nattviken.

Förändringar i fastighetsbeståndet

AB Härnösands kommunfastigheter har under året avyttrat del av fastigheten Fastlandet 2:84 (Strandgården och B10) till AB Härnösandshus. Syftet med försäljningen har varit att renodla bostadsbeståndet till AB Härnösandshus.

En försäljning har även skett av fastigheten Sländan 13 (gamla SSVH) till en privatperson som kommer att använda fastigheten för eget boende samt för sin näringsverksamhet.

Under året har också den nya bussgodsbyggnaden på fastigheten Fastlandet 2:66 färdigställts och tagits i bruk.

AB Härnösands Näringsfastigheter har avyttrat Parken 24 (Härnö Dans och Konferens) till ett aktiebolag som ägs av två Härnösandsbor.

Investeringar och underhåll

Det totala underhållet inklusive reparationer i koncernen har under 2006 uppgått till 28,2 mkr (27,5). I AB Härnösands kommunfastigheter är kostnaden 10,9 mkr, motsvarande 60 kr/m², AB Härnösands Näringsfastigheter 0,9 mkr vilket ger 96 kr/m². För moderbolaget är motsvarande siffra 16,4, mkr, 123 kr/m².

Årets investeringar uppgick till 52,2 mkr (34,9).

Bland de större projekten kan nämnas

Kommunfastigheter:

Fastlandet 2:84 (Södergården)	10,0 mkr
Oxen 1 (Tullportens förskola)	4,8 mkr
Fastlandet 2:84, Gula Villan	2,5 mkr
Geresta 1	1,1 mkr
Rådhuset 6, Stadshuset	1,0 mkr

19,4 mkr

Härnösandshus:

Kapellsberg 1:4 m fl, Gånsvik	20,9 mkr
Fiskalen 5	1,2 mkr
Plinten 12	1,1 mkr
Garvaren 6	1,0 mkr
Sländan 38 o 39	0,9 mkr
	25,1 mkr

Därutöver pågår följande större projekt i AB Härnösands kommunfastigheter, Geresta 1 (idrottshall) 5,1 mkr och Västansjö 1:86 (Hälledals skola) 0,5 mkr. I AB Härnösandshus är bl.a. Fastlandet 2:84 (B10) 3,4 mkr och Riddaren 3, 0,9 mkr pågående projekt.

Bostadshyror

I augusti 2006 redovisade AB Härnösandshus en hyreskalkyl för åren 2007 och 2008 och begärde hyreshöjning med 2% för 2007 och 1,5% för 2008. Närmare 91% av samtliga hyresgäster har godkänt höjningen vilket visar att direktkontakten med hyresgästerna i samband med hyresförändringar fungerar mycket bra. Detta är speciellt glädjande då AB Härnösandshus sedan 1996 saknar förhandlingsordning sedan Hyresgästföreningen sade upp samtliga avtal.

Enligt SABO:s statistik har AB Härnösandshus den tredje lägsta genomsnittshyran bland de kommunägda bostadsföretagen i länet och betydligt lägre än genomsnittshyran i riket.

Verksamhetssystemet

Det kontinuerliga förbättringsarbetet i enlighet med verksamhetssystemets intentioner fortsätter. Bolaget har både vid vår- och höstrevisionen rekommenderats fortsatt ISO-certifiering i kvalitet (ISO 9001), miljö (ISO 14001) och arbetsmiljö (AFS 2001:1) Föregående år uppgaderades dessutom bolagets miljöcertifiering och omfattar nu den nya miljöstandarden ISO 14001:2004.

Personalen arbetar målmedvetet och engagerat med förbättringsarbetet i enlighet med verksamhetssystemet. Ett resultat av detta arbete är att bolaget under 2006 har kvalificerat sig till Arbetsmiljöforums tävling ”Stora arbetsmiljöpriset 2007”. Utan personalens utmärkta och engagerade arbete hade detta inte varit möjligt.

Hälsoprofilundersökning 2006

Under hösten har AB Härnösandshus låtit genomföra den hälsoprofilundersökning med psykosociala samtal som genomförs vartannat år.

Det är mycket glädjande att konstatera att medarbetarna på AB Härnösandshus trivs mycket bra med sitt arbete, sina arbetskamrater och sina chefer. Undersökningen visar bl.a. följande:

Dessutom visar hälsoprofilundersökningen att medarbetarnas kondition har förbättrats sedan mätningen 2004 samt att arbetet upplevs mindre fysiskt ansträngande.

-80% av medarbetarna upplever mycket eller ganska mycket stimulans i arbetet

-95% av medarbetarna upplever att de har utvecklings möjligheter i arbetet.

-95% av medarbetarna har bra eller mycket bra kontakt med sin chef

-95% av medarbetarna har bra eller mycket bra kontakt med sin arbetskamrater

Årets resultat

Koncernens resultat för 2006 utvisar en vinst om 0,6 mkr. Ökade intäkter till följd av ökad uthyrning samt minskade räntekostnader har bidragit till ett positivt resultat, detta trots kraftigt ökade reparations och underhållskostnader, främst i moderbolaget.

De planmässiga avskrivningarna i AB Härnösandshus uppgår till 1,7 %. I AB Härnösands kommunfastigheter och i AB Härnösands Näringsfastigheter sker avskrivning med 2,0 % . Underhållsuttaget måste fortsätta att öka för att vidmakthålla fastigheternas värde på sikt. Ambitionen är därför att på sikt öka avskrivningarna i moderbolaget till 2% och därigenom skapa ökat ekonomiskt utrymme till underhåll och låneamorteringar.

Hysesbortfallet har minskat jämfört med föregående år. Anledningen till detta är att de fastigheter, främst i AB Härnösands kommunfastigheter, som byggdes om

under 2005 nu har hyrts ut.

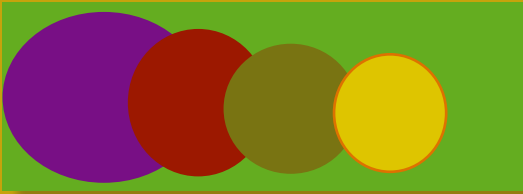
Antalet årsarbetare har minskat under året och uppgår till 40 st. Detta är en följd av att personalresurserna anpassats till bättre och rationellare teknik samt till ett effektivare arbetssätt. Andelen köpt fastighetsskötsel har också ökat något, vilket är helt i linje med företagets ambition att konkurrensutsätta den yttre fastighetsskötseln. Minskningen av antalet årsarbetare har skett genom pensionsavgångar.

Till följd av väldigt stora kostnadsökningar på framför allt el, men även på fjärrvärme, vatten och renhållning kommer arbetet under 2007 att inriktas på att skapa ekonomiska förutsättningar för att vidmakthålla underhållet på en skäligen nivå samt en fortsatt konsolidering av företagen.

Ett stort antal Härnösandsbor, i dagsläget ca 160 personer, har också visat intresse av bli hyresgäst i vårt kommande plusboende på fastigheten Brandsoldaten 8. Ambitionen är att fastigheten under 2007 och 2008 ska byggas om till ett plusboende. Vi hoppas därmed kunna tillmötesgå de önskemål och förväntningar som finns på ett tryggt och attraktivt boende hos AB Härnösandshus.

Resultaträkning (mkr)	2006	2005
Intäkter	234,7	229,0
Kostnader	-149,0	-132,2
Avskrivningar	-37,0	-42,8
Finansiella intäkter	0,5	0,3
Finansiella kostnader	-48,6	-54,1
Rörelseresultat efter finansnetto	0,6	0,2
Skatt	0	0
Årets resultat	8,6	0,2

Balansräkning (mkr)	2006	2005
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	1 525,0	1 530,1
Omsättningstillgångar	31,0	58,0
Summa tillgångar	1 556,0	1 588,1
Skulder och eget kapital		
Eget kapital		
Aktiekapital	127,5	127,5
Bundna reserver	11,4	11,4
Fritt eget kapital	5,2	4,6
Summa eget kapital	144,1	143,5
Skulder		
Kortfristiga skulder	77,7	96,1
Långfristiga skulder	1 334,2	1 348,5
Summa skulder	1 411,9	1 444,6
Summa skulder och eget kapital	1 556,0	1 588,1

FINANSIELLA RAPPORTER

-
- Driftsredovisning kommunen - Investe-
ringsredovisning - Resultaträkning kom-
munen- Finansieringsanalys kommunen
 - Balansräkning kommunen- Noter kommu-
nen- Räakenskapsrapporter sammanställd
redovisning - Resultaträkning - Finansie-
ringsanalys - Balansräkning - Noter -
 - Rdovisnings principer - Revisionsberättelse
 - Organisationsschema -

DRIFTREDOVISNING, KOMMUNEN

58

Verksamhetsområde (Mkr)	Intäkter	Kostnad	Netto	Budget-	
				Budget	avvikelse
Kommunfullmäktige	0,0	-3,0	-3,0	-3,4	0,4
Kommunstyrelsen	167,8	-278,2	-110,4	-86,2	-24,2
Stadsbyggnadsnämnden	6,3	-60,0	-53,7	-53,9	0,2
Fritid- kultur och ungdomsnämnden	9,5	-66,7	-57,2	-57,3	0,1
Barn- och skolnämnden	38,2	-384,9	-346,7	-340,3	-6,4
Utbildningsutskottet	29,3	-143,6	-114,3	-108,6	-5,7
Individ- och fam.omsorgsnämnden	52,0	-107,3	-55,3	-49,8	-5,5
Vård- och omsorgsnämnden	83,8	-413,0	-329,2	-334,7	5,5
Miljönämnden	2,6	-6,4	-3,8	-3,9	0,1
Avskrivningar		-18,0	-18,0	-23,0	5,0
Summa verksamheter	389,5	-1481,1	-1091,6	-1061,1	-30,5
Finansiering:					
Skatteintäkter	891,9		891,9	881,0	10,9
Utjämnings-/statsbidrag	203,0	5,4	197,6	197,0	0,6
Finansiella intäkter	21,9		21,9	21,5	0,4
Finansiella kostnader		-29,9	-29,9	-44,5	14,6
Summa totalt	1506,3	-1505,6	-10,0	-6,1	-4,0

INVESTERINGSREDOVISNING, KOMMUNEN

Verksamhetsområde (Mkr)	Inkomster	Utgifter	Netto	Budget-	
				Budget	avvikelse
Kommunstyrelsen	2,1	7,4	5,3	16,1	10,8
Stadsbyggnadsnämnden	3,8	20,8	17,0	24,0	7,0
Fritid- kultur och ungdomsnämnden		1,0	1,0	1,3	0,3
Barn- och skolnämnden		0,0	0,0	0,1	0,1
Utbildningsutskottet		0,0	0,0	0,0	0,0
Individ- och fam.omsorgsnämnden		0,0	0,0	0,2	0,2
Vård- och omsorgsnämnden		0,1	0,1	1,3	1,2
Miljönämnden			0,0	0,0	0,0
Summa	5,9	29,3	23,4	43,0	19,6

RESULTATRÄKNING, KOMMUNEN

(Mkr)		2004	2005	2006	Budget 2006	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter	Not 1	282,2	259,8	269,4	209,9	59,5
Jämförelsestörande intäkter	Not 2		4,6			
Verksamhetens kostnader	Not 3	-1 224,3	-1 240,4	-1296,3	-1248,0	-95,0
Jämförelsestörande kostnader	Not 4		-13,7	-46,7		
Avskrivningar	Not 5	-26,8	-22,6	-18,0	-23,0	5,0
Verksamhetens nettokostnader		-968,9	-1 012,3	-1091,6	-1061,1	-30,5
Skatteintäkter	Not 6	821,6	844,5	891,9	881,0	10,9
Generella statsbidrag	Not 7	159,3	210,5	197,6	197,0	0,6
Finansiella intäkter	Not 8	25,3	20,5	21,9	21,5	0,4
Finansiella kostnader	Not 9	-38,1	-29,8	-29,9	-44,5	14,6
Resultat före extraordinära poster		-0,7	33,4	-10,0	-6,1	-4,0
Årets resultat	Not 10	-0,7	33,4	-10,0	-6,1	-4,0

FINANSIERINGSANALYS, KOMMUNEN

(Mkr)		2004	2005	2006
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		-0,7	33,4	-10,0
Justering för av- och nedskrivning	Not 5	26,7	22,6	18,0
Justering för gjorda avsättningar		20,3	11,0	56,4
Justering för ianspråktaga avsättningar		-1,3	-6,1	-2,0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>45,1</i>	<i>60,9</i>	<i>62,4</i>
Minskning (+) kortfristiga fordringar		-7,3	-18,8	-11,7
Minskning (-) kortfristiga skulder		-9,0	65,5	-16,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		28,8	107,5	34,2
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar		-16,0	-24,5	-29,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Not 11	0,0	0,3	0,0
Bidrag till materiella anläggningstillgångar		1,1	7,6	5,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-14,9	-16,5	-23,4
Finansieringsverksamheten				
Ökning långfristiga fordringar		0,0	-13,7	-1,9
Minskning av långfristiga fordringar		0,0	4,4	6,1
Långfristig upplåning		-66,1	-44,9	-21,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-66,1	-54,2	-17,5
Årets kassaflöde		-52,1	36,8	-6,8
Likvida medel vid årets början		97,5	45,4	82,2
Likvida medel vid årets slut		45,4	82,2	75,4
Förändring av likvida medel		-52,1	36,8	-6,8

BALANSRÄKNING, KOMMUNEN

(Mkr)		2004	2005	2006
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader, mark och tekn. anlägggn.	Not 12	179,4	180,7	192,6
Maskiner och inventarier	Not 13	30,7	23,2	16,7
Summa materiella anläggningstillgångar		210,1	203,9	209,3
Finansiella anläggningstillgångar				
Andelar i koncern- och intresseftg m fl	Not 14	179,9	179,9	179,7
Fordr. hos koncern- och intresseftg m fl	Not 15	374,2	383,5	379,6
Summa finansiella anläggningstillgångar		554,1	563,4	559,3
Summa anläggningstillgångar		764,2	767,3	768,6
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar	Not 16	55,9	74,7	86,6
Kassa och bank	Not 17	45,4	82,2	75,4
Summa omsättningstillgångar		101,3	156,9	162,0
SUMMA TILLGÅNGAR		865,5	924,2	930,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Ingående eget kapital	Not 18	-112,3	-113,1	-79,7
Årets resultat		-0,7	33,4	-10,0
Summa eget kapital		-113,0	-79,7	-89,8
Avsättningar				
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelse	Not 19	603,0	607,9	662,3
Summa avsättningar		603,0	607,9	662,3
Skulder				
Långfristiga skulder	Not 20	181,3	136,4	114,7
Kortfristiga skulder	Not 21	194,1	259,6	243,4
Summa skulder		375,5	396,0	358,1
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		865,5	924,2	930,6
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser				
Borgensåtaganden	Not 22	1 284,0	1 309,7	1284,5
Ansvarsförbindelser	Not 23	12,2	23,1	26,0

NOTER, KOMMUNEN

(Mkr)	2005	2006	(Mkr)	2005	2006
Not 1 Verksamhetens intäkter			Not 7 Generella statsbidrag		
Verksamhetens intäkter	378,6	389,5	Inkomstutjämning	158,9	161,8
Avgår interna intäkter:			Strukturbidrag	1,6	1,6
Interna poster mellan nämnderna	-89,3	-90,4	Kostnadsutjämning	-2,5	-5,0
Interna kalkylerade kapitalkostnader	-29,5	-29,7	Kostnadsutjämning LSS	42,1	24,8
Summa Verksamhetens intäkter	259,8	269,4	Regleringsavgift	-5,6	-0,4
			Generellt sysselsättningsstöd	15,9	14,8
Not 2 Jämförelsestörande intäkter			Summa generella statsbidrag	210,5	197,6
Återsökning av parkeringsmoms	0,8	0,0	Summa skatteintäkter och gene-	1 055,0	1089,5
Bidrag från Bostadsdelegationen	3,8	0,0	rella statsbidrag		
Summa jämförelsestörande intäkter	4,6	0,0	Not 8 Finansiella intäkter		
Summa intäkter	264,4	269,4	Ränteintäkter	0,7	0,8
			Ränteintäkter från bolagen	19,4	16,6
Not 3 Verksamhetens kostnader			Utdelning koncernbolag	0,0	4,2
Verksamhetens kostnader	-1322,6	-1327,2	Övriga finansiella intäkter	0,4	0,3
Avsättning för pensioner (exkl ränta)	-12,7	-57,5	Summa finansiella intäkter	20,5	21,9
Pensionsutbetalningar	-23,9	-31,7	Not 9 Finansiella kostnader		
Avgår interna kostnader:			Låneräntor	-5,6	-5,6
Interna kostnader mellan nämnderna	89,3	90,4	Ränta mellankommunal utjämning	-0,5	-0,4
Interna kalkylerade kapitalkostnader	29,5	29,7	Ränta pensionsskuld PFA	-0,7	-0,9
Summa verksamhetens kostnader	-1 240,4	-1296,3	Ränta pensionsskuld garantipension och visstidspens.	-0,2	-0,2
			Ränta pensionsskuld ansvarsförbindelse	-22,7	-22,8
Not 4 Jämförelsestörande kostnader			Övriga finansiella kostnader	-0,1	0,0
Bidrag AB Hämösands Kommunfastigh.	-4,1		Summa finansiella kostnader	-29,8	-29,9
Pensionskostnad ändrad kalkylränta		-43,7	Finansnetto	-9,3	-8,0
Bidrag Härnösand Energi & Miljö AB	-1,0		Not 10 Årets resultat enligt balanskravet		
Bidrag AB Hämösands Näringsfastigheter	-8,6	-3,0	Årets resultat enligt resultaträkningen	33,4	-10,0
Summa jämförelsestörande kostnader	-13,7	-46,7	Ansvarsförbindelse pensioner	5,4	50,6
Summa kostnader	-1 254,1	-1343,0	Justerat resultat	38,8	40,6
			Not 11 Ökning/minskning långfristig fordran		
Not 5 Avskrivningar			Försäljning mark/tomrätt	0,3	0,0
Avskrivningar enligt plan	-19,6	-18,0	Summa ökning/minskning långfristig fordran	0,3	0,0
Nedskrivningar gator, del av Hamnleden	-2,9		Not 12 Byggnader, mark och tekn. anlägg.		
Summa avskrivningar	-22,6	-18,0	Ingående anskaffningsvärde	298,7	312,7
			Årets investeringar	14,4	27,8
Not 6 Skatteintäkter			Investeringsbidrag, försäljn.	-0,3	-5,7
Kommunalskatt	852,1	879,6	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	312,7	334,8
Avräkning kommunalskatt			Ingående ackumulerade avskrivningar	-119,4	-132,0
- slutavräkning 2005		5,3	Årets avskrivningar	-12,6	-10,2
- slutavräkning 2004	-0,8		Utgående akumulerade avskrivningar	-132,0	142,2
- prognos för 2006		5,5	Utgående bokfört värde	180,7	192,6
- prognos för 2004	-8,6				
Mellankommunal kostnadsutjämning	1,8	1,5			
Summa skatteintäkter	844,5	891,9			

(Mkr)	2005	2006	(Mkr)	2005	2006
Fördelning per område:			Not 16 Kortfristiga fordringar		
- markreserv	13,9	15,3	Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter	37,5	49,3
- verksamh.fastigheter	1,1	2,3	Statsbidragsfordringar	7,9	13,6
- fastigheter för affärsverksamhet (va- verk, hamnar)	21,8	23,0	Skatteavr. skattefordran 2005 och 2006		2,2
- publika fastigheter (gator, vägar, parker)	137,5	141,9	Övriga kortfristiga fordringar	13,4	14,6
- pågående arbete	6,4	10,1	Summa kortfristiga fodringar	74,7	86,6
Utgående bokfört värde	180,7	192,6	Not 17 Kassa och bank		
Taxeringsvärden, totalt	20,3	24,9	Kassa, bank och postgiro	1,9	0,1
- varav mark	17,0	19,2	Koncernkonto totalt	80,3	75,2
Not 13 Maskiner och inventarier			Fördelat koncernkonto:		
Ingående anskaffningsvärden	217,8	220,3	- Härnösands kommun	24,3	22,0
Årets anskaffningar	2,5	1,5	- Härnösand Energi & Miljö AB	27,8	28,5
Försäljningar/utrangeringar		-0,2	- Härnösandshus AB	27,2	23,7
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	220,3	221,7	- Härnösands Turism ek.förening	0,0	0,0
Ingående avskrivningar	-187,1	-197,1	- Härnösand Näringsliv AB	1,0	0,9
Årets avskrivningar	-10,0	-7,9	Summa kassa och bank	82,2	75,4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-197,1	-205,0	Not 18 Eget kapital		
Utgående planenligt restvärde	23,2	16,7	Balanserat resultat	453,4	-79,7
Summa materiella anläggningstillgångar	203,9	209,3	Byte av redovisningsprincip (ansvarsförb. pension)	<u>-566,5</u>	
Not 14 Andelar i koncern- och intresseföretag			Årets resultat	33,4	-10,0
Härnösands Energi & Miljö AB	50,1	50,1	Utgående eget kapital	-79,7	-89,8
AB Härnösandshus	127,5	127,5	Egna kapitalet består av		
Kommunbränsle AB	0,1	0,1	- anläggningsskapital	23,0	-8,4
Västernorrlands Länstrafik AB	0,8	0,8	- rörelsekapital	-102,8	-81,4
Midlanda Centrum AB	0,3	0,0	Summa	-79,7	-89,8
Härnösand Invest AB	0,1	0,1	Not 19 Avsättningar		
Kommuninvest i Sverige AB	0,9	0,9	Pensionsskuld KAP-KL inkl löneskatt	27,5	33,3
Bostadsrätter	0,1	0,1	Garantipension och visstidspens. inkl löneskatt	5,9	4,3
Övrigt			Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	571,9	622,5
Summa andelar i koncern- och intresseföretag	179,9	179,7	Övriga avsättningar	2,6	2,2
Not 15 Fordringar hos koncern- & intresseföretag m fl			Summa avsättningar	607,9	662,3
Härnösand Energi & Miljö	181,6	175,7	2005 beslutades att lyfta in ansvarsförbindelsen i balansräkningen.		
AB Härnösand Kommunfastigheter	201,5	203,5	Det har påverkat resultatet med -50,6 mkr 2006		
Västernorrlands Länstrafik AB	0,4	0,4	Not 20 Långfristig skuld till kreditinstitut		
Summa långfristiga fordringar hos koncern mfl	383,5	379,6	Mellankommunal utjämning	4,0	2,9
Summa finansiella anläggningstillgångar	563,4	559,3	Ingående skuld till kreditinstitut	176,0	132,4
			Nettoupplåning	-43,0	-20,0
			Kortfristig del av långfristiga skulder	-0,6	-0,6
			Utgående skuld till kreditinstitut	132,4	111,8
			Summa Långfristig skuld	136,4	114,7
			Långgivare		
			Kommuninvest	130,0	110,0
			AB Spintab	2,4	1,8
			Summa långgivare	132,4	111,8

(Mkr)	2005	2006
Not 21 Kortfristiga skulder		
Skulder inom koncernkontot	56,0	53,3
Leverantörsskulder	31,5	34,7
Personalens skatter och avgifter	94,6	94,7
<i>varav källskatt</i>	14,4	15,3
<i>varav övertidsskuld</i>	4,5	4,6
<i>varav semesterlöneskuld</i>	52,2	53,6
<i>varav löner</i>	8,5	6,0
<i>varav arbetsgivaravgifter</i>	15,0	15,1
Förutbetalda intäkter	1,0	0,0
<i>varav övriga statsbidrag</i>	1,0	0,0
Upplupna kostnader	41,8	30,5
<i>varav intjänade pensioner</i>	19,7	19,9
<i>varav särskild löneskatt</i>	4,8	9,6
<i>varav skatteavräkning</i>	16,8	0,0
- <i>slutavräkning 2003 och 2004</i>	8,3	0,0
- <i>prognos för 2004 o 2005</i>	8,6	0,0
<i>varav räntekostnad</i>	0,5	1,0
Övriga kortfristiga skulder	34,5	30,2
Summa kortfristiga skulder	259,6	243,4
Not 22 Borgensåtaganden		
Borgen i kommunala bolag	1261,1	1238,4
Borgensåtagande egna hem	5,7	5,1
Övriga förpliktelser	42,9	41,0
Summa borgensåtaganden	1309,7	1284,5

Härnösands kommun har i maj 1993, KF § 59 ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Detta borgensåtagande är i ett underavtal begränsat till den låneskuld som kommun-koncernen har i Kommuninvest. Vid årsskiftet 2006 uppgick detta lånebelopp till 656 mkr. Innehar pantbrev på 10,1 mkr från Härnösands folkhögskola.

Not 23 Ansvarsförbindelser

Tilläggsupplysning operationell leasing

Erlagda leasingavgifter	3,4	3,8
Prognos leasingavgifter 2007		3,3
Prognos leasingavgifter 2008-2011		4,4

Tilläggsupplysning medfinansiering

EU-projekt

EU-projekt	7,6	4,6
EU-projekt 2007-2008	4,3	9,9
Summa ansvarsförbindelser	15,3	26,0

RESULTATRÄKNING, SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

(Mkr)		2004	2005	2006
Verksamhetens intäkter	Not 1	622,1	605,0	632,4
Jämförelsestörande intäkter		0,0	3,8	
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1 388,5	-1 431,8	-1511,4
Jämförelsestörande kostnader				-43,7
Avskrivningar	Not 3	-89,3	-105,0	-94,1
Verksamhetens nettokostnader		-855,7	-928,0	-1016,7
Skatteintäkter		821,7	844,5	891,9
Generella statsbidrag		138,8	210,5	197,6
Finansiella intäkter	Not 4	3,4	2,9	4,0
Finansiella kostnader	Not 5	-88,6	-75,8	-72,5
Resultat före extraordinära poster		19,6	54,1	4,4
Skattekostnader		-5,1	-5,0	-3,8
Årets resultat		14,5	49,1	0,5

FINANSIERINGSANALYS, SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

(Mkr)		2004	2005	2006
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		14,5	49,1	0,5
Justering för av- och nedskrivning		89,3	87,4	94,1
Justering för gjorda avsättningar		13,1	11,2	57,7
Justering för övriga ej rk-påverkande poster		21,1	0,9	0,8
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>138,0</i>	<i>148,6</i>	<i>153,1</i>
Ökn(-)/minskn(+) förråd och varulager		-0,8	-6,3	-5,4
Minskning (+) kortfristiga fordringar		16,7	-12,6	22,4
Minskning (-) kortfristiga skulder		-14,5	77,1	-28,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		139,4	206,8	141,6
Investeringsverksamheten				
Investering i immatriella anläggningstillgångar			-0,5	
Investering i materiella anläggningstillgångar		-93,6	-112,5	-124,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1,0		35
Investering i finansiella anläggningstillgångar			-0,8	-0,9
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-92,6	-113,8	-90,7
Finansieringsverksamheten				
Ökning långfristiga fordringar		-0,5	-8,0	
Minskning av långfristiga fordringar				2,9
Långfristig upplåning		-70,1	-53,6	-49,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-70,6	-61,6	-46,2
Årets kassaflöde		-23,8	31,4	4,7
Likvida medel vid årets början		121,6	97,8	129,2
Likvida medel vid årets slut		97,8	129,2	133,9
Förändring av likvida medel		-23,8	31,4	4,7

BALANSRÄKNING, SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

(Mkr)		2004	2005	2006
TILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar	Not 6	4,5	2,9	2,2
Materiella anläggningstillgångar	Not 7	2 147,6	2 174,8	2171,1
Finansiella anläggningstillgångar		6,5	15,4	13,5
Summa anläggningstillgångar		2 158,6	2 193,1	2186,9
Omsättningstillgångar				
Förråd		3,8	10,1	15,5
Fordringar	Not 8	109,9	122,5	100,1
Kassa och bank	Not 9	97,8	129,2	133,9
Summa omsättningstillgångar		211,5	261,8	249,5
SUMMA TILLGÅNGAR		2 370,1	2454,9	2436,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Ingående eget kapital		-48,9	-35,7	14,3
Årets resultat		14,5	49,1	0,5
Förändringar i balansräkning		-1,3	0,9	0,8
Summa eget kapital	Not 10	-35,7	14,3	15,6
Avsättningar				
Avsättn för pensioner o liknande förpliktelser		626,9	632,7	686,6
Latent skatt		48,0	50,7	52,0
Övriga avsättningar		12,7	15,5	18,0
Summa avsättningar	Not 11	687,6	698,9	756,6
Skulder				
Långfristiga skulder	Not 12	1 399,9	1 346,3	1297,2
Kortfristiga skulder	Not 13	318,3	395,4	367,0
Summa skulder		1 718,2	1 741,7	1664,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNING OCH SKULDER		2 370,1	2454,9	2436,4
Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser				
Borgensåtaganden och liknande förpliktelser	Not 14	50,1	49,1	46,3
Ansvarsförbindelser				
-Pensionsförpliktelser	Not 15	23,9	22,9	24,1
-Övriga förpliktelser	Not 15	19,8	85,1	26,0

NOTER, SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

66

(Mkr)	2005	2006	(Mkr)	2005	2006
Not 1 Verksamhetens intäkter			Not 5 Finansiella kostnader		
Respektive bolags andel av intäkter efter koncernelimineringar.			Respektive bolags andel av finansiella kostnader efter koncernelimineringar.		
Härnösands kommun	258,5	266,9	Härnösands kommun	29,8	29,9
HEMAB	225,4	229,6	HEMAB	1,9	2,0
AB Härnösandshus	94,5	107,5	AB Härnösandshus	44,1	40,5
Övriga intressebolag	26,6	28,4	Övriga intressebolag	0,0	0,1
Jämförelsestörande intäkter	3,8	0,0	Summa finansiella kostnader	75,8	72,5
Summa verksamhetens intäkter	608,8	632,4	Not 6 Immateriella anlägg.n.tillg.		
Not 2 Verksamhetens kostnader			Ingående anskaffningsvärden		
Respektive bolags andel av kostnader efter koncernelimineringar.			Årets investeringar		
Härnösands kommun	1 089,4	1147,5	Summa utgående anskaffningsvärden	10,2	10,2
HEMAB	207,0	205,8	Ingående ackumulerade avskrivningar		
AB Härnösandshus	99,9	118,0	Årets avskrivningar		
Övriga intressebolag	35,5	40,1	Summa utgående avskrivningar	7,3	8,0
Jämförelsestörande kostnader	0,0	43,7	Utgående restvärde, immat. tillg.		
Summa verksamhetens kostnader	1 431,8	1555,1	Not 7 Anläggningstillgångar		
Not 3 Avskrivningar			Summa ingående anskaffningsvärden		
Respektive bolags andel av avskrivn. efter koncernelimineringar.			Årets förändringar		
Härnösands kommun	22,6	18,0	Summa utgående anskaffningsvärden	3029,8	3120,2
HEMAB	37,4	37,9	Summa ingående ackumulerade avskrivningar		
AB Härnösandshus	26,5	37,0	Årets avskrivningar		
Övriga intressebolag	1,0	1,2	Summa utgående avskrivningar	855,0	949,1
Summa avskrivningar	87,5	94,1	Summa utgående planenligt restvärde		
Not 4 Finansiella intäkter			Not 8 Kortfristiga fordringar		
Respektive bolags andel av finansiella intäkter efter koncernelimineringar.			Härnösands kommun		
Härnösands kommun	1,3	1,2	HEMAB	42,8	37,5
HEMAB	1,2	2,1	AB Härnösandshus	66,4	49,6
AB Härnösandshus	0,3	0,5	Övriga intressebolag	10,7	10,8
Övriga intressebolag	0,1	0,2	Summa kortfristiga fordringar	122,5	100,1
Summa finansiella intäkter	2,9	4,0	Not 9 Kassa och bank		
			Härnösands kommun		
			HEMAB		
			AB Härnösandshus		
			Övriga intressebolag		
			Summa kassa och bank	129,2	133,9

(Mkr)	2005	2006
Not 10 Eget kapital		
Ingående eget kapital	-35,7	14,3
-Härnösands kommun	-291,2	-257,6
-HEMAB	105,6	120,7
-AB Härnösandshus	143,3	143,6
-Övriga intressebolag	7,5	7,3
-Justeringspost *	0,9	0,8
Justerat ingående eget kapital	-34,8	15,1
Årets resultat	49,1	0,5
-Härnösands kommun	33,4	-10,0
-HEMAB	15,0	11,1
-AB Härnösandshus	0,2	0,6
-Övriga intressebolag	0,5	-1,1
Utgående eget kapital	14,3	15,6
*) Avser differens mellan utgående eget kapital på vilken den sammanställda redovisningen är upprättad och de fastställda resultat- och balansräkningarna.		
Not 11 Avsättningar		
Pensioner		
Härnösands kommun	607,9	660,1
HEMAB	23,9	24,1
AB Härnösandshus	0,2	0,1
Övriga intressebolag	0,7	2,3
Summa avsättningar pensioner	632,7	686,7
Skatter enl bolagens årsredov.		
HEMAB	50,7	52,0
AB Härnösandshus	0,0	
Övriga intressebolag	0,0	
Summa avsättning för bolagsskatt	50,7	52,0
Övriga avsättningar		
Härnösands kommun	0,0	2,2
HEMAB	14,0	14,3
AB Härnösandshus	0,2	0,2
Övriga intressebolag	1,4	1,4
Summa övriga avsättningar	15,5	18,0
Summa avsättningar	698,9	756,6
Not 12 Långfristig skuld till kreditinstitut		
Härnösands kommun	136,4	114,7
HEMAB	59,8	48,8
AB Härnösandshus	1 146,6	1130,4
Övriga intressebolag	3,4	3,4
Summa långfristig skuld till kreditinstitut	1 346,3	1297,2

Huvudregeln, enligt RR 21 tillämpas av samtliga bolag

Not 13 Kortfristig skuld

Härnösands kommun	240,0	237,9
HEMAB	97,3	89,5
AB Härnösandshus	52,6	33,7
Övriga intressebolag	5,5	5,9

Summa kortfristig skuld **395,4** **367,0**

Not 14 Borgensåtaganden och liknande förpliktelser

Kommunen	48,6	46,1
HEMAB		
AB Härnösands Hus	0,5	0,2
Övriga intresseföretag		

Summa Borgensåtaganden **49,1** **46,3**

Härnösands kommun har i maj 1993, KF § 59 ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Detta borgensåtagande är i ett underavtal begränsat till den låneskuld som kommunkoncernen har i Kommuninvest.

Vid årsskiftet 2006 uppgick detta lånebelopp till 656 mkr

Not 15 Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt, totalt	22,9	24,1
varav		
-Härnösands kommun	0,0	0,0
-HEMAB	22,9	24,1
-AB Härnösandshus	0,0	0,0
-Övriga intressebolag	0,0	0,0

Övriga förpliktelser

Kommunen har fyra personer med garantipension, kompletterande delpension och/eller visstidspension som ej är utbetalda.

Operationell leasing, totalt	73,2	11,5
varav		
Erlagda leasingavgifter	13,5	3,8
Prognos leasingavgifter 2006	15,1	3,3
Prognos leasingavgifter 2007-2010	44,6	4,4

EU-projekt budgeterat	7,6	4,6
EU-projekt budgeterat 2006-2007	4,3	9,9

Summa ansvarsförbindelser **108,0** **50,1**

Redovisnings- principer

Härnösands kommuns årsredovisning är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunalredovisning och strävar i övrigt efter att följa god redovisningssed men med undantag för pensionsredovisningen.

Pensionskostnader och pensionsskuld

Lagen om kommunalredovisning anger att det endast är nyintjänade pensionsförmåner från och med 1998 som skall redovisas som en avsättning i balansräkningen (blandmodellen). Härnösands kommun har från och med 2005 redovisat hela pensionsåtagandet som en avsättning i balansräkningen (fullkostnadsmodellen). Av den orsaken så skiljer sig Härnösands kommuns redovisning mot andra kommuners som istället redovisar pensionsförmåner som intjänats före 1998 som ansvarsförbindelse inom linjen. I Härnösands redovisning är hela förändringen pensionsåtagandet i resultaträkningen som verksamhetens kostnader och finansiella kostnader. Avsikten är att ge en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning och utveckling samt en god redovisning. Fullkostnadsmodellen har påverkat resultatet år 2006 med -50,6 mkr.

Avskrivningar

Kommunen följer inte Rådets rekommendation nr 11 materiella anläggningstillgångar, utan tillämpar kommunförbundets plan för avskrivningar. Anläggningstillgångar aktiveras i balansräkningen med avdrag för planenliga och bokföringsmässiga avskrivningar. Anläggningstillgångar tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärde efter avdrag för avskrivningar. Anskaffningsvärdet reduceras i förekommande fall med investeringsbidrag före beräkning av avskrivningar. Ej avslutade investeringar balanseras som pågående arbeten. Avskrivningar beräknas inte för mark, konst och pågående arbeten. På övriga anläggningstillgångar sker planenlig avskrivning utifrån förväntad ekonomisk livslängd. Någon anpassning av avskrivningstiderna bolagen emellan i den sammanställda redovisningen har ej skett.

Avskrivning börjas den dag anläggningstillgången är färdig att tas i bruk.

Huvudsakligen tillämpas följande ekonomiska livslängder:

Fastigheter och anläggningar

- 20, 33 och 50 år

Maskiner och inventarier

- 5-10 år

Energidistributionsanläggningar

- 25 år

VA-anläggningar

- 10, 20 och 33 år

Finansieringsanalys

År 2005 har Rådet för kommunal redovisning utgivit en ny rekommendation, redovisning av kassaflöden/finansieringsanalys. Där de redogör för vad som är god redovisningssed vid upprättandet av en finansieringsanalys. Härnösands kommun följer rekommendationen.

Leasing

Från och med bokslutet 2004 redovisas en tilläggsupplysning av leasingavtal enligt Rådets rekommendationer. Alla leasingavtal i kommunen har klassificerats som operationell leasing.

Lånekostnader

Härnösands kommun tillämpar huvudmetoden.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har upprättats i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Redovisningen för Härnösands kommun omfattar kommunen, de kommunala bolagen samt stiftelser. Enhetliga principer för redovisning och värdering gäller ej för den sammanställda redovisningen. Differenser kan förekomma i eget kapital mellan bolagen och den sammanställda redovisningen, vilket beror på att bolagen inte färdigställt sin årsredovisning vid upprättande av detta dokument. Justeringar redovisas som justerat ingående eget kapital och visas inte på resultaträkningen.

Revisionsberättelse

Vi tillstyrker att styrelser och nämnder samt de förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet. Vi tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Vi har utfört vår granskning enligt kommunallagen (KL), god revisionsred i kommuner och landsting samt av fullmäktige fastställt revisionsreglemente. Av 9 kap 9 § KL framgår att revisionen årligen i den omfattning som följer av *god revisionsred* granskar all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden.

Vi har granskat om räkenskaperna är rättvisande, ekonomiskt tillfredsställande och ändamålsenlig och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen har i enlighet med god revisionsred inriktats på verksamheter av stor ekonomisk omfattning och områden som vi bedömer angelägna utifrån en bedömning av väsentlighet och risk

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ och har det övergripande ansvaret för kommunens utveckling och ställning.

En av kommunstyrelsens uppgifter är att skapa förutsättningar för en långsiktig god ekonomisk hushållning och att återställa en ekonomi som medger en ökad handlingsfrihet att möta framtida behov. I detta arbete spelar kommunens balanspaket 2005 – 2010 en viktig roll. Kommunen har under 2006 inte helt uppfyllt målsättningarna i den upprättade planen i balanspaketet.

Vissa nämnder redovisar även detta år överskridanden mot budget även om trenden är positiv. Vi vill liksom tidigare år påtala vikten av att nämndernas verksamheter bedrivs inom tilldelad budgetram. Nämndernas prognossäkerhet bör förbättras liksom arbetet med att vidta åtgärder för att motverka prognostiserade underskott då utfallet i många fall avviker väsentligt mot lämnade prognoser.

Vi vill även framhålla kommunstyrelsens rätt och skyldighet att aktivt analysera/värdera nämndernas upprättade budgetuppföljningar och prognoser. Kommunstyrelsen har numera beslutat att på ett tidigare stadium stödja nämnder som redovisar obalanser mot fastställd budget. Detta menar vi är en bra åtgärd.

Vi anser att ett mycket stort ansvar vilar på kommun-

styrelsen vad gäller kontroll och uppföljning av nämndernas ekonomi och verksamhet samt vad gäller att vid behov rapportera avvikelser till kommunfullmäktige.

Vi konstaterar att det för vissa nämnder saknas tydliga operativa mål utöver de rent budgetmässiga vilket försvårat ledning och styrning av den samlade kommunala verksamheten.

Vi ser däremot positivt på kommunstyrelsens långsiktiga visionsarbete och den organisationsförändring som kommunen har beslutat att gälla från och med 2007 med målsättningen att lägga grunden för en bra och effektiv nämndverksamhet och på sikt en god ekonomisk hushållning i linje med balanspaketet. Vi ser särskilt positivt på bildandet av en renodlad skolnämnd och socialnämnd.

Bokslutskommentarer och resultat

En särskild rapport, ”Granskning av årsredovisning 2006” liksom ”Granskningsnoteringar gällande balansräkningen 2006 12 31” har avlämnats.

Nedan redovisas de viktigaste resultaten från vår granskning.

Redovisning av ansvarsförbindelse

Kommunstyrelsen har valt att redovisa pensioner intjänade före 1998 som en avsättning i balansräkningen. Avvikelsen beskrivs i årsredovisningen och som skäl anförs att man vill ge en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Balanskravet enligt kommunal redovisningslag

Kommunen redovisar en förlust på 10 mnkr. Efter justering med ansvarsförbindelser inom balansräkningen med 50,6 mnkr erhålles ett positivt resultat avstämt mot balanskravet med en vinst på 40,6

mnkr. som i detta fall betyder att någon återställning inte behöver ske.

Vi anser att när kommunen enligt egen utsago har beslutat att ställa högre krav på det ekonomiska resultatet i och med att samtliga pensioner redovisas i balans- och resultaträkning så bör man följa avvikelserna fullt ut och återställa det negativa resultatet över tre år i enlighet med kommunallagens balanskrav.

Årsredovisning 2006

Vid granskningen av kommunens bokslut har vi funnit att räkenskaper ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska ställning och den sammanställda redovisningen. Detta år redovisar kommunen en ekonomisk förlust på 10 mnkr då hänsyn har tagits till kommunens hela pensionsförpliktelse.

Beträffande kravet på god ekonomisk hushållning enligt kommunallagens regler noterar vi att nyckeltalen soliditet och nettokostnadernas andel av skatteintäkterna har försämrats. Däremot har skuldsättningsgraden förbättrats något.

Kommunens långsiktiga finansiering

I och med den redovisning av det samlade pensionsåtgandet som görs från och med 2005 års årsredovisning så är kommunens egna kapital negativt, - 89,8 mnkr. I det balanspaket som antogs av kommunfullmäktige 2003 finns målsättningen att det egna kapitalet senast år 2010 ska vara positivt. För att detta mål och resultatmålen för kommande år ska kunna nås måste följsamheten mot av kommunfullmäktige fastställd budget ytterligare förbättras.

Personalredovisning

Personalredovisningen i förvaltningsberättelsen ger medborgarna en god information om vilka personalpolitiska åtgärder som har beslutats.

Antalet sjukdagar per årsarbetare fortsätter att sjunka vilket är mycket positivt. Kommunen har uppnått målet i detta avseende. Målet har varit att högst 8,5 % av tillgänglig ordinarie tid skall vara sjukfrånvaro. Årets utfall är 8,3 % mot föregående år 9,8 %.

Då sjukfrånvaron minskar kommer detta också att medföra ekonomiska fördelar.

Förvaltnings- och verksamhetsgranskningar

Vi har under året genomfört elva besök vid kommunens olika verksamhetsområden. Överläggningar har skett med nämndernas ordförande, vice ordförande, förvaltningschefer och i förekommande fall enhetschefer. Vid dessa överläggningar har vi informerat om nämndernas ansvarsutövning mot fullmäktiges beslut och grunderna för revisionens ansvarsprövning av nämnderna samt vikten av en god intern kontroll

Revisionens presidium har vid två tillfällen under året sammanträffat med kommunfullmäktiges presidium. Dessutom har revisorerna haft fortlöpande kontakter med kommunstyrelsens presidium för övergripande överläggningar och information om kommunens verksamhet.

Rapporter

Vi har avlämnat följande rapporter:

- Granskning av årsredovisning 2005
- Granskning av delårsrapport 2006
- Barn- och skolnämndens ansvarsutövande 2005

Intern kontroll

Av 3 § i reglemente för intern kontroll som fastställts av fullmäktige framgår följande beträffande nämndernas ansvar:

”Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde”.

Vi konstaterar att alla nämnder numera har vidtagit åtgärder för att uppfylla fullmäktiges beslut i detta avseende. Det är dock viktigt att detta arbete fortsätter genom upprättande av interna kontrollplaner.

De kommunala bolagen

Överläggningar och informationsutbyten har skett med ledningen för koncernen Härnösands Energi och Miljö AB, koncernen AB Härnösandshus samt med Härnösands Näringsliv AB och Invest i Härnösand AB om respektive verksamhet samt huruvida bolagen har uppfyllt det kommunala ändamålet med verksamheten.

Granskningsrapporter

Enligt kommunallagen skall lekmanrevisorer utses i de bolag där kommunen är huvudägare. Lekmanrevisorerna skall utses ur kretsen av kommunens

förtroendevalda revisorer. Detta har gjorts i alla helägda kommunala bolag.

Lekmannarevisor skall granska att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att bolagens interna kontroll är tillräcklig. Lekmannarevisor skall avge en särskild granskningsrapport till bolagsstämman och fullmäktige.

Granskningsrapporter gällande följande bolag bifogas.

AB Härnösandshus
AB Härnösands Kommunfastigheter
AB Härnösands Näringsfastigheter
Härnösands Energi & Miljö AB
Härnösands Elnät AB
Invest i Härnösand AB

Beträffande Kommunbränsle i Ådalen AB har årsstämman inte hållits varvid denna granskningsrapport kommer att överlämnas separat.

Medelstilldelning

Till revisorerens förfogande har funnits 1,5 Mkr som har förbrukats i vårt granskningsarbete.

I granskningsarbetet har vi samarbetat med Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers genom certifierad kommunal revisor Bo Månsson.

Göran Lundström har inte deltagit i granskningen av Vård- och omsorgsnämnden.

Jan Anders Rydmark har inte deltagit i granskningen av Stadsbyggnadsnämnden.

Härnösand den 5 April 2007

Göran Lundström

Rolf Andersson

Hans Sonesson

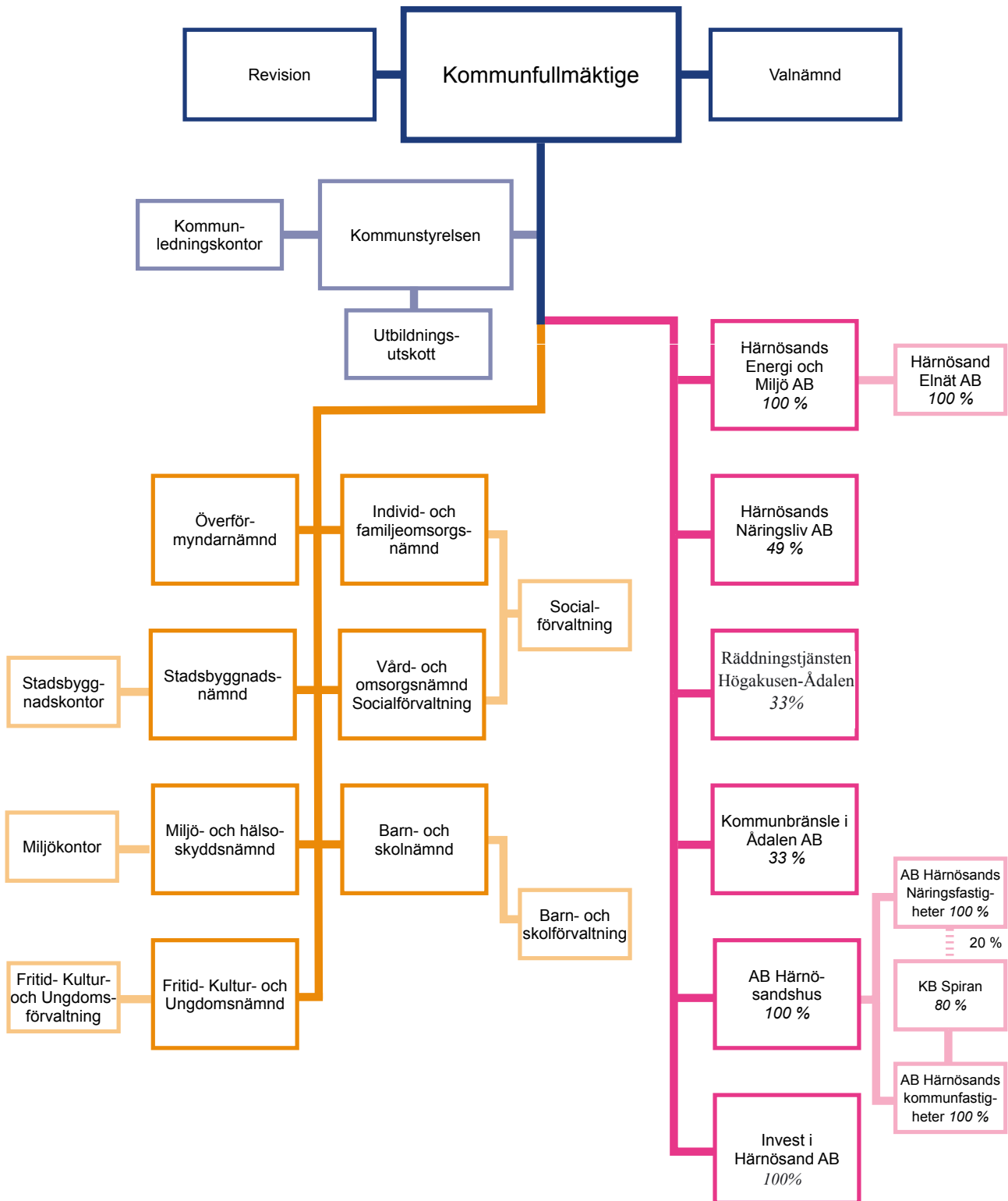
Sven Bylund

Jean Frykman

Jan Anders Rydmark

Sören Sundqvist

Organisations- schema

Ekonomisk Ordlista

73

Anläggningstillgång:

Tillgångar avsedd för stadigvarande innehav såsom fastigheter och inventarier.

Avskrivning:

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

Balansräkning:

Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, skulder och avsättningar.

Eget kapital:

Skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Extraordinära poster:

Saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet, samt uppgår till väsentligt belopp.

Finansiella kostnader & intäkter:

Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten, exempelvis räntor.

Intern ränta:

Kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjas inom en viss verksamhet.

Kapitalkostnad:

Benämning för internränta och avskrivningar.

Kortfristiga fordringar och skulder:

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

Likviditet:

Betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder:

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Omsättningstillgång:

Tillgångar som är avsedda att förbrukas under kort tid. Likvida medel och kortfristiga fordringar.

Resultaträkning:

Översiktlig sammanställning av årets intäkter och kostnader och hur det påverkat eget kapital.

Rörelsekapital:

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet:

Långfristig betalningsförmåga. Andelen eget kapital av de totala tillgångarna.